

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. CURSO 2019/2020.

CENTRO: IES GONZALO TORRENTE BALLESTER
DEPARTAMENTO: XEOGRAFÍA E HISTORIA
CURSO: TODOS
MATERIA: TODAS AS DO DEPARTAMENTO
DATA: 5 de maio de 2020

Instrucións do 27 de abril de 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa para o desenvolvemento do terceiro trimestre do curso académico 2019/20, nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia.

ÍNDICE

- 1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles.**
- 2. Avaliación e cualificación.**
- 3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, reforzo, repaso, e no seu caso ampliación)**
- 4. Información e publicidade.**

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles.

Na programación do Departamento inclúese un ANEXO cos estándares e criterios de avaliación considerados básicos, que empregamos tamén aos efectos da presente modificación da programación. Adxuntamos a este documento o mesmo anexo, ao que lle engadimos a indicación dos contidos non impartidos presencialmente, e cuxos estándares e criterios de avaliación correspondentes non serán tidos en conta na avaliación, nin no deseño das probas obxectivas da avaliación extraordinaria. Este “recorte” non afecta, porén, ás materias pendentes, xa que no seu caso os contidos, criterios e estándares si foran impartidos no seu momento; si se prevén cambios nos instrumentos de avaliación e criterios de cualificación.

2. Avaliación e cualificación	
Avaliación	<p>Procedementos e instrumentos de avaliación do terceiro trimestre:</p> <p>Actividades diferenciadas para o alumnado coa materia aprobada e coa materia suspensa nas avaliacións primeira e segunda.</p> <p>Avaliación das actividades empregando a rúbrica do departamento para os traballos escritos, comentarios, etc., modificada para reducir a porcentaxe reservada aos contidos nun 10%, porcentaxe que corresponde agora a un apartado que denominamos “Actitude / esforzo / superación das dificultades”. Aplicada a rúbrica, o resultado será unha cualificación de 0 a 10.</p>
Cualificación final	<p>Procedemento para obter a cualificación final de curso:</p> <p>Para a cualificación final, sobre a nota media das dúas primeiras avaliacións engadiremos unha puntuación máxima de DOUS (2) puntos, resultado de modificar por 0,2 a cualificación obtida coa aplicación da rúbrica á avaliación das actividades.</p> <p>O alumnado con avaliacións suspensas poderá recuperar as mesmas se realiza positivamente as actividades de reforzo propostas (rúbrica). As avaliacións así recuperadas pasarán a ter unha cualificación de CINCO (5). As actividades realizadas para recuperar avaliacións suspensas teranse en conta só a estes efectos, e non para subir a nota media segundo o criterio establecido no parágrafo anterior. Neste caso, a cualificación final será a nota media das dúas primeiras avaliacións, coa nova cualificación de CINCO, no seu caso.</p>
Proba extraordinaria de setembro	<p>Centrada nos estándares e criterios de avaliación básicos (ver anexo) correspondentes aos contidos efectivamente impartidos durante as actividades presenciais.</p>
Alumnado con materia pendente	<p>Criterios de avaliación:</p> <p>Os correspondentes aos estándares e criterios de avaliación básicos (ver anexo).</p> <hr/> <p>Criterios de cualificación:</p> <p>Flexibilízase o criterio de superación da materia pendente que fai referencia á superación das dúas primeiras avaliacións da materia do curso actual: Aquel alumnado que, como media da cualificación da materia do curso actual nas dúas primeiras avaliacións, conseguira unha nota igual ou superior ao catro (4), considerárase que superou a materia pendente.</p> <p>No caso de non conseguirse a superación da materia pendente atendendo ao criterio anterior, a cualificación das materias pendentes corresponderase na avaliación ordinaria ao 100% coa avaliación das actividades propostas desde principio de curso, eliminándose</p>

	<p>agora a necesidade de realización dunha proba en maio. Decidiuse flexibilizar o prazo de entrega, recollendo agora as actividades que deberían ter sido entregadas antes do 31 de xaneiro; tanto estas como as da segunda entrega poderán ser entregadas antes do 15 de maio (e en circunstancias especiais, como dificultades de conectividade, poderase ampliar ata o venres, 29 de maio).</p> <p>Na avaliación extraordinaria a cualificación corresponderase ao 100% coa da proba obxectiva, que se deseñará baseándose nos estándares e criterios de avaliación básicos (ver anexo).</p>
	<p>Procedementos e instrumentos de avaliación:</p> <p>Para a avaliación ordinaria, as actividades deseñadas xa desde principio de curso. Rúbrica de avaliación.</p> <p>Para a avaliación extraordinaria, proba obxectiva centrada nos estándares e criterios de avaliación básicos (ver anexo).</p>

A avaliación das actividades realizarase mediante a seguinte **rúbrica**, resultado da modificación da que se viña aplicando polo departamento para a avaliación de traballos escritos, comentarios, etc., adxudicándolle agora un 10% ao criterio de esforzo, superación das dificultades, etc. Este 10% réstase da porcentaxe reservada anteriormente aos contidos. O resultado é o seguinte:

	1ºESO	2ºESO	3ºESO	4ºESO	1ºBAC	2ºBAC
Interese / participación / esforzo / superación das dificultades	10	10	10	10	10	10
Aspectos formais	20	20	15	10	5	5
Corrección gramatical	20	20	20	20	15	15
Coherencia argumental	20	20	20	20	20	20
Contidos* (corrección, extensión, profundidade axeitadas)	30	30	35	40	50	50

3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación)	
Actividades	<p>Propostas a través da aula virtual do Centro, onde cada membro do Departamento administra diferentes cursos por nivel. Son actividades centradas nos estándares e criterios de avaliación básicos (ver anexo), tomadas dos libros de texto correspondentes ou de elaboración propia.</p> <p>No caso de determinadas dificultades de acceso á aula virtual, as actividades propostas son tamén enviadas ao alumnado correspondente por correo electrónico.</p> <p>Para o alumnado con avaliacións aprobadas, propóñense actividades de afondamento / ampliación / investigación, que poderán incorporar estándares ou contidos considerados básicos e non impartidos de forma presencial.</p> <p>Para o alumnado con avaliacións suspensas, propóñense actividades de reforzo / repaso / recuperación. Estas actividades centraranse nos estándares básicos (os marcados no anexo da programación).</p>
Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade)	<p>Os problemas iniciais de conectividade foron resoltos grazas á colaboración do Secretariado Xitano. Nalgún caso o problema é só de acceso á aula virtual (por esquecer o alumnado o seu contrasinal), polo que se envían as actividades por correo electrónico.</p> <p>O profesorado propón as actividades, diferenciadas para o alumnado coas avaliacións aprobadas ou suspensas.</p>
Materiais e recursos	Aula Virtual, libro de texto, materiais elaborados polo profesorado.

4. Información e publicidade	
Información ao alumnado e ás familias	<p>A información envíase a alumnado e familias a través da propia aula virtual, correo electrónico e Abalar.</p> <p>Así mesmo, a cuestión da avaliación de materias pendentes faise chegar ao profesorado titor afectado.</p> <p>A Xefa do Departamento pon tamén toda a información en coñecemento do Equipo Directivo (a través do correo electrónico).</p>
Publicidade	Publicación obrigatoria na páxina web do centro. A cargo do Equipo Directivo.

En Pontevedra, a 5 de maio de 2020

ANEXO CRITERIOS DE AVALIACIÓN E ESTÁNDARES BÁSICOS CURSO 2019-20

DEPARTAMENTO DE XEOGRAFÍA E HISTORIA
(ACLARACIÓNS MAIO 2020)

ÍNDICE

I. ESO

1º CURSO	2
2º CURSO	5
3º CURSO	8
4º CURSO	11

II.- BACHARELATO

1º CURSO. HISTORIA DO MUNDO CONTEMPORÁNEO.	16
2º CURSO. HISTORIA DE ESPAÑA.	24
2º CURSO. XEOGRAFÍA.	36
2º CURSO. HISTORIA DA ARTE.	47

III. ASIGNATURAS DE LIBRE CONFIGURACIÓN

PAISAXE E SUSTENTABILIDADE	62
COMENTARIO DE TEXTOS HISTÓRICOS	65
AMPLIACIÓN DE HISTORIA DE ESPAÑA	67

INTRODUCCIÓN

No presente ANEXO á Programación Didáctica, o Departamento de Xeografía e Historia recolle os criterios de avaliación ou estándares de aprendizaxe que considera mínimos para a superación das distintas materias da súa competencia nos niveis de ESO e Bacharelato. Isto implica que ditos criterios e estándares haberán ser a base sobre a que se deseñarán as probas extraordinarias de xuño ou setembro e a atención ao alumnado con materias pendentes. Nas seguintes páxinas insírense as mesmas táboas empregadas na Programación Didáctica para relacionar obxectivos, contidos, criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe, pero iluminando con **cor azul** aqueles criterios e estándares que, como acabamos de explicar, consideramos **básicos ou fundamentais** para a superación de cada materia.

Sobre o ANEXO do inicio de curso marcamos en **vermello aqueles contidos que non se impartiron e cuxos estándares e criterios de avaliación correspondentes non se terán en conta na avaliación ordinaria e extraordinaria (agás no caso das materias pendentes, onde mantemos a programación orixinal).**

Xeografía e Historia. 1º ciclo de ESO. 1º ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 1. O medio físico				
b e f g	B1.1 A Terra: A Terra no Sistema Solar.	B1.1 Coñecer o Sistema Solar e establecer as relacións entre os movementos da Terra e a existencia das estacións e do día e da noite, e comprender a súa importancia na distribución dos climas e da Biota. A Lúa: movementos, fases e mareas. Eclipses (de Sol e de Lúa).	XHB1.1.1 Interpreta como inflúen os movementos astronómicos na distribución da radiación solar e nas zonas bioclimáticas do Planeta.	CAA CMCTT CD
			XHB1.1.2 Analiza un mapa de fusos horarios e diferencia zonas do planeta de similares horas.	CAA CMCTT, CD
b e f g	B1.2 A representación da Terra. A escala e a linguaxe cartográfica	B1.2 Identificar e distinguir os diferentes sistemas de representación cartográfica, tanto en soporte analóxico como dixital e as súas escalas	XHB1.2.1 Clasifica e distingue distintas proxeccións e compara unha proxección de Mercator con unha de Peters.	CAA CMCTT CD
b e f g	B1.3 As proxeccións e os sistemas de coordenadas. As imaxes satélite e os seus principais usos.	B1.3 Analizar e identificar o mapa e coñecer as imaxes satélite e os seus usos principais.	XHB1.3.1 Clasifica e distingue tipos de imaxes satélite e mapas.	CAA CMCTT CD
b e f g	B1.4 A localización. Latitude e lonxitude.	B1.4 Localizar espazos xeográficos e lugares nun mapa ou imaxe satélite, utilizando datos de coordenadas xeográficas.	XHB1.4.1 Localiza un punto xeográfico nun planisferio e distingue os hemisferios da Terra e as súas principais características.	CAA CMCTT CD
			XHB1.4.2 Localiza espazos xeográficos e lugares nun mapa utilizando datos de coordenadas xeográficas.	CAA CMCTT CD
b e f g h	B1.5 Os trazos principais do relevo do mundo. O Clima: elementos e factores. A diversidade climática no planeta.	B1.5 Localizar no mapamundi físico as principais unidades do relevo mundiais e os grandes ríos e as grandes zonas climáticas e identificar as súas características.	XHB1.5.1. Sitúa nun mapa físico as principais unidades do relevo europeo e mundial.	CAA CMCTT CD
b e f g h	B1.6 Medio físico do mundo e de Europa: relevo e hidrografía.	B1.6 Ter unha visión global do medio físico, europeo e mundial e das súas características xerais.	XHB1.6.1 Localiza nun mapa físico mundial os principais elementos e referencias físicas: mares e océanos, continentes, illas e arquipélagos máis importantes, ademais dos ríos e as principais cadeas montañosas.	CAA CMCTT CD CCL
			XHB1.6.2 Elabora climogramas e mapas que sitúen os climas do mundo e reflicten os elementos máis importantes.	CAA CMCTT CD CCL
b e f g h k	B1.7 O medio natural europeo. Principais trazos	B1.7 Ser capaz de describir as peculiaridades do medio físico europeo.	XHB1.7.1 Explica as características xerais do relevo europeo.	CAA CMCTT CD CCL CAA
b e f g	B1.8 As unidades do relevo do espazo xeográfico europeo.	B1.8 Situar no mapa de Europa as principais unidades e elementos do relevo continental.	XHB1.8.1 Localiza no mapa as principais unidades e elementos do relevo europeo.	CAA CMCTT CD
b e f h k	B1.9 Os conxuntos bioclimáticos do espazo xeográfico europeo.	B1.9 Coñecer, comparar e describir os grandes conxuntos bioclimáticos que conforman o espazo xeográfico europeo.	XHB1.9.1 Clasifica e localiza nun mapa os distintos tipos de clima de Europa.	CAA CMCTT CD CCL
			XHB1.9.2 Distingue e localiza nun mapa as zonas bioclimáticas do noso continente.	CAA CMCTT CD
b e f k	B1.10 A diversidade de espazos naturais europeos.	B1.10 Coñecer os principais espazos naturais do noso continente.	XHB1.10.1 Localiza nun mapa e en imaxes satélite de Europa os principais espazos naturais.	CAA CMCTT CD
b e f g h k	B1.11 O medio natural: áreas e problemas medioambientais.	B1.11 Coñecer, describir e valorar a acción do ser humano sobre o medio ambiente e as súas consecuencias.	B1.11.1 Realiza buscas en medios impresos e dixitais referidas a problemas medioambientais actuais e localiza páxinas e recursos web directamente relacionados con eles.	CAA CMCTT CD CCL

Xeografía e Historia. 1º ciclo de ESO. 1º ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 3. A Historia				
g j	B3.1 A relación entre o pasado, o presente e o futuro a través da Historia.	B3.1 Recoñecer que o pasado "non está morto e enterrado", senón que determina ou inflúe no presente e nos diferentes posibles futuros e nos distintos espazos.	XHB3.1.1 Identifica elementos materiais, culturais ou ideolóxicos que son herdanza do pasado.	CSC CCEC
g j	B3.2 As fontes históricas.	B3.2 Identificar, nomear e clasificar fontes históricas e explicar diferenzas entre interpretacións de fontes diversas.	XHB3.2.1 Nomea e identifica catro clases de fontes históricas.	CSC CAA
			XHB3.2.2 Comprende que a historia non se pode escribir sen fontes, xa sexan restos materiais ou textuais.	CSC CAA
			XHB3.2.3 Compara dous relatos a distintas escalas temporais sobre as conquistas de Alexandre.	CSC CAA
J	B3.3 Cambio e continuidade.	B3.3 Explicar as características de cada tempo histórico e certos acontecementos que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia, diferenciando períodos que facilitan o seu estudo e interpretación.	XHB3.3.1 Ordena temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos relevantes utilizando para iso as noções básicas de sucesión, duración e simultaneidade.	CSC CMCCT
f j	B3.4 O tempo histórico..	B3.4 Entender que os acontecementos e procesos ocorren ao longo do tempo e á vez no tempo (diacronía e sincronía).	XHB3.4.1 Entende que varias culturas convivían á vez en diferentes enclaves xeográficos.	CSC CMCCT
h j	B3.5 O vocabulario histórico e artístico.	B3.5 Utilizar o vocabulario histórico e artístico con precisión, insertándoo no contexto adecuado.	XHB3.5.1 Utiliza o vocabulario histórico e artístico imprescindible para cada época.	CSC CCL
f j	B3.6 A evolución das especies e a hominización.	B3.6 Entender o proceso de hominización.	XHB3.6.1 Recoñece os cambios evolutivos ata chegar á especie humana.	CSC CMCCT
f J	B3.7 A periodización da Prehistoria e a Idade Antiga.	B3.7 Datar a Prehistoria e a Idade Antiga e distinguir a diferente escala temporal de etapas como estas.	XHB3.7.1 Distingue etapas dentro da Historia Antiga.	CSC CMCCT
f g j	B3.8 A Prehistoria e a Idade Antiga: unha visión global.	B3.8 Identificar e localizar no tempo e no espazo os procesos e acontecementos históricos máis relevantes da Prehistoria e a Idade Antiga para adquirir unha perspectiva global da súa evolución.	XHB3.8.1 Realiza diversos tipos de eixes cronolóxicos e mapas históricos.	CSC CMCCT CAA
c g h j l m	B3.9.1 Paleolítico: etapas; características das formas de vida; os cazadores colectores. B3.9.2 Neolítico: a revolución agraria e a expansión das sociedades humanas; sedentarismo; artesanía e comercio; organización social. B3.9.3 A prehistoria galega: os megálitos, os petróglifos.	B3.9 Coñecer as características da vida humana correspondentes aos dous períodos nos que se divide a Prehistoria: Paleolítico e Neolítico.	XHB3.9.1 Explica a diferenza entre os dous períodos nos que se divide a prehistoria e describe as características básicas da vida en cada un dos períodos.	CSC CCL CAA
			XHB3.9.2 Analiza a transcendencia da revolución neolítica e o papel da muller nela.	CSC CAA
j l	B3.10 A aparición dos ritos: restos materiais e artísticos, pintura e escultura.	B3.10 Identificar os primeiros ritos relixiosos.	XHB3.10.1 Recoñece as funcións dos primeiros ritos relixiosos como os da deusa nai.	CSC CCEC
a c d g h, j	B3.11 A Idade Antiga: as primeiras civilizacións urbanas. Mesopotamia e Exipto. Sociedade, economía e política.	B3.11 Coñecer algunhas características da vida humana neste período así como o establecemento e a difusión de diferentes culturas urbanas, despois do neolítico.	XHB3.11.1 Describe formas de organización socio-económica e política, novas ata entón, como os diversos imperios de Mesopotamia e de Exipto.	CSC CAA CCL
g h j	B3.12 A Idade Antiga: a invención da escritura.	B3.12 Recoñecer a importancia do descubrimento da escritura.	XHB3.12.1 Diferencia entre as fontes prehistóricas (restos materiais, ágrafos) e as fontes históricas (textos).	CSC CAA

Xeografía e Historia. 1º ciclo de ESO. 1º ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
f, g h, j	B3.13 A Idade Antiga: a historia de Exipto.	B3.13 Explicar as etapas nas que se divide a historia de Exipto.	XHB3.13.1 Interpreta un mapa cronolóxico-xeográfico da expansión exipcia.	CSC, CAA CMCCT
			XHB3.13.2 Describe as principais características das etapas históricas nas que se divide Exipto.	CSC CCL
g h j	B3.14 A Idade Antiga: a relixión Exipcia.	B3.14 Identificar as principais características da relixión exipcia.	XHB3.14.1 <i>Explica como materializaban os exipcios a súa creenza na vida do máis alá.</i>	CSC CCEC, CCL
			XHB3.14.2 Realiza un mapa conceptual cos principais deuses do panteón exipcio.	CSC CCEC, CAA
g h j	B3.15 A Idade Antiga: a arte en Mesopotamia e Exipto.	B3.15 Localizar e <i>describir algúns exemplos arquitectónicos de Exipto e de Mesopotamia.</i>	XHB3.15.1 Localiza nun mapa os principais exemplos da arquitectura exipcia e da mesopotámica.	CSC CCEC CAA
a c d g h j	B3.16 O mundo clásico. Grecia: as "polis" gregas e a súa expansión.	B3.16 Coñecer os trazos principais das "polis" gregas e a transcendencia do concepto "Democracia".	XHB3.16.1 <i>Identifica distintos trazos da organización socio-política e económica das polis gregas a partir de diferente tipo de fontes históricas.</i>	CSC CAA
			XHB3.16.2 <i>Describe algunhas das diferenzas entre a democracia grega e as democracias actuais.</i>	CSC CCL, CAA
g j	B3.17 O mundo clásico. Grecia: a expansión comercial e política das "polis" gregas.	B3.17 Entender a transcendencia do concepto "Colonización".	XHB3.17.1 Localiza nun mapa histórico as colonias gregas do Mediterráneo.	CSC CAA
a c d g j	B3.18 O Mundo clásico. O imperio de Alexandre Magno e os seus sucesores: o helenismo.	B3.18 Distinguir entre o sistema político grego e o helenístico.	XHB3.18.1 Elabora un mapa do Imperio de Alexandre.	CSC CAA
			1XHB3.8.2 Contrasta as accións políticas da Atenas de Pericles co Imperio de Alexandre Magno.	CSC CAA
f g h j l	B3.19 O mundo clásico. Grecia e o helenismo: a arte, a ciencia, o teatro e a filosofía.	B3.19 Entender o alcance do "clásico" na arte e a cultura occidentais .	XHB3.19.1 <i>Explica as características esenciais da arte grega e a súa evolución no tempo.</i>	CSC CCEC, CCL
			XHB3.19.2 <i>Dá exemplos representativos das distintas áreas do saber grego, e discute por qué se considera que a cultura europea parte da Grecia clásica.</i>	CSC, CCEC CMCCT CAA, CCL
a c d g j	B3.20 O Mundo clásico: orixe e etapas da historia de Roma. A república e o imperio: organización política e expansión colonial polo Mediterráneo. O cristianismo.	B3.20 <i>Caracterizar os trazos principais da sociedade, economía e cultura romanas</i> e recoñecer os conceptos de cambio e continuidade na historia da Roma antiga.	XHB3.20.1 Confecciona un mapa coas distintas etapas da expansión de Roma.	CSC CAA
			XHB3.20.2 Identifica diferenzas e semellanzas entre as formas de vida republicanas e as do imperio na Roma antiga.	CSC CAA
g j l	B3.21 O Mundo clásico. A arte romana: arquitectura, escultura e pintura.	B3.21 Identificar e describir os trazos característicos de obras da arte grega e romana, diferenciando entre os que son específicos.	XHB3.21.1 <i>Compara obras arquitectónicas e escultóricas de época grega e romana.</i>	CSC CCEC CAA
g j l m	B3.22 A Península Ibérica: os pobos prerromanos, a Hispania romana, a Gallaecia. O proceso de romanización. A cidade e o campo.	B3.22 Establecer conexións entre o pasado da Hispania romana e o presente.	XHB3.22.1 Fai un mapa da Península Ibérica onde se reflicten os cambios administrativos en época romana.	CSC CAA
			XHB3.22.2 <i>Analiza diversos exemplos do legado romano que sobreviven na actualidade.</i>	CSC CCEC, CAA
			22.3 <i>Entende qué significou a 'romanización' en distintos ámbitos sociais e xeográficos.</i>	CSC CCEC

Xeografía e Historia. 1º ciclo de ESO. 2º curso				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 1. O medio físico				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ f ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Localización. Latitude e lonxitude. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Localizar espazos xeográficos e lugares nun mapa ou nunha imaxe de satélite, utilizando datos de coordenadas xeográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.1.1. Localiza espazos xeográficos e lugares nun mapa de España e de Galicia, utilizando datos de coordenadas xeográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e, f ▪ g, h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Características xerais do medio físico de España e de Galicia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Ter unha visión global do medio físico de España e de Galicia, e das súas características xerais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.2.1. Enumera e describe as peculiaridades do medio físico español e galego. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CD, CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ f ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Medio físico de España: relevo e hidrografía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Situar no mapa de España as unidades e os elementos principais do relevo peninsular, así como os grandes conxuntos ou espazos bioclimáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.3.1. Sitúa nun mapa físico as principais unidades do relevo español. ▪ XHB1.3.2. Describe as unidades de relevo con axuda do mapa físico de España. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA, CD ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CD, CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ f ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Medio físico de Galicia: relevo e hidrografía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Situar no mapa de Galicia as unidades e os elementos principais do relevo, así como os grandes conxuntos ou espazos bioclimáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.4.1. Sitúa nun mapa físico as principais unidades do relevo galego. ▪ XHB1.4.2. Describe as unidades de relevo con axuda do mapa físico de Galicia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA, CD ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CD, CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ f ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Clima: elementos e factores. Diversidade climática da Península Ibérica e de Galicia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Coñecer e describir os grandes conxuntos bioclimáticos que conforman o espazo xeográfico español e galego. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.5.1. Localiza nun mapa os grandes conxuntos ou espazos bioclimáticos de España. ▪ XHB1.5.2. Analiza e compara as zonas bioclimáticas españolas utilizando gráficos e imaxes. ▪ XHB1.5.3. Localiza nun mapa os espazos bioclimáticos de Galicia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CD, CCL ▪ CAA, CD ▪ CMCCT ▪ CAA, CD ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e, f ▪ g, m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Diversidade de paisaxes. Zonas bioclimáticas da Península Ibérica e de Galicia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Coñecer os principais espazos naturais de España e de Galicia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.6.1. Distingue e localiza nun mapa as paisaxes de España e de Galicia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e, f ▪ g, h ▪ m, ñ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Medio natural e problemas ambientais en España. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Coñecer, describir e valorar a acción do ser humano sobre o ambiente español e galego, e as súas consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.7.1. Realiza procuras en medios impresos e dixitais referidas a problemas ambientais actuais en España e en Galicia, e localiza páxinas e recursos da web directamente relacionados con eles. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CD ▪ CCL
Bloque 2. O espazo humano				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c ▪ e ▪ f ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Poboación mundial: modelos demográficos e movementos migratorios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Comentar a información en mapas do mundo sobre a densidade de poboación e as migracións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.1.1. Localiza no mapa mundial os continentes e as áreas máis densamente poboadas. ▪ XHB2.1.2. Explica o impacto das ondas migratorias nos países de orixe e nos de acollemento. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CSC, CD ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CSC, CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b, c ▪ e, f ▪ g, h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Poboación europea: distribución e evolución. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Analizar a poboación europea no relativo á súa distribución, evolución e dinámica, e ás súas migracións e políticas de poboación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.2.1. Explica as características da poboación europea. ▪ XHB2.2.2. Compara entre países a poboación europea segundo a súa distribución, a súa evolución e a súa dinámica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA, CCL ▪ CSC, CD ▪ CAA, CD ▪ CMCCT ▪ CSC, CCL

Xeografía e Historia. 1º ciclo de ESO. 2º curso				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c ▪ e ▪ f ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Poboación española: evolución, distribución e dinámica. Movements migratorios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Analizar as características da poboación española, a súa distribución, dinámica e evolución, e os movementos migratorios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.3.1. Explica a pirámide de poboación de España e das súas comunidades autónomas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA, CSC ▪ CMCCT ▪ CD, CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.3.2. Analiza en distintos medios os movementos migratorios nas últimas tres décadas en España. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA, CSC ▪ CMCCT ▪ CD, CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c ▪ e, f ▪ g, h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Poboación de Galicia: evolución, distribución e dinámica. Movements migratorios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Analiza as características da poboación de Galicia, a súa distribución, dinámica e evolución, e os movementos migratorios 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.4.1. Coñece o proceso da emigración galega, as súas etapas e os destinos principais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA, CSC ▪ CMCCT ▪ CD, CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c ▪ e ▪ f ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Proceso de urbanización no planeta. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Sinalar nun mapamundi as grandes áreas urbanas, e identificar e comentar o papel das cidades mundiais como dinamizadoras da economía das súas rexións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.5.1. Realiza un gráfico con datos da evolución do crecemento da poboación urbana no mundo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA, CSC ▪ CMCCT ▪ CD, CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.5.2. Sitúa no mapa do mundo as vinte cidades máis poboadas, di a que país pertencen e explica a súa posición económica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA, CSC ▪ CMCCT ▪ CD, CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c ▪ e ▪ f ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. A cidade e o proceso de urbanización europeo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Comprender o proceso de urbanización, os seus pros e os seus contras en Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.6.1. Resume elementos que diferencien o urbano e o rural en Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA, CSC ▪ CMCCT ▪ CD, CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.6.2. Distingue os tipos de cidades do noso continente. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA, CSC ▪ CMCCT ▪ CD, CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c, e ▪ f, g ▪ h, ñ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. A cidade e o proceso de urbanización en España e en Galicia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Recoñecer as características das cidades españolas e galegas, e as formas de ocupación do espazo urbano. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.7.1. Interpreta textos que expliquen as características das cidades de España e de Galicia, axudándose de internet ou de medios de comunicación escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA, CSC ▪ CMCCT ▪ CD, CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c ▪ e ▪ f ▪ g ▪ h ▪ m ▪ ñ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Diversidade de medios naturais en España e en Galicia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Coñecer os principais espazos naturais protexidos a nivel peninsular e insular. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.8.1. Sitúa os parques naturais españois nun mapa, e explica a situación actual dalgúns deles. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA, CSC ▪ CMCCT ▪ CD, CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.8.2. Elabora gráficos de distinto tipo (lineais, de barra e de sectores) en soportes virtuais ou analóxicos, que reflectan información económica e demográfica de países ou áreas xeográficas a partir dos datos elixidos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CCL ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b, c ▪ e, f ▪ g, h ▪ m, ñ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.9. Paisaxes no territorio español e galego. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.9. Identificar as principais paisaxes humanizadas españolas e galegas, e identificalas por comunidades autónomas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.9.1. Clasifica as principais paisaxes humanizadas españolas a través de imaxes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA, CSC ▪ CMCCT ▪ CD, CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B ▪ c ▪ e, f ▪ g, h ▪ m, ñ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.10. Principais retos e problemas ambientais en España. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.10. Coñecer e analizar os problemas e os retos ambientais que afronta España, a súa orixe e as posibles vías para afrontar estes problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.10.1. Compara paisaxes humanizadas españolas segundo a súa actividade económica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CSC ▪ CD ▪ CCL
Bloque 3. A historia				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ F ▪ I ▪ ñ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Relación entre o pasado, o presente e o futuro a través da historia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Recoñecer que o pasado non está "morto e enterrado", senón que determina o presente e os posibles futuros e espazos, ou inflúe neles. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.1.1. Identifica elementos materiais, culturais ou ideolóxicos que son heranza do pasado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC

Xeografía e Historia. 1º ciclo de ESO. 2º curso				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ G ▪ I ▪ ñ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Fontes históricas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Identificar, nomear e clasificar fontes históricas, e explicar diferenzas entre interpretacións de fontes diversas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.2.1. Nomea e identifica catro clases de fontes históricas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.2.2. Comprende que a historia non se pode escribir sen fontes, xa sexan estas restos materiais ou textuais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ I ▪ ñ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Cambio e continuidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Explicar as características de cada tempo histórico e certos acontecementos que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia, diferenciando períodos que facilitan o seu estudo e a súa interpretación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.3.1. Ordena temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos salientables, utilizando para iso as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.3.2. Realiza diversos tipos de eixes cronolóxicos e mapas históricos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ f ▪ I ▪ ñ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Tempo histórico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Entender que os acontecementos e os procesos ocorren ao longo do tempo e á vez no tempo (diacronía e sincronía). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.4.1. Entende que varias culturas convivían á vez en diferentes enclaves xeográficos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ I ▪ h ▪ ñ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Vocabulario histórico e artístico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Utilizar o vocabulario histórico e artístico con precisión, inseríndoo no contexto adecuado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.5.1. Utiliza o vocabulario histórico e artístico imprescindible para cada época. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g ▪ I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Idade Media: concepto e as subetapas (alta, plena e baixa Idade Media). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Caracterizar a alta Idade Media en Europa e recoñecer a dificultade da falta de fontes históricas neste período. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.6.1. Utiliza as fontes históricas e entende os límites do que se pode escribir sobre o pasado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ g ▪ I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Caída do Imperio Romano en Occidente: división política e invasións xermánicas. Imperio Bizantino e reinos xermánicos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Describir a nova situación económica, social e política dos reinos xermánicos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.7.1. Compara as formas de vida (en diversos aspectos) do Imperio Romano coas dos reinos xermánicos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a, c, d ▪ g, I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Feudalismo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Explicar a organización feudal e as súas consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.8.1. Caracteriza a sociedade feudal e as relacións entre señores e campesiños. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ f ▪ h ▪ I, n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9. Islam. Península Ibérica: invasión musulmá. Evolución de Al-Andalus e dos reinos cristiáns. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9. Analizar a evolución dos reinos cristiáns e musulmáns, nos seus aspectos socioeconómicos, políticos e culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.9.1. Comprende as orixes do Islam e o seu alcance posterior. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.9.2. Explica a importancia de Al-Andalus na Idade Media. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC, CCL ▪ CCEC ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g ▪ h ▪ I ▪ n ▪ ñ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10. Reconquista e repoboación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10. Entender o proceso das conquistas e a repoboación dos reinos cristiáns na Península Ibérica e as súas relacións con Al-Andalus. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.10.1. Interpreta mapas que describen os procesos de conquista e repoboación cristiáns na Península Ibérica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.10.2. Explica a importancia do Camiño de Santiago. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC, CCL ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ L 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. Expansión comercial europea e recuperación das cidades. Crise da baixa Idade Media: a 'Peste Negra' e as súas consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. Entender o concepto de crise e as súas consecuencias económicas e sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.11.1. Comprende o impacto dunha crise demográfica e económica nas sociedades medievais europeas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ L, h ▪ N, ñ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.12. Arte románica, gótica e islámica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.12. Comprender as características e as funcións da arte na Idade Media. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.12.1. Describe características da arte románica, gótica e islámica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC, CCL ▪ CCEC

Xeografía e Historia. 1º ciclo ESO. 3º curso				
Obxectivos	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 1.O medio físico				
B e f g h	B1.1 A localización. Latitude e lonxitude	B1.1 Localizar e interpretar espazos xeográficos e lugares nun mapa ou imaxe satélite	XHB1.1.1 Clasifica e distingue tipos de mapas e imaxes satélite.	CAA, CMCCT CCL, CD
			XHB1.1.2 Localiza espazos xeográficos e lugares nun mapa utilizando datos de coordenadas xeográficas.	CAA, CMCCT CD
			XHB1.1.3 Coñece e interpreta os diferentes tipos mapas temáticos	CAA, CMCCT CCL, CD
Bloque 2. O espazo humano				
a, b, e f, g j, h	B2.1 A organización política e territorial de España.	B2.1 Coñecer a organización administrativa e territorial de España.	XHB2.1.1 Distingue nun mapa político a distribución territorial de España: comunidades autónomas, capitais, provincias, illas.	CCL, CMCCT CD, CAA, CSC
B e c, f g, h	B2.2 Os sectores de actividade económica.	B2.2 Analizar os datos do peso do sector terciario dun país fronte aos do sector primario e secundario. Extraer conclusións.	XHB2.2.1 Compara a poboación activa de cada sector en diversos países e analiza o grao de desenvolvemento que amosan estes datos.	CCL, CMCCT CD, CAA CSC
b c e f g, h	B2.3 Os sectores económicos en Europa, España e Galicia.	B2.3 Recoñecer as actividades económicas que se realizan en Europa, nos tres sectores, identificando distintas políticas económicas.	XHB2.3.1 Diferencia os diversos sectores económicos europeos.	CCL CMCCT CAA CSC
b e, f g, h	B2.4 Os sistemas económicos do mundo.	B2.4 Coñecer as características de diversos tipos de sistemas económicos	XHB2.4.1 Diferencia aspectos concretos e a súa interrelación dentro dun sistema económico.	CCL, CSIEE CCL, CAA CSC
b, c, e f, g, h j, k	B2.5 Aproveitamento e futuro dos recursos naturais. Desenvolvemento sostible.	B2.5 Entender a idea de "desenvolvemento sostible" e as súas implicacións.	XHB2.5.1 Define "desenvolvemento sostible" e describe conceptos clave relacionados con el.	CCL, CMCCT CD, CAA, CSC
b e f g h	B2.6 Os recursos naturais e as actividades agrarias.	B2.6 Localizar os recursos agrarios e naturais no mapa mundial.	XHB2.6.1 Sitúa no mapa as principais zonas cerealistas como exemplo de recurso agrario no mundo e as máis importantes masas forestais do mundo.	CAA CD CMCCT
			XHB2.6.2 Localiza e identifica nun mapa as principais zonas produtoras de minerais no mundo.	CAA, CSIEE CD, CMCCT
			XHB2.6.3 Localiza e identifica nun mapa as principais zonas produtoras e consumidoras de enerxía no mundo.	CD, CAA CSIEE CMCTT
			XHB2.6.4 Identifica e nomea algunhas enerxías alternativas.	CCL, CMCCT CAA, CSIEE
b, c, e f, g, h k	B2.7 A pesca: tipos e problemática.	B2.7 Explica e localiza os diferentes tipos de pesca e os seus problemas.	XHB2.7.1 Busca información (usando recursos impresos e dixitais) sobre a sobreexplotación dos caladoiros de pesca.	CCL, CMCCT CD, CAA CSC, CSIEE
b e, f g, h	B2.8 O sector industrial. As rexións industrializadas do mundo.	B2.8 Explicar a distribución desigual das rexións industrializadas no mundo.	XHB2.8.1 Localiza nun mapa a través de símbolos e lenda adecuados, os países máis industrializados do mundo.	CCL CAA CSIEE
b e f g, h	B2.9 As actividades Terciarias: O transporte	B2.9 Analizar o impacto dos medios de transporte no seu contorno.	XHB2.9.1 Traza sobre un mapamundi o itinerario que segue un produto agrario e outro gandeiro desde a súa colleita ata o seu consumo en zonas lonxanas e extrae conclusións.	CD CAA CSC CSIEE
b e f g h	B2.10 As actividades Terciarias : O comercio	B2.10 Entender os fluxos e os bloques comerciais.	XHB2.10.1 Define os indicadores que miden os intercambios económicos dun país.	CAA, CD CCL CMCCT CSIEE
			XHB2.10.2 Describe as características do comercio internacional na actualidade.	CAA, CCL CSC, CSIEE
			XHB2.10.3 Enumera as características dos bloques comerciais e as razóns polas que se constitúen.	CAA, CCL CSC, CSIEE

Xeografía e Historia. 1º ciclo ESO. 3º curso				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
b e f g h	B2.11: O turismo.	B2.11 Analizar o desenvolvemento do turismo e a súa importancia económica.	XHB2.11.1 Identifica os diferentes tipos de turismo e os seus efectos	CAA, CCL, CD CCEC, CSIEE
			XHB2.11.2 Valora a importancia do turismo na economía española e galega.	CAA, CCL, CD CCEC, CSIEE
b c e f g h k	B2.12 As causas do desenvolvemento desigual no mundo. A débeda externa	B2.12 Analizar gráficos de barras por países e textos onde se reflictan os diferentes niveis de consumo, o comercio desigual e a débeda externa entre países en desenvolvemento e os desenvolvidos.	XHB2.12.1 Comparar as características do consumo interior de países como Brasil e Francia.	CAA, CCL, CD CSC, CSIEE
			XHB2.12.2 Crea mapas conceptuais(usando recursos impresos e dixitais) para explicar o funcionamento do comercio e sinala os organismos que agrupan as zonas comerciais	CAA CCL CSIEE CD
			XHB2.12.3 Describe o funcionamento dos intercambios a nivel internacional utilizando mapas temáticos e gráficos nos que se reflictan as liñas de intercambio.	CAA, CMCCT CSIEE CD CCL
b c, d e, f g, h	B2.13 As tensións mundiais e o subdesenvolvemento. Solucións ao problema.	B2.13 Relacionar áreas de conflito bélico no mundo con factores económicos.	XHB2.13.1 Realiza un informe sobre as medidas para tratar de superar as situacións de pobreza.	CAA, CSC CSIEE, CCL
			XHB2.13.2 Sinala áreas de conflito bélico no mapamundi e as relaciona con factores económicos	CCL, CAA CSC, CSIEE
Bloque 3. A Historia				
f j	B3.1. A relación entre o pasado, o presente e o futuro a través da Historia	B3.1. Recoñecer que o pasado "non está morto e enterrado", senón que determina ou inflúe no presente e nos diferentes posibles futuros e nos distintos espazos	XHB3.1.1 Identifica elementos materiais, culturais ou ideolóxicos que son herdanza do pasado	CSC CAA CCEC
h j	B3.2. As fontes históricas.	B3.2. Identificar, nomear e clasificar fontes históricas e explicar diferenzas entre interpretacións de fontes diversas.	XHB3.2.1 Nomea e identifica catro clases de fontes históricas.	CSC CAA
			XHB3.2.2 Comprende que a historia non se pode escribir sen fontes, xa sexan restos materiais ou textuais	CSC CAA
j	B3.3. Cambio e continuidade	B3.3. Explicar as características de cada tempo histórico e certos acontecementos que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia, diferenciando períodos que facilitan o seu estudo e interpretación.	XHB3.3.1 Ordena temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos relevantes utilizando para iso as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade.	CSC CMCCT
			XHB3.3.2 Realiza diversos tipos de eixes cronolóxicos e mapas históricos.	CSC CMCCT
f j	B3.4. O tempo histórico.	B3.4. Entender que os acontecementos e procesos ocorren ao longo do tempo e á vez no tempo (diacronía e sincronía).	XHB3.4.1 Entende que varias culturas convivían á vez en diferentes enclaves xeográficos.	CSC CMCCT
h j	B3.5. O vocabulario histórico e artístico	B3.5. Utilizar o vocabulario histórico e artístico con precisión, insertándoo no contexto adecuado.	XHB3.5.1 Utiliza o vocabulario histórico e artístico imprescindible para cada época.	CSC CCL
g j	B3.30. A Idade Moderna. Concepto e datación	B3.30. Comprender a significación histórica da etapa do Renacemento en Europa.	XHB3.30.1. Distingue diferentes modos de periodización histórica (Idade Moderna, Renacemento, Barroco, Absolutismo).	CSC CAA
f g h j l	B3.31. O Renacemento e o Humanismo; o seu alcance posterior.	B3.31. Relacionar o alcance da nova mirada dos humanistas, os artistas e científicos do Renacemento con etapas anteriores e posteriores	XHB3.31.1. Identifica trazos do Renacemento e do Humanismo na historia europea, a partir de diferente tipo de fontes históricas.	CSC CCEC CAA CCL
j l	B3.32. Arte Renacentista e Barroca.	B3.32. Coñecer a importancia da arte Renacentista e Barroca en Europa e en América.	XHB3.32.1. Coñece obras e legado de artistas, humanistas e científicos da época.	CSC CCEC CMCCT CCL

Xeografía e Historia. 1º ciclo ESO. 3º curso				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
g j h, l	B3.33. Principais manifestacións da cultura dos séculos XVI e XVII.	B3.33. Coñecer a importancia dalgúns autores e obras destes séculos	XHB3.33.1. Analiza obras (ou fragmentos delas) dalgúns autores desta época no seu contexto.	CSC CCEC CAA, CCL
a c, d g, j	B3.34. O Estado moderno: monarquías autoritarias, parlamentarias e absolutas.	B3.34. Comprender a diferenza entre os reinos medievais e as monarquías modernas.	XHB3.34.1. <i>Distingue as características de réximes monárquicos autoritarios, parlamentarios e absolutos.</i>	CSC CAA
a c d g, j	B3.35. As monarquías modernas: a unión dinástica de Castela e Aragón. Aposición de Galicia.	B3.35. Analizar o reinado dos Reis Católicos coma unha etapa de transición entre a Idade Media e a Idade Moderna.	XHB3.35.1 <i>Comprende os conceptos de cambio e continuidade en relación co reinado dos Reis Católicos.</i>	CSC CAA
f g h j, k	B3.36. Os descubrimentos xeográficos: Castela e Portugal. Conquista e colonización de América..	B3.36. Entender os procesos de conquista e colonización, e as súas consecuencias.	XHB3.36.1. <i>Explica as distintas causas que conduciron ao descubrimento de América</i> para os europeos, a súa conquista e a súa colonización.	CSC CMCCT CAA, CCL
			XHB3.36.2. Coñece os principais feitos da expansión de Aragón e de Castela polo mundo.	CSC
			XHB3.36.3. Sopesa interpretacións conflitivas sobre a conquista e colonización de América.	CSC CAA, CCL
g j	B3.37. Os conflitos europeos nos séculos XVI e XVII a través das políticas dos Austrias: reforma, contrarreforma e "guerras de relixión"; a loita pola hexemonía e a Guerra dos Trinta Anos.	B3.37. Coñecer trazos das políticas internas e as relacións exteriores dos séculos XVI e XVII en Europa.	XHB3.37.1. <i>Analiza as relacións entre os reinos europeos que conducen a guerras como a dos "Trinta Anos".</i>	CSC CAA

Xeografía e Historia. 4º de ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 1. O século XVIII en Europa ata 1789				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ g, h ▪ l, ñ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Século XVIII en Europa: do feudalismo ao absolutismo e o parlamentarismo das minorías. Francia, Inglaterra, España e Galicia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Explicar as características do Antigo Réxime nos seus sentidos político, social e económico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.1.1. Establece, a través da análise de textos, a diferenza entre o Absolutismo e o Parlamentarismo. ▪ XHB1.1.2. Distingue conceptos históricos como Antigo Réxime e Ilustración. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA, CCL ▪ CSC ▪ CAA, CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ f ▪ h, l ▪ n, ñ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Ilustración. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Coñecer o alcance da Ilustración como novo movemento cultural e social en Europa e en América. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.2.1. Describe as características da cultura da Ilustración e as implicacións que ten nalgunhas monarquías. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ f ▪ g ▪ l ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Arte e ciencia en Europa no século XVIII. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Coñecer os avances da Revolución Científica desde os séculos XVII e XVIII. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.3.1. Aprecia os avances científicos e a súa aplicación á vida diaria, e contextualiza o papel dos científicos na súa propia época. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.3.2. Comprende as implicacións do empiricismo e o método científico nunha variedade de áreas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CMCCT
Bloque 2. A era das revolucións liberais				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ g ▪ h ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Revolucións burguesas nos séculos XVIII e XIX: bases ideolóxicas (liberalismo, nacionalismo e rexionalismo), económicas e sociais; principais consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Comprender o alcance e as limitacións dos procesos revolucionarios dos séculos XVIII e XIX. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.1.1. Sopesa as razóns dos revolucionarios para actuar como o fixeron. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA, CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.1.2. Recoñece, mediante a análise de fontes de diversas épocas, o valor destas non só como información senón tamén como evidencia para os/as historiadores/as. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ g ▪ h ▪ l ▪ ñ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Revolucións burguesas nos séculos XVIII e XIX: periodización e feitos principais. Restauración. Procesos unificadores e independentistas. O caso español 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Identificar os principais feitos das revolucións liberais burguesas en Europa e América nos séculos XVIII e XIX. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.2.1. Redacta unha narrativa sintética cos principais feitos dalgunha das revolucións burguesas da primeira metade do século XIX, acudindo a explicacións causais, e sinala os pros e os contras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.2.2. Redacta unha narrativa sintética cos principais feitos dalgunha das revolucións burguesas do século XVIII, acudindo a explicacións causais, e indica os pros e os contras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.2.3. Discute as implicacións da violencia empregando diversos tipos de fontes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA, CCL
Bloque 3. A Revolución Industrial				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ f ▪ g ▪ h ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Revolución Industrial: concepto; factores económicos, sociais e ideolóxicos que a fan posible. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Describir os feitos salientables da Revolución Industrial e o seu encadeamento causal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.1.1. Analiza os pros e os contras da primeira Revolución Industrial en Inglaterra. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g ▪ h ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Revolución Industrial: desde Gran Bretaña ao resto de Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Analizar as vantaxes e os inconvenientes de ser un país pioneiro nos cambios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.2.1. Analiza e compara a industrialización de diferentes países de Europa, América e Asia, nas súas distintas escalas temporais e xeográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.2.1. Compara o proceso de industrialización en Inglaterra e nos países nórdicos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA ▪ CCL

Xeografía e Historia. 4º de ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d, h ▪ l, m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Consecuencias da Revolución Industrial. Movemento obreiro (orixes, ideoloxías e formas de organización). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Entender o concepto de progreso, e os sacrificios e os avances que leva consigo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.3.1. <i>Explica a situación laboral feminina e infantil nas cidades industriais.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ l ▪ ñ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Discusión en torno ás características da industrialización en España e Galicia: éxito ou fracaso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Analizar a evolución dos cambios económicos en España e en Galicia, a raíz da industrialización parcial. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.4.1. <i>Especifica algunhas repercusións políticas como consecuencia dos cambios económicos en España.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g ▪ l ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. A ciencia no século XIX. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Coñecer os principais avances científicos e tecnolóxicos do século XIX, e a súa relación coas revolucións industriais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.5.1. <i>Elabora un eixe cronolóxico, diacrónico e sincrónico, cos principais avances científicos e tecnolóxicos do século XIX.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA ▪ CMCCT
Bloque 4. O Imperialismo do século XIX e a I Guerra Mundial				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g ▪ h ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. O imperialismo no século XIX: concepto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Identificar as potencias imperialistas e a repartición de poder económico e político no mundo no derradeiro cuarto do século XIX e no principio do XX. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB4.1.1. <i>Explica razoadamente que o concepto imperialismo reflicte unha realidade que influirá na xeopolítica mundial e nas relacións económicas transnacionais.</i> ▪ XHB4.1.2. <i>Elabora discusións sobre eurocentrismo e a globalización.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA ▪ CCL ▪ CSC ▪ CAA, CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Imperialismo: causas, desenvolvemento e consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Establecer xerarquías causais (aspecto e escala temporal) da evolución do imperialismo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB4.2.1. <i>Sabe recoñecer cadeas e interconexións causais entre colonialismo, imperialismo e a Gran Guerra de 1914.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g ▪ h ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Causas e consecuencias da Gran Guerra (1914-1919) ou I Guerra Mundial. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Coñecer os principais acontecementos da Gran Guerra, as súas interconexións coa Revolución Rusa e as consecuencias dos tratados de Versalles. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB4.3.1. <i>Diferencia os acontecementos dos procesos, nunha explicación histórica, da I Guerra Mundial.</i> ▪ XHB4.3.2. <i>Analiza o novo mapa político de Europa.</i> ▪ XHB4.3.3. <i>Describe a derrota de Alemaña desde a súa propia perspectiva e desde a dos aliados.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA ▪ CSC ▪ CAA, CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a, c ▪ d, g ▪ h, l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Revolución Rusa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. <i>Esquematizar a orixe, o desenvolvemento e as consecuencias da Revolución Rusa.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB4.4.1. <i>Contrasta algunhas interpretacións do alcance da Revolución Rusa na súa época e na actualidade.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA, CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g ▪ h ▪ l ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.5. A arte no século XIX. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.5. Relacionar movementos culturais como o romanticismo en distintas áreas, e recoñecer a orixinalidade de movementos artísticos como o impresionismo, o expresionismo e outros "ismos" en Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB4.5.1. <i>Comenta analiticamente cadros, esculturas e exemplos arquitectónicos da arte do século XIX.</i> ▪ XHB4.5.2. <i>Compara movementos artísticos europeos e asiáticos.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC, CAA ▪ CCL, CCEC ▪ CSC, CAA ▪ CCL, CCEC
Bloque 5. A época de entreguerras (1919-1945)				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g ▪ h ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Período de entreguerras: do final da Gran Guerra ao crac do 29 e a Gran Depresión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Coñecer e comprender os acontecementos, os feitos e os procesos máis importantes do período de entreguerras, e a súa conexión co presente, e estudar a xerarquía causal nas explicacións históricas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB5.1.1. <i>Analiza interpretacións diversas de fontes históricas e historiográficas de distinta procedencia.</i> ▪ XHB5.1.2. <i>Relaciona algunhas cuestións concretas do pasado co presente e as posibilidades do futuro, como o alcance das crises financeiras de 1929 e de 2008.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA, CCL ▪ CSC ▪ CAA

Xeografía e Historia. 4º de ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
		sobre esta época.	<ul style="list-style-type: none"> XHB5.1.3. Discute as circunstancias da loita polo sufraxio da muller. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CAA, CCL
<ul style="list-style-type: none"> A, c, d h, l 	B5.2. Fascismo italiano e nazismo alemán.	B5.2. Analizar as causas do auxe dos fascismos en Europa.	XHB5.2.1. Explica diversos factores que fixeron posible o auxe do fascismo en Europa.	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL
<ul style="list-style-type: none"> a c d g h l 	B5.3. II República española e a Guerra Civil.	B5.3. Coñecer as tensións que levaron en España á proclamación da II República e ao estoupido da Guerra Civil	<ul style="list-style-type: none"> XHB5.3.1. Explica as principais reformas durante a II República española, e reaccións a elas. XHB5.3.2. Explica as causas da Guerra Civil española no contexto europeo e internacional. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL CSC CAA, CCL
Bloque 6. As causas e consecuencias da II Guerra Mundial (1939-1945)				
<ul style="list-style-type: none"> g l 	B6.1. Orixes da II Guerra Mundial.	B6.1. Coñecer as causas da II Guerra Mundial.	XHB6.1.1. Recoñece a xerarquía causal (diferente importancia dunhas causas ou outras segundo as narrativas).	<ul style="list-style-type: none"> CSC CAA
<ul style="list-style-type: none"> g h l 	B6.2. Desenvolvemento da II Guerra Mundial: extensión, fases, formas de guerra e principais consecuencias.	B6.2. Coñecer os principais feitos da II Guerra Mundial, diferenciar as escalas xeográficas nesta guerra (europea e mundial) e entender o concepto de guerra total.	<ul style="list-style-type: none"> XHB6.2.1. Sitúa nun mapa as fases do conflito. XHB6.2.2. Dá unha interpretación de por que rematou antes a guerra europea que a mundial. XHB6.2.3. Elabora unha narrativa explicativa das causas e as consecuencias da II Guerra Mundial, a distintos niveis temporais e xeográficos. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC, CAA CSC CAA, CCL CSC CAA CCL
<ul style="list-style-type: none"> a d l 	B6.3. O Holocausto.	B6.3. Entender o contexto en que se desenvolveu o Holocausto na guerra europea e as súas consecuencias.	XHB6.3.1. Recoñece a significación do Holocausto na historia mundial.	<ul style="list-style-type: none"> CSC
<ul style="list-style-type: none"> g h l 	B6.4. Nova xeopolítica mundial: Guerra Fria e plans de reconstrución posbélica.	B6.4. Comprender o concepto de Guerra Fria no contexto de despois de 1945, e as relacións entre os dous bloques, os EEUU e a URSS.	<ul style="list-style-type: none"> XHB6.4.1. Utilizando fontes históricas e historiográficas, explica algúns dos conflitos enmarcados na época da Guerra Fria. XHB6.4.2. Describe as consecuencias da guerra de Vietnam. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CAA, CCL CSC CAA, CCL
<ul style="list-style-type: none"> a d g h l 	B6.5. Procesos de descolonización en Asia e África.	B6.5. Organizar os feitos máis importantes da descolonización de posguerra no século XX e comprender os límites da descolonización e da independencia nun mundo desigual.	<ul style="list-style-type: none"> XHB6.5.1. Describe os feitos relevantes do proceso descolonizador. XHB6.5.2. Distingue entre contextos diferentes do mesmo proceso, por exemplo, África subsahariana (anos 50 e 60) e a India (1947). 	<ul style="list-style-type: none"> CSC, CCL CSC CAA
Bloque 7. A estabilización do Capitalismo e o illamento económico do bloque soviético				
<ul style="list-style-type: none"> a d g h l 	B7.1. Evolución dos bloques soviético e capitalista. O "Welfare State".	B7.1. Entender os avances económicos dos réximes soviéticos e os perigos do seu illamento interno, así como os avances do "Welfare State" en Europa.	<ul style="list-style-type: none"> XHB7.1.1. Explica os avances dos réximes soviéticos e do "Welfare State" en Europa. XHB7.1.2. Recoñece os cambios sociais derivados da incorporación da muller ao traballo asalariado. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CAA, CCL CSC
<ul style="list-style-type: none"> f, g h, l, m 	B7.2. Crise do petróleo (1973).	B7.2. Comprender o concepto de crise económica e a súa repercusión mundial nun caso concreto.	XHB7.2.1. Compara a crise enerxética de 1973 coa financeira de 2008.	<ul style="list-style-type: none"> CSC CAA, CCL

Xeografía e Historia. 4º de ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A ▪ c ▪ d ▪ g ▪ h ▪ I, ñ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.3. Ditadura de Franco en España. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.3. Explicar as causas de que se establecera unha ditadura en España tras a Guerra Civil, e como foi evolucionando esa ditadura desde 1939 a 1975. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB7.3.1. Coñece a situación da posguerra e a represión en España, así como as fases da ditadura de Franco. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB7.3.2. Discute como se entende en España e en Europa o concepto de memoria histórica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA, CCL
Bloque 8. O mundo recente entre os séculos XX e XXI				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ g ▪ I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B8.1. Formas económicas e sociais do capitalismo no mundo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B8.1. Interpretar procesos a medio prazo de cambios económicos, sociais e políticos a nivel mundial. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB8.1.1. Interpreta o renacemento e o declive das nacións no novo mapa político europeo desa época. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB8.1.2. Comprende os pros e contras do estado do benestar. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d, g ▪ h, I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B8.2. Colapso dos réximes soviéticos e as súas consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B8.2. Coñecer as causas e as consecuencias inmediatas do colapso da URSS e outros réximes socialistas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB8.2.1. Analiza aspectos políticos, económicos e culturais dos cambios producidos tralo colapso da URSS. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A ▪ c ▪ d ▪ g ▪ h ▪ I ▪ ñ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B8.3. Transición política en España: da ditadura á democracia (1975-1982). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B8.3. Coñecer os principais feitos que conduciron ao cambio político e social en España despois de 1975, e sopesar distintas interpretacións sobre ese proceso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB8.3.1. Compara interpretacións sobre a Transición española nos anos setenta do século XX e na actualidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA, CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB8.3.2. Enumera e describe algúns dos principais fitos que deron lugar ao cambio na sociedade española da transición: coroación de Xoán Carlos I, lei para a reforma política de 1976, lei de amnistía de 1977, apertura de Cortes Constituíntes, aprobación da Constitución de 1978, primeiras eleccións xerais, creación do Estado das autonomías, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB8.3.3. Analiza o problema do terrorismo en España durante esta etapa (ETA, GRAPO, Terra Lliure, etc.): a xénese e a historia das organizacións terroristas, a aparición dos primeiros movementos asociativos en defensa das vítimas, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d, g ▪ h, I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B8.4. Camiño cara a Unión Europea: desde a unión económica a unha futura unión política supranacional. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B8.4. Entender a evolución da construción da Unión Europea. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB8.4.1. Discute sobre a construción da Unión Europea e do seu futuro. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA ▪ CCL
Bloque 9. A Revolución Tecnolóxica e a globalización a finais do século XX e principio do XXI				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ g ▪ h ▪ I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.1. A globalización económica: concepto e características. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.1. Definir a globalización e identificar algúns dos seus factores. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB9.1.1. Procura na prensa novas dalgún sector con relacións globalizadas, e elabora argumentos a favor e en contra. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC, CD ▪ CCL, CAA ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB9.1.2. Elabora discusións sobre o eurocentrismo e a globalización. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA, CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ f, g ▪ h, I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.2. Papel da Revolución Tecnolóxica na globalización. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.2. Identificar algúns dos cambios fundamentais que supón a Revolución Tecnolóxica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB9.2.1. Analiza algunhas ideas de progreso e retroceso na implantación das recentes tecnoloxías da información e da comunicación, a distintos niveis xeográficos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA ▪ CCL, CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ E ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.3. Consecuencias da globalización. Relacións interrexionais; focos de conflito. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.3. Recoñecer o impacto destes cambios a nivel local, autonómico, estatal e global, prevendo posibles 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB9.3.1. Crea contidos que inclúen recursos como textos, mapas e gráficos, para presentar algún aspecto conflitivo das condicións sociais do proceso de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC, CD ▪ CAA, CCL ▪ CMCCT

Xeografía e Historia. 4º de ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ I ▪ m, ñ 		escenarios máis e menos desexables de cuestións ambientais transnacionais, e discutir as novas realidades do espazo globalizado.	globalización.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE
Bloque 10. A relación entre o pasado, o presente e o futuro a través da historia e a xeografía				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ G ▪ h ▪ I ▪ ñ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.1. Relación entre o pasado, o presente e o futuro a través da historia e a xeografía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.1. Recoñecer que o pasado non está "morto e enterrado", senón que determina o presente e os posibles futuros e espazos, ou inflúe neles. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB10.1.1. Formula posibles beneficios e desvantaxes para as sociedades humanas e para o medio natural dalgúns consecuencias do quecemento global, como o desxeo do Báltico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB10.1.2. Sopesa como unha Europa en guerra durante o século XX pode chegar a unha unión económica e política no século XXI. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB10.1.3. Compara (nun aspecto ou en varios) as revolucións industriais do século XIX coa revolución tecnolóxica de finais do século XX e principio do XXI. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ f ▪ I ▪ ñ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.2. Cambio e continuidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.2. Explicar as características de cada tempo histórico e certos acontecementos que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia, diferenciando períodos que facilitan o seu estudo e a súa interpretación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB10.2.1. Ordena temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos salientables, utilizando para iso as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB10.2.2. Realiza diversos tipos de eixes cronolóxicos e mapas históricos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ f ▪ I ▪ ñ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.3. Tempo histórico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.3. Entender que os acontecementos e os procesos ocorren ao longo do tempo e á vez no tempo (diacronía e sincronía). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB10.3.1. Entende que varias culturas convivían á vez en diferentes enclaves xeográficos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ I ▪ ñ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.4. Vocabulario histórico e artístico: Idade Contemporánea. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.4. Utilizar o vocabulario histórico e artístico con precisión, inseríndoo no contexto adecuado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB10.4.1. Utiliza con fluidez e precisión o vocabulario histórico e artístico necesario. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL

1º BACHARELATO - HISTORIA DO MUNDO CONTEMPORÁNEO

Historia do Mundo Contemporáneo. 1º Bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 1. O Antigo Réxime				
a b c d e h	B1.1 Trazos do Antigo Réxime.	B1.1 Definir e esquematizar os trazos do Antigo Réxime describindo os seus aspectos demográficos, económicos, políticos, sociais e culturais, utilizando diferentes tipos de diagramas.	<p>HMCB1.1.1 Extrae os trazos do Antigo Réxime dun texto proposto que os conteña.</p> <p>HMCB1.1.2 <i>Obtén e selecciona información escrita e gráfica relevante, utilizando fontes primarias ou secundarias, relativa ao Antigo Réxime.</i></p> <p>HMCB1.1.3 <i>Clasifica os trazos do Antigo Réxime en aspectos demográficos, económicos, políticos, sociais e culturais.</i></p> <p>HMCB1.1.4 Elabora mapas conceptuais que explican os trazos característicos do Antigo Réxime.</p>	CSC, CAA CCL CSC, CAA CCL, CD CSC, CAA CCL, CCEC CSC, CAA CCL
a b c d e h	B1.2 Transformacións no Antigo Réxime: economía, poboación e sociedade.	B1.2 Distinguir as transformacións no Antigo Réxime enumerando as que afectan á economía, poboación e sociedade.	<p>HMCB2.2.1 Explica as transformacións do Antigo Réxime que afectan á economía, poboación e sociedade.</p> <p>HMCB2.2.2 <i>Analiza a evolución dos trazos do Antigo Réxime do século XVII e o século XVIII.</i></p>	CSC, CAA CCL CSC, CAA CCL
a b c d e h	B1.3 Revolucións e parlamentarismo en Inglaterra.	B1.3 Explicar o parlamentarismo inglés do século XVII resumindo as características esenciais do sistema e valorando o papel das revolucións para alcanzar as transformacións necesarias para logralo.	<p>HMCB1.3.1 Describe as características do parlamentarismo inglés a partir de fontes históricas.</p> <p>HMCB1.3.2 Distingue as revolucións inglesas do século XVII como formas que promoven o cambio político do Antigo Réxime.</p>	CSC, CCEC CCL CSC, CCEC CCL
a b c d e h	B1.4 O pensamento da Ilustración.	B1.4 Relacionar as ideas da Ilustración co Liberalismo de comezo do século XIX establecendo elementos de coincidencia entre ámbalas ideoloxías.	<p>HMCB1.4.1 Enumera e describe as ideas da Ilustración e as ideas do Liberalismo de comezos do século XIX.</p> <p>HMCB1.4.2 <i>Establece as semellanzas e diferenzas entre as ideas da Ilustración e o Liberalismo de comezos do século XIX.</i></p>	CSC, CCEC CCL CSC, CCEC CCL
a, b, c d, e, g h	B1.5 Relacións Internacionais: o equilibrio europeo.	B1.5 <i>Describir as relacións internacionais do Antigo Réxime demostrando a idea de equilibrio europeo.</i>	HMCB1.5.1 Sitúa en mapas de Europa os diversos países ou reinos en función dos conflitos nos que interveñen.	CSC, CAA CD
a, b c, d e, h k, l	B1.6 Manifestacións artísticas do momento.	B1.6 Diferenciar manifestacións artísticas do Antigo Réxime seleccionando as obras máis destacadas.	HMCB1.6.1 Distingue e caracteriza obras de arte do Rococó.	CSC, CCEC CCL, CAA
Bloque 2. As revolucións industriais e as súas consecuencias sociais				
a b c d, e h, j	B2.1 A Revolución industrial: concepto, factores que a fan posible (económicos, sociais, ideolóxicos).	B2.1 Obter información, que permita explicar as Revolucións Industriais do século XIX, seleccionándoa das fontes bibliográficas ou online nas que se encuentre dispoñible.	<p>HMCB2.1.1 <i>Identifica as causas da Primeira Revolución Industrial.</i></p> <p>HMCB2.1.2 <i>Explica razoadamente a evolución cara a II Revolución Industrial.</i></p>	CSC, CAA CCL
a b c d e h, j	B2.2 Revolución ou revolucións industriais: características. Transformacións técnicas e novas fontes de enerxía.	B2.2 Describir as Revolucións Industriais do século XIX, establecendo os seus trazos característicos e as súas consecuencias sociais	<p>HMCB2.2.1 Explica razoadamente a evolución cara a II Revolución Industrial.</p> <p>HMCB2.2.2 <i>Analiza comparativa e esquemáticamente as dúas Revolucións Industriais.</i></p>	CSC, CAA CCL CSC, CAA CCL
a b c d e g	B2.3 O protagonismo de Gran Bretaña e a extensión do proceso de industrialización a outras zonas de Europa. A	B2.3 Enumerar os países que iniciaron a industrialización, localizándoos adecuadamente e establecendo as rexións onde se produce ese avance.	<p>HMCB2.3.1 <i>Localiza nun mapa os países industrializados e as súas rexións industriais.</i></p> <p>HMCB2.3.2 Analiza aspectos que expliquen o desenvolvemento económico do sector industrial dos primeiros países industrializados, a partir de fontes historiográficas.</p>	CSC, CAA CD CSC CAA CCL CMCCT

Historia do Mundo Contemporáneo. 1º Bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
h k	industrialización extraeuropea. A industrialización española e galega.		HMCB2.3.3 Debate en torno o éxito ou fracaso da industrialización en España e Galicia.	CSC CAA
a b c d e g h j	B2.4 Cambios debidos á Revolución Industrial: transportes, agricultura, poboación (migracións e o novo concepto de cidade).	B2.4 Identificar os cambios nos transportes, agricultura e poboación que influíron ou foron consecuencia da Revolución Industrial do século XIX.	HMCB2.4.1 <i>Sinala os cambios sociais máis relevantes do século XIX asociándoos ao proceso da Revolución Industrial.</i> HMCB2.4.2. Describe a partir dun plano a cidade industrial británica. HMCB2.4.3 Identifica en imaxes os elementos propios da vida nunha cidade industrial do século XIX. HMCB2.4.4 <i>Comenta mapas que expliquen a evolución da extensión das redes de transporte: ferrocarril, estradas e canais.</i>	CSC CAA CSIEE CSC, CAA CCL CSC, CAA CCL, CD CSC CCL CD
a, b c, d e, h k	B2.5 A Economía industrial: pensamento e primeiras crises.	B2.5 Analizar seleccionando ideas que identifiquen as características da economía industrial e do liberalismo económico.	HMCB2.5.1 <i>Explica as causas e consecuencias das crises económicas e as súas posibles solucións a partir de fontes históricas.</i>	CSC CAA CCL
a b c d e h k	B2.6 O nacemento do proletariado e a organización da clase obreira: orixes do sindicalismo; correntes de pensamento; partidos políticos obreiros.	B2.6 Coñecer as correntes de pensamento que pretenden mellorar a situación dos obreiros do século XIX.	HMCB2.6.1 <i>Compara as correntes de pensamento social da época da Revolución Industrial: socialismo utópico, socialismo científico e anarquismo.</i> HMCB2.6.2 <i>Distingue e explica as características dos tipos de asociacionismo obreiro.</i>	CSC CAA CCL CSC CCL
Bloque 3. A crise do Antigo Réxime				
a b c d e h i	B3.1 A crise do Antigo Réxime: Unha visión global.	B3.1 Analizar a evolución política, económica, social, cultural e de pensamento que caracteriza a 1ª metade do XIX distinguindo os feitos, personaxes e símbolos e encadrándoos en cada unha das variables analizadas.	HMCB3.1.1 Realiza eixes cronolóxicos que inclúan diacronía e sincronía dos acontecementos da primeira metade do século XIX.	CSC CAA CMCCT
a b c d e h	B3.2 O Nacemento de EEUU.	B3.2. Describir as causas e o desenvolvemento da Independencia de Estados Unidos establecendo as causas máis inmediatas e as etapas de independencia.	HMCB3.2.1 Identifica xerarquías causais na guerra de independencia de Estados Unidos a partir de fontes historiográficas.	CSC CCL CAA
a b c d e h	B3.3 A Revolución Francesa de 1789: aspectos políticos e sociais.	B3.3 Explicar a partir de información obtida en Internet, a Revolución Francesa de 1789 incluíndo cada idea obtida nas causas, o desenvolvemento e as consecuencias.	HMCB3.3.1 <i>Explica as causas da Revolución Francesa de 1789.</i> HMCB3.3.2 <i>Explica esquematicamente o desenvolvemento da Revolución Francesa.</i>	CSC CCL CSC CCL CAA
a, b c, d e, g h	B3.4 O Imperio Napoleónico.	B3.4 Identificar o Imperio Napoleónico localizando a súa expansión europea e establecendo as súas consecuencias.	HMCB3.4.1 Identifica nun mapa histórico a extensión do Imperio Napoleónico.	CSC CAA CD
a b c d e h	B3.5 O Congreso de Viena e o Absolutismo.	B3.5 Analizar a transcendencia que tivo para Europa o Congreso de Viena e a restauración do absolutismo identificando as súas consecuencias para os diversos países implicados.	HMCB3.5.1 <i>Analiza as ideas defendidas e as conclusións do Congreso de Viena relacionándoas coas súas consecuencias.</i>	CSC CCL CAA
a, b c, d e, h	B3.6 As revolucións liberais ou burguesas de 1820, 1830 e 1848. O caso español.	B3.6 Identificar as revolucións burguesas de 1820, 1830 e 1848, relacionando as súas causas e desenvolvemento.	HMCB3.6.1 <i>Compara as causas e o desenvolvemento das revolucións de 1820, 1830 e 1848.</i>	CSC CCL

Historia do Mundo Contemporáneo. 1º Bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
a b c d e g h	B3.7 O Nacionalismo: Unificacións de Italia e Alemaña.	B3.7 Coñecer o proceso de Unificación de Italia e Alemaña, obtendo o seu desenvolvemento a partir da análise de fontes gráficas.	HMCB3.7.1 <i>Describe e explica a Unificación de Italia e a unificación de Alemaña a partir de fontes gráficas.</i>	CSC CCL CD
a, b c, d e, h k, l	B3.8 Cultura e Arte: Europa entre o neoclasicismo e o romanticismo.	B3.8 Descubrir as manifestacións artísticas de comezos do século XIX, obtendo información de medios bibliográficos ou de Internet e presentándoa adecuadamente.	HMCB3.8.1 <i>Establece as características propias da pintura, a escultura e a arquitectura do Neoclasicismo e o Romanticismo a partir de fontes gráficas.</i>	CSC CCEC CCL CAA
a, b c, d e, h	B3.9 A independencia das colonias hispano-americanas.	B3.9 Analizar utilizando fontes gráficas a independencia de Hispanoamérica.	HMCB3.9.1 Realiza un friso cronolóxico explicativo da Independencia das colonias hispanoamericanas ao comezo do século XIX.	CSC CMCCT CAA
Bloque 4. A dominación europea do mundo e a I Guerra Mundial				
a b c d e h	B4.1 O tránsito do século XIX ao XX: Unha visión global.	B4.1 Describir as transformacións e conflitos xurdidos a finais do século XIX e comezos do século XX distinguindo o desenvolvemento dos mesmos e os factores desencadeantes.	HMCB4.1.1 Realiza un diagrama explicando cadeas causais e procesos dentro do período "finais do século XIX e comezos do XX".	CSC CAA
a b c d e h	B4.2 Evolución dos principais estados en Europa, América e Asia. Inglaterra Victoriana. Francia: a III República e o II Imperio. Alemaña Bismarckiana, Imperio Austrohúngaro e Rusia. Estados Unidos: da Guerra Civil ata comezos do século XX. Xapón: transformacións de finais do século XIX.	B4.2 Analizar a evolución política, social e económica dos principais países europeos, ademais de Xapón e Estados Unidos a finais do século XIX presentando información que explique tales feitos.	HMCB4.2.1 <i>Elabora un eixe cronolóxico con feitos que explican a evolución durante a Segunda Metade do século XIX de Inglaterra, Francia, Alemaña, Imperio Austrohúngaro, Rusia. Estados Unidos e Xapón.</i> HMCB4.2.2 <i>Explica a partir de imaxes as características que permiten identificar a Inglaterra Victoriana.</i> HMCB4.2.3 <i>Analiza textos relativos á época de Napoleón III en Francia.</i> HMCB4.2.4 <i>Identifica e explica razoadamente os feitos que converten a Alemaña durante o mandato de Bismarck nunha potencia europea.</i>	CSC CMCCT CAA CSC, CAA CCL, CD CSC, CAA CCL CSC CAA CCL
a b c d e h	B4.3 A expansión colonial dos países industriais: causas, colonización e reparto de Asia, África e outros enclaves coloniais, consecuencias.	B4.3 Describir a expansión imperialista de europeos, xaponeses e estadounidenses a finais do século XIX, establecendo as súas consecuencias.	HMCB4.3.1 <i>Identifica e explica razoadamente as causas e as consecuencias da expansión colonial da segunda metade do século XIX.</i> HMCB4.3.2 <i>Localiza nun mapamundi as colonias das distintas potencias imperialistas.</i> HMCB4.3.3 <i>Sabe recoñecer cadeas e interconexións causais entre colonialismo, imperialismo e a Gran Guerra de 1914.</i>	CSC CAA CCL CSC, CD CAA CSC CAA CCL
a b c, d e, h	B4.4 As relacións internacionais. A Paz Armada: Tripla Alianza e Tripla Entente.	B4.4 Comparar sinteticamente os distintos sistemas de alianzas do período da Paz Armada.	HMCB4.4.1 <i>Describe as alianzas dos países máis destacados durante a Paz Armada.</i>	CSC CCL
A b c d e g h	B4.5 A I Guerra Mundial: causas, desenvolvemento e consecuencias.	B4.5 Distinguir os acontecementos que conducen á declaración das hostilidades da Primeira Guerra Mundial, desenvolvendo as súas etapas e as súas consecuencias.	HMCB4.5.1 <i>Identifica a partir de fontes históricas ou historiográficas as causas da I Guerra Mundial.</i> HMCB4.5.2 <i>Comenta símbolos conmemorativos vinculados á I Guerra Mundial.</i> HMCB4.5.3 <i>Analiza e explica as distintas etapas da Gran Guerra a partir de mapas históricos.</i> HMCB4.5.4 <i>Extrae conclusións de gráficos e imaxes sobre as consecuencias da I Guerra Mundial.</i>	CSC CAA CCL CSC CCL CSC CAA CCL, CD CSC CAA CCL

Historia do Mundo Contemporáneo. 1º Bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 5. O Período de Entreguerras, a II Guerra Mundial e as súas consecuencias				
A b c d e, h	B5.1 Economía, sociedade e cultura da época: os anos vinte.	B5.1 Recoñecer as características do período de Entreguerras inseríndoas nos correspondentes aspectos políticos, económicos, sociais ou culturais.	HMCB5.1.1 Explica as características do período de Entreguerras a partir de manifestacións artísticas e culturais de comezos do século XX.	CSC CCL
A b c d e h	B5.2 A revolución rusa, a formación e desenvolvemento da URSS.	B5.2 Esquematar o desenvolvemento da Revolución Rusa de 1917 recoñecendo as súas etapas e os seus protagonistas máis significativos e establecendo as súas consecuencias.	HMCB5.2.1 Identifica e explica algunhas das causas da Revolución Rusa de 1917. HMCB5.2.2 Compara a Revolución Rusa de Febreiro de 1917 coa de Outubro de 1917.	CSC CCL CSC CAA CCL
a b c d e h	B5.3 Tratados de Paz e reaxuste internacional: a Sociedade de Nacións.	B5.3 Identificar os Tratados de Paz da I Guerra Mundial establecendo como unha consecuencia o xurdimento da Sociedade de Nacións.	HMCB5.3.1 Explica os acordos dos Tratados de Paz da I Guerra Mundial e analiza as súas consecuencias a curto prazo. HMCB5.3.2 Analiza o papel que xoga a Sociedade de Nacións nas relacións internacionais, a partir de fontes históricas.	CSC CCL CAA CSC CCL
a b c, d e, h	B5.4 Estados Unidos e a crise de 1929: a Gran Depresión e o New Deal.	B5.4 Explicar a Gran Depresión describindo os factores desencadeantes e as súas influencias na vida cotiá.	HMCB5.4.1 Interpreta imaxes da Gran Depresión. HMCB5.4.2 Comenta gráficas que explican a crise económica de 1929.	CSC, CCL CAA, CD CSC, CCL CMCCT
a b, c d, e h, k	B5.5 Os fascismos europeos e o nazismo alemán.	B5.5. Recoñecer a transcendencia dos fascismos europeos como ideoloxías que conduciron ao desencadeamento de conflitos no panorama europeo do momento.	HMCB5.5.1 Compara o fascismo italiano e o nazismo alemán. HMCB5.5.2 Distingue símbolos dos fascismos europeos da Primeira Metade do século XX.	CSC CCL CSC
A b c d e, h	B5.6 As relacións internacionais do período de Entreguerras, viraxes cara a guerra.	B5.6 Comprender as relacións internacionais no período de entreguerras como elementos importantes das causas da Segunda Guerra Mundial.	HMCB5.5.3 Analiza a partir de diferentes fontes contrapostas as relacións internacionais anteriores ao estoupido da II Guerra Mundial.	CSC CAA CCL
a b c, d e, h	B5.7 A Segunda Guerra Mundial: Oríxenes do conflito e características xerais.	B5.7 Identificar e explicar as causas desencadeantes da II Guerra Mundial, así como os feitos máis característicos.	HMCB5.7.1 Identifica e explica as causas desencadeantes da II Guerra Mundial a partir de fontes históricas.	CSC CAA CCL
A b c d e h	B5.8 Desenvolvemento da Segunda Guerra Mundial.	B5.8 Establecer as etapas do desenvolvemento da II Guerra Mundial, distinguindo as que afectaron a Europa e as que afectaron a Estados Unidos e Xapón.	HMCB5.8.1 Explica as etapas da II Guerra Mundial tanto na fronte europea coma na guerra do Pacífico. HMCB5.8.2 Analiza o desenvolvemento da II Guerra Mundial a partir de mapas históricos.	CSC CAA CCL CSC, CAA CCL
a, b c, d e, h	B5.9 Consecuencias da Segunda Guerra Mundial.	B5.9. Analizar o papel da guerra mundial como elemento de transformación da vida cotiá.	HMCB5.9.1 Describe as consecuencias da II Guerra Mundial.	CSC, CAA CCL
a b, c d, e h, k	B5.10 O Antisemitismo: o Holocausto.	B5.10 Entender o contexto no que se desenvolveu o Holocausto na guerra europea e as súas consecuencias.	HMCB5.10.1 Analiza imaxes que explican o Holocausto levado a cabo pola Alemaña Nazi. HMCB5.10.2 Recoñece a significación do Holocausto na historia mundial.	CSC, CAA CD CSC, CAA CCL
a b c d e, h	B5.11 Preparación da Paz e a ONU.	B5.11 Obter e seleccionar información escrita e gráfica relevante, utilizando fontes primarias ou secundarias, relativa a postguerra.	HMCB5.11.1 Sintetiza textos que explican a intervención da ONU nas relacións internacionais e asuntos de descolonización.	CSC CCL CAA
Bloque 6. Evolución de dous mundos diferentes e os seus enfrontamentos				
A b c d e, h	B6.1 A formación do bloque comunista fronte ao bloque capitalista: a Guerra Fría.	B6.1 Describir os feitos políticos, económicos, sociais e culturais que explican o xurdimento dos dous bloques, clasificándoos e presentándoos adecuadamente.	HMCB6.1.1 Localiza nun mapa os países que formaban os bloques comunista e capitalista.	CSC CD

Historia do Mundo Contemporáneo. 1º Bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
A b c d e h	B6.2 A evolución das relacións entre as dúas superpotencias. Os conflitos: da Guerra Fría á Coexistencia Pacífica e a Distensión.	B6.2 Interpretar a Guerra Fría, a Coexistencia Pacífica e a Distensión e as súas consecuencias establecendo acontecementos que exemplifiquen cada unha destas etapas das relacións internacionais.	HMCB6.2.1 Identifica e explica os conflitos da Guerra Fría a partir dun mapa histórico.	CSC CAA CCL CD
a b c d e h	B6.3 Evolución da economía mundial de postguerra.	B6.3 Distinguir feitos que explican o enfrontamento entre os bloques comunista e capitalista, revisando as novas dos medios de comunicación da época.	HMCB6.3.1 Selecciona símbolos e imaxes que se identifican co mundo capitalista e o mundo comunista. HMCB6.3.2 Extrae conclusións dos textos, imaxes, mapas, gráficas que explican a evolución de ámbolos bloques enfrontados na Guerra Fría sinalando a que bloque pertence e algúns motivos que explican esa pertenza.	CSC CSC CAA CCL CD CMCCT
a b c d e h	B6.4 Características sociais e culturais de dous modelos políticos diferentes: comunismo e capitalismo.	B6.4 Comparar analizando o modelo capitalista co comunista dende os puntos de vista político, social, económico e cultural, exemplificando coa selección de feitos que durante este período afecten as dúas grandes superpotencias: URSS e Estados Unidos.	HMCB6.4.1 Explica algunhas características da economía capitalista a partir de gráficas. HMCB6.4.2 Explica algunhas características da economía comunista a partir de gráficos. HMCB6.4.3 Establece razoada e comparativamente as diferenzas entre o mundo capitalista e o mundo comunista. HMCB6.4.4 Identifica formas políticas do mundo occidental e do mundo comunista.	CSC, CCL CMCCT CSC, CCL CMCCT CSC CAA CCL CSC CCL
Bloque 7. A Descolonización e o Terceiro Mundo				
a b c, d e, h	B7.1 Orixe, causas e factores da descolonización.	B7.1 Explicar os motivos e feitos que conducen á descolonización establecendo as causas e factores que explican o proceso.	HMCB7.1.1 Localiza nun mapa as zonas afectadas pola descolonización e os seus conflitos.	CSC, CCL CD
a b c d e h	B7.2 Etapas e modelos de descolonización.	B7.2 Describir as etapas e consecuencias do proceso descolonizador identificando as que afectan a unhas colonias e a outras, establecendo feitos e personaxes significativos de cada proceso.	HMCB7.2.1 Establece de forma razoada as distintas causas, feitos e factores que desencadean e explican o proceso descolonización. HMCB7.2.2 Identifica e compara as características da descolonización de Asia e de África.	CSC CCL CAA CSC, CCL
a b c d e, h	B7.3 Desenvolvemento do proceso descolonizador: o papel da ONU.	B7.3 Definir o papel da ONU na descolonización analizando información que demostre as súas actuacións.	HMCB7.3.1 Explica as actuacións da ONU no proceso descolonizador a partir de fontes históricas.	CSC CCL
a b c d e h k	B7.4 O Terceiro Mundo e o Movemento de Países Non Aliñados: problemas dos países do Terceiro Mundo.	B7.4 Analizar o subdesenvolvemento do Terceiro Mundo establecendo as causas que o explican.	HMCB7.4.1 Analiza as características dos países do Terceiro Mundo a partir de gráficas. HMCB7.4.2 Localiza nun mapa os Países do Terceiro Mundo. HMCB7.4.3 Analiza textos e imaxes do Movemento de Países Non Aliñados e dos subdesenvolvidos.	CSC, CCL CMCTT CSC CD CSC CCL
a b c d e h	B7.5 As relacións entre os países desenvolvidos e non desenvolvidos, o nacemento da axuda internacional.	B7.5 Apreciar o nacemento da axuda internacional e o xurdimento das relacións entre os países desenvolvidos e subdesenvolvidos, reproducindo as formas de axuda ao desenvolvemento e describindo as formas de neocolonialismo dentro da política de bloques.	HMCB7.5.1 Explica a evolución das relacións entre os países desenvolvidos e os países en vías de desenvolvemento, comparando a axuda internacional coa intervención neocolonialista.	CSC CCL CAA
Bloque 8. A crise do bloque comunista				
a b c	B8.1 A URSS e as democracias populares.	B8.1 Describir a situación da URSS a finais do século XX, establecendo os seus trazos máis	HMCB8.1.1 Localiza nun mapa as repúblicas exsoviéticas e os diferentes países formados trala caída do muro de Berlín.	CSC CD

Historia do Mundo Contemporáneo. 1º Bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
d e h i		significativos dende unha perspectiva política, social e económica.	HMCB8.1.2 <i>Elabora un eixe cronolóxico que ordena os acontecementos que explican a desintegración da URSS, formación da CEI e o xurdimento das repúblicas exsoviéticas.</i> HMCB8.1.3 <i>Compara utilizando mapas de situación dos países dos Balcáns dende os anos 80 ata a actualidade.</i>	CSC CMCCT CSC,CAA CD, CCL
a b c d e, h	B8.2 A irrupción de M. Gorbachov: "Perestroika" e "Glasnost".	B8.2 Resumir as políticas de M. Gorbachov nomeando as disposicións concernintes á "Perestroika" e á "Glasnost" e resaltando as súas influencias.	HMCB8.2.1 <i>Describe os trazos políticos e socioeconómicos da URSS dende a época de Breznev ata a de Gorbachov.</i>	CSC CCL
a b c d e h, i	B8.3 A desintegración da URSS: CEI- Federación Rusa e as novas repúblicas exsoviéticas.	B8.3 Analizar a situación creada co xurdimento da CEI e as repúblicas exsoviéticas recollendo informacións que resuman as novas circunstancias políticas e económicas.	HMCB8.3.1 <i>Elabora un cadro sinóptico sobre a situación política e económica das repúblicas exsoviéticas e a CEI- Federación Rusa.</i>	CSC CAA CMCCT
a b c d e h	B8.4 A caída do muro de Berlín e a evolución dos países de Europa Central e Oriental.	B8.4 Explicar a caída do muro de Berlín nomeando as súas repercusións nos países de Europa Central e Oriental.	HMCB8.4.1 <i>Analiza imaxes que reflicten a caída do muro de Berlín.</i> HMCB8.4.2 <i>Explica as novas relacións das repúblicas exsoviéticas con Europa occidental.</i> HMCB8.4.3 <i>Realiza unha busca guiada en Internet para explicar de maneira razoada a disolución do bloque comunista.</i>	CSC CCL CSC CCL CSC CAA CCL
a b c d e h	B8.5 O problema dos Balcáns. A guerra de Iugoslavia.	B8.5 Identificar o problema dos Balcáns enumerando as causas que explican o xurdimento de tal situación e resumindo os feitos que configuran o desenvolvemento de conflitos nesta zona.	HMCB8.5.1 <i>Describe comparativamente a evolución política dos países de Europa Central e Oriental trala caída do muro de Berlín.</i> HMCB8.5.2 <i>Describe e analiza as causas, desenvolvemento e consecuencias da guerra dos Balcáns especialmente en Iugoslavia</i>	CSC CCL CSC CCL
Bloque 9. O mundo capitalista na segunda metade do século XX				
a b c d e h, k	B9.1 Pensamento e cultura da sociedade capitalista na segunda metade do século XX.	B9.1 Distinguir os postulados que defende a cultura capitalista da segunda metade do século XX establecendo as liñas de pensamento e os logros obtidos.	HMCB9.1.1 <i>Enumera as liñas de pensamento económico do mundo capitalista na segunda metade do século XX.</i> HMCB9.1.2 <i>Explica o modelo capitalista dun país elaborando información a partir dunha busca guiada en internet</i>	CSC CCL CSC, CAA CCL
a, b, c d, e h, k	B9.2 O Estado do Benestar.	B9.2 Describir o Estado do Benestar, aludindo ás características significativas que inflúen na vida cotiá.	HMCB9.2.1 <i>Identifica razoadamente as características e símbolos do Estado do Benestar.</i>	CSC CCL
A b c d e, h	B9.3 O proceso de construción da Unión Europea: das Comunidades Europeas á Unión.	B9.3 Explicar o proceso de construción da Unión Europea enumerando os fitos máis destacados que configuran a súa evolución.	HMCB9.3.1 <i>Elabora eixes cronolóxicos sobre o proceso de construción da Unión Europea.</i>	CSC CMCCT
A b c, d e, h	B9.4 Obxectivos e Institucións da Unión Europea.	B9.4 Coñecer os obxectivos que persegue a Unión Europea relacionándoos coas Institucións que compoñen a súa estrutura.	HMCB9.4.1 <i>Relaciona razoadamente as Institucións da Unión Europea cos obxectivos que esta persegue.</i>	CSC CCL
a b c d e h	B9.5 Evolución de Estados Unidos: dos anos 60 aos 90.	B9.5 Describir a evolución política, social e económica de Estados Unidos dende os anos 60 aos 90 do século XX sintetizando os aspectos que explican a transformación da sociedade norteamericana e que constitúen elementos orixinarios do Estado do Benestar.	HMCB9.5.1 <i>Realiza un eixe cronolóxico dos feitos máis significativos de tipo político, social e económico de Estados Unidos dende os anos 60 aos 90.</i> HMCB9.5.2 <i>Selecciona e presenta mediante mapas ou redes conceptuais información referida a Estados Unidos entre 1960 e 2000.</i>	CSC CMCCT CSC CD CAA

Historia do Mundo Contemporáneo. 1º Bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
A b c d e h	B9.6 Xapón e os novos países asiáticos industrializados.	B9.6 Identificar as singularidades do capitalismo de Xapón e os Novos Países Industriais Asiáticos, establecendo trazos de carácter político, económico, social e cultural.	HMCB9.6.1 Establece razoadamente as características e símbolos que explican aspectos singulares do capitalismo de Xapón e a Área do Pacífico.	CSC CAA CCL
Bloque 10. O mundo actual dende unha perspectiva histórica				
A b c d e g h k	B10.1 A globalización e os medios de comunicación. O impacto científico e tecnolóxico. A caída do muro de Berlín. Os atentados de Nova York. A inmigración como fenómeno globalizado.	B10.1 Analizar as características da globalización describindo a influencia que sobre este fenómeno teñen os medios de comunicación e o impacto que os medios científicos e tecnolóxicos teñen na sociedade actual.	HMCB10.1.1 Identifica as principais características ligadas á fiabilidade e obxectividade do fluxo de información existente en internet e outros medios dixitais. HMCB10.1.2 Elabora un breve informe sobre as relacións entre inmigración e globalización a partir de fontes históricas. HMCB10.1.3 Extrae conclusións de imaxes e material videográfico relacionados co mundo actual.	CSC CD CCL CAA CSC, CD CCL CSIEE CSC CD CCL
a b c d e h k	B10.2 A ameaza terrorista nun mundo globalizado.	B10.2 Describir os efectos da ameaza terrorista (yihadismo, etc.) sobre a vida cotiá, explicando as súas características.	HMCB10.2.1 Realiza unha busca guiada en Internet sobre a ameaza terrorista, organizacións que a sustentan, actos máis relevantes (Nova York 11-S, Madrid 11-M, Londres 7-J, etc.), os seus símbolos e repercusións na sociedade (a cidadanía ameazada, as asociacións de vítimas, a mediación en conflitos, etc.) e analiza e comunica a información máis relevante.	CSC CD CCL CAA
a b c d e h	B10.3 Europa: reto e unión.	B10.3 Resumir os retos que ten a Unión Europea no mundo actual distinguindo os problemas que posúe para amosarse como zona xeopolítica unida fronte a outras áreas.	HMCB10.3.1 Identifica os retos actuais da Unión Europea a partir de novas xornalísticas seleccionadas. HMCB10.3.2 Explica comparativamente os desaxustes que ten a Unión Europea na relación con outros países ou áreas xeopolíticas.	CSC CCL CAA CSC CCL CAA
a b c d e h k l	B10.4 Trazos relevantes da sociedade norteamericana a comezos do século XXI, tralos atentados do 11-S de 2001.	B10.4 Enumerar os trazos relevantes da sociedade norteamericana a comezos do século XXI distinguindo a transcendencia dos atentados do 11-S e explicando as transformacións e o impacto ocasionado a este país.	HMCB10.4.1 Elabora mapas conceptuais sobre os trazos da sociedade norteamericana agrupándoos en política, sociedade, economía e cultura.	CSC CD CCL CAA
a, b, c d, e h, l	B10.5 Hispanoamérica: situación actual.	B10.5 Analizar a evolución política, económica, social e cultural de Hispanoamérica.	HMCB10.5.1 Describe os principais movementos políticos, económicos, sociais e culturais da Hispanoamérica actual.	CSC CCL CAA
a b, c d, e h, k	B10.6 O mundo islámico na actualidade.	B10.6 Describir a evolución do mundo islámico na actualidade resumindo os seus trazos económicos, políticos, relixiosos e sociais.	HMCB10.6.1 Enumera e explica os trazos económicos, políticos, relixiosos e sociais do mundo islámico e localiza nun mapa os países que forman na actualidade o mundo islámico.	CSC CD CCL CAA
a b c, d e, h	B10.7 África Islámica, Subsahariana e Sudáfrica.	B10.7 Distinguir a evolución dos países de África distinguindo e relacionando as súas zonas xeoestratéxicas.	HMCB10.7.1 Compara aspectos económicos, políticos, relixiosos e sociais entre os principais países do continente africano.	CSC CCL CAA
a b c d e h	B10.8 India e China do século XX ao XXI: evolución política, económica, social e de mentalidades.	B10.8 Resumir a evolución de China e India dende finais do século XX ao século XXI, seleccionando trazos políticos, económicos, sociais e de mentalidades	HMCB10.8.1 Compara aspectos económicos, políticos, relixiosos e sociais de China e India. HMCB10.8.2 Compara aspectos económicos, políticos, relixiosos e sociais entre países emerxentes de Asia e África.	CSC, CCL CAA CSC CCL CAA
Bloque 11. A historia contemporánea: O tempo histórico. Métodos e ferramentas propias da disciplina.				
h j k	B11.1 O tempo histórico.	B11.1 Recoñecer que os acontecementos e procesos ocorren ao longo do tempo e á vez no tempo (diacronía e sincronía).	HMCB11.1.1 Recoñecer que os acontecementos e procesos ocorren ao longo do tempo e á vez no tempo (diacronía e sincronía).	CSC CMCCT CAA

Historia do Mundo Contemporáneo. 1º Bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
e g h j k i	B11.2 As fontes históricas.	B11.2 Localizar e seleccionar información escrita e gráfica relevante utilizando fontes primarias e secundarias (en Blioteca, Internet,..), analizando a súa credibilidade.	HMCB11.2.1 <i>Localiza e selecciona información escrita e gráfica relevante utilizando fontes primarias e secundarias</i> analizando a súa credibilidade.	CSC CD CAA CCL
e h i l	B11.3 Vocabulario histórico e artístico da idade contemporánea.	B11.3 Utilizar o vocabulario histórico e artístico con precisión, inseríndoo no contexto adecuado.	HMCB11.3.1 <i>Utiliza con fluidez e precisión o vocabulario histórico e artístico necesario.</i>	CSC CCL

2º BACHARELATO - HISTORIA DE ESPAÑA

Historia de España. 2º de bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 0: Como se escribe a Historia. Criterios comúns				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ g ▪ h ▪ i ▪ l, m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B0.1. Método histórico. Fontes e perspectivas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B0.1. Localizar fontes primarias (históricas) e secundarias (historiográficas) en bibliotecas, internet, etc., e extraer información salientable sobre o tratado, valorando criticamente a súa fiabilidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB0.1.1. Procura información de interese (en libros e internet) sobre a importancia cultural e artística dun personaxe historicamente salientable, un feito ou un proceso histórico, e elabora unha breve exposición. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSC ▪ CSIEE ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B0.2. Análise e comentario de fontes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B0.2. Elaborar mapas e liñas de tempo, localizando as fontes adecuadas, utilizando os datos proporcionados ou servíndose dos coñecementos xa adquiridos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB0.2.1. Representa unha liña do tempo situando nunha ringleira os principais acontecementos relativos a determinados feitos ou procesos históricos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B0.3. Utilidade das fontes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B0.3. Comentar e interpretar fontes primarias (históricas) e secundarias (historiográficas), relacionando a súa información cos coñecementos previos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB0.3.1. Responde a cuestións propostas a partir de fontes históricas e historiográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B0.4. Mapas e liñas do tempo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B0.4. Recoñecer a utilidade das fontes para o/a historiador/a, á parte da súa fiabilidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB0.4.1. Distingue o carácter das fontes históricas non só como información, senón tamén como proba para responder ás preguntas que se formulan os/as historiadores/as. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CSC
Bloque 1. A Península Ibérica desde os primeiros humanos ata a desaparición da monarquía Visigoda (711)				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i ▪ l ▪ n ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Da prehistoria á monarquía visigoda: prehistoria (evolución do Paleolítico ao Neolítico; pintura cantábrica e levantina; importancia da metalurxia); configuración das áreas celta e ibérica (Tartesos, indoeuropeos e colonizadores orientais; cultura castrexa); Hispania romana (conquista e romanización da Península; legado cultural romano; exemplo galego); monarquía visigoda (ruralización da economía; poder da Igrexa e a nobreza). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Explicar as características dos principais feitos e procesos históricos da Península Ibérica desde a prehistoria ata a desaparición da monarquía visigoda, e identificar as súas causas e consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB1.1.1. Explica as diferenzas entre a economía e a organización social do Paleolítico e do Neolítico, e as causas do cambio. ▪ HEB1.1.2. Identifica as diferenzas entre unha imaxe de pintura cantábrica e outra de pintura levantina. ▪ HEB1.1.3. Describe os avances no coñecemento das técnicas metalúrxicas e explica as súas repercusións. ▪ HEB1.1.4. Resume as características principais do reino de Tartesos e cita as fontes históricas para o seu coñecemento. ▪ HEB1.1.5. Explica o diferente nivel de desenvolvemento das áreas celta e ibérica en vésperas da conquista romana en relación coa influencia recibida dos indoeuropeos, o reino de Tartesos e os colonizadores fenicios e gregos. ▪ HEB1.1.6. Debuxa un mapa esquemático da Península Ibérica e delimita nel as áreas ibérica e celta. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCS ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CMCCT ▪ CSC ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CAA ▪ CSC

Historia de España. 2º de bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> HEB1.1.7. Define o concepto de romanización e describe os medios empregados para levala a cabo. HEB1.1.8. Compara o ritmo e grao de romanización dos territorios peninsulares. HEB1.1.9. Resume as características da monarquía visigoda e explica por que alcanzou tanto poder a igrexia e a nobreza. HEB1.1.10. Procura información de interese (en libros e internet) sobre o mantemento cultural e artístico do legado romano na España actual, e elabora unha breve exposición. HEB1.1.11. Representa unha liña do tempo desde 250 a.C. ata 711 d.C., e sitúa nela os principais acontecementos históricos. HEB1.1.12. Partindo de fontes historiográficas, responde a cuestións ou situacións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL, CSC CCEC CCL, CSC CCEC CCL CSC CCL, CD CAA CSIEE CCEC CMCCT CAA CSC CCL CSC
Bloque 2. A Idade Media: tres culturas e un mapa político en constante cambio (711-1474)				
<ul style="list-style-type: none"> d e h i n 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Al-Andalus: conquista musulmá da Península; evolución política de Al-Andalus; revitalización económica e urbana; estrutura social; relixión, cultura e arte. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Explicar a evolución dos territorios musulmáns na Península, describindo as súas etapas políticas e os cambios económicos, sociais e culturais que introduciron. 	<ul style="list-style-type: none"> HEB2.1.1. Explica as causas da invasión musulmá e da súa rápida ocupación da Península. HEB2.1.2. Representa unha liña do tempo desde 711 ata 1474 e sitúa nunha ringleira os principais acontecementos relativos a Al-Andalus e noutra os dos reinos cristiáns. HEB2.1.3. Describe a evolución política de Al-Andalus. HEB2.1.4. Resume os cambios económicos, sociais e culturais introducidos polos musulmáns en Al-Andalus. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CMCCT CAA CSC CCL, CSC CCL CSC CCEC
<ul style="list-style-type: none"> d e h i p 	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Os reinos cristiáns do século XIII ao XV: evolución política; nacemento das Cortes. Os reinos cristiáns na baixa Idade Media (séculos XIV e XV); diferente evolución e organización política das coroas de Castela, Aragón e Navarra. Proceso de reconquista e repoboación. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Explicar a evolución e configuración política dos reinos cristiáns, en relación co proceso de reconquista e o concepto patrimonial da monarquía. 	<ul style="list-style-type: none"> HEB2.2.1. Describe as grandes etapas e as causas xerais que conducen ao mapa político da Península Ibérica ao remate da Idade Media. HEB2.2.2. Explica a orixe das Cortes nos reinos cristiáns e as súas principais funcións. HEB2.2.3. Compara a organización política da coroa de Castela, a de Aragón e o reino de Navarra ao remate da Idade Media. HEB2.2.4. Comenta o ámbito territorial e as características de cada sistema de repoboación, así como as súas causas e as súas consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCL CSC CCL CAA CSC CCL CAA CSC

Historia de España. 2º de bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Os reinos cristiáns na Idade Media: réxime señorial e sociedade estamental. Tensións sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Diferenciar as tres grandes fases da evolución económica dos reinos cristiáns durante toda a Idade Media (estancamento, expansión e crise), e sinalar os seus factores e as súas características. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB2.3.1. Describe as grandes fases da evolución económica dos territorios cristiáns durante a Idade Media. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i, p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Os reinos cristiáns na Idade Media: do estancamento á expansión económica. Crises agraria e demográfica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Analizar a estrutura social dos reinos cristiáns e describir o réxime señorial e as características da sociedade estamental. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB2.4.1. Explica a orixe e as características do réxime señorial e a sociedade estamental no ámbito cristián. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CMCCT ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ g ▪ h ▪ m ▪ n ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. O Camiño de Santiago. Unha cultura plural: cristiáns, musulmáns e xudeus. Manifestacións artísticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Describir as relacións culturais de cristiáns, musulmáns e xudeus, e especificar as súas colaboracións e as influencias mutuas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB2.5.1. Describe o labor dos centros de tradución. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL, CSC ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB2.5.2. Procura información de interese (en libros e internet) sobre a importancia cultural e artística do Camiño de Santiago, e elabora unha breve exposición. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL, CD ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CCEC
Bloque 3. A formación da monarquía hispánica e a súa expansión mundial (1474-1700)				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Os Reis Católicos: unión dinástica de Castela e Aragón; reorganización do Estado; política relixiosa; conquista de Granada; descuberta de América; incorporación de Navarra; relacións con Portugal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Analizar o reinado dos Reis Católicos como unha etapa de transición entre a Idade Media e a Idade Moderna, e identificar as reminiscencias medievais e os feitos salientables que abren o camiño á modernidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB3.1.1. Define o concepto de unión dinástica aplicado a Castela e Aragón en tempos dos Reis Católicos e describe as características do novo Estado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB3.1.2. Explica as causas e as consecuencias dos feitos máis relevantes de 1492. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB3.1.3. Analiza as relacións dos Reis Católicos con Portugal e os obxectivos que perseguían. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL, CAA ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Auxe do Imperio no século XVI: dominios de Carlos I e de Filipe II; modelo político dos Austrias; conflitos internos; conflitos relixiosos no seo do Imperio; conflitos exteriores; exploración e colonización de América e do Pacífico; política económica respecto a América; a revolución dos prezos e o custo do Imperio. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Explicar a evolución e a expansión da monarquía hispánica durante o século XVI, diferenciando os reinados de Carlos I e Filipe II. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB3.2.1. Compara os imperios territoriais de Carlos I e de Filipe II, e explica os problemas que provocaron. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB3.2.2. Explica a expansión colonial en América e no Pacífico durante o século XVI. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB3.2.3. Analiza a política respecto a América no século XVI e as súas consecuencias para España, Europa e a poboación americana. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Crise e decadencia do Imperio no século XVII: os validos; expulsión dos mouriscos; proxectos de reforma de Olivares; guerra dos Trinta Anos e perda da hexemonía en Europa en favor de Francia; rebelións de Cataluña e Portugal en 1640; Carlos II e o problema sucesorio; crise demográfica e económica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Explicar as causas e as consecuencias da decadencia da monarquía hispánica no século XVII, relacionando os problemas internos, a política exterior e a crise económica e demográfica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB3.3.1. Describe a práctica do valemto e os seus efectos na crise da monarquía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB3.3.2. Explica os principais proxectos de reforma do Conde Duque de Olivares. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB3.3.3. Analiza as causas da guerra dos Trinta Anos e as súas consecuencias para a monarquía hispánica e para Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB3.3.4. Compara e comenta as rebelións de Cataluña e Portugal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL, CSC ▪ CAA

Historia de España. 2º de bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> HEB3.3.5. Explica os principais factores da crise demográfica e económica do século XVII, e as súas consecuencias. HEB3.3.6. Representa unha liña do tempo desde 1474 ata 1700, e sitúa nela os principais acontecementos históricos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CMCCT CAA CSC
<ul style="list-style-type: none"> d e g, h i, m n, p 	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Século de Ouro español: do Humanismo á Contrarreforma; Renacemento e Barroco na literatura e na arte. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Recoñecer as grandes achegas culturais e artísticas do Século de Ouro español, extraendo información de interese en fontes primarias e secundarias (en bibliotecas, internet, etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> HEB3.4.1. Procura información de interese (en libros e internet) e elabora unha breve exposición sobre os seguintes pintores do Século de Ouro español: El Greco, Ribera, Zurbarán, Velázquez e Murillo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSC CCEC
Bloque 4. España na órbita francesa: o reformismo dos primeiros Borbóns (1700-1788)				
<ul style="list-style-type: none"> d e h i 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Cambio dinástico e Guerra de Sucesión: unha contenda civil e europea; a Paz de Utrecht e o novo equilibrio europeo; os pactos de familia con Francia. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Analizar a Guerra de Sucesión española como contenda civil e europea, e explicar as súas consecuencias para a política exterior española e a nova orde internacional. 	<ul style="list-style-type: none"> HEB4.1.1. Explica as causas da Guerra de Sucesión Española e a composición dos bandos en conflito. HEB4.1.2. Representa unha liña do tempo desde 1700 ata 1788, e sitúa nela os principais acontecementos. HEB4.1.3. Detalla as características da nova orde europea xurdida da Paz de Utrecht e o papel de España 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CMCCT CAA, CSC CCL CSC
<ul style="list-style-type: none"> d e h i p 	<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Reformas institucionais: novo modelo de Estado; Administración en América; Facenda Real; relacións Igrexa-Estado. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Describir as características do novo modelo de Estado, especificando o alcance das reformas promovidas polos primeiros monarcas da dinastía borbónica. 	<ul style="list-style-type: none"> HEB4.2.1. Define os decretos de nova planta e explica a súa importancia na configuración do novo Estado borbónico. HEB4.2.2. Elabora un esquema comparativo do modelo político dos Austrias e dos Borbóns. HEB4.2.3. Explica as medidas que adoptaron ou proxeccionaron os primeiros Borbóns para sanear a Facenda Real. HEB4.2.4. Describe as relacións Igrexa-Estado e as causas da expulsión dos xesuítas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCL, CSC CAA CCL CSC CCL CSC
<ul style="list-style-type: none"> d e h i m p 	<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Economía e política económica: recuperación demográfica; problemas da agricultura, a industria e o comercio; liberalización do comercio con América. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Comentar a situación inicial dos sectores económicos, detallando os cambios introducidos e os obxectivos da nova política económica. 	<ul style="list-style-type: none"> HEB4.3.1. Compara a evolución demográfica do século XVIII coa da centuria anterior. HEB4.3.2. Desenvolve os principais problemas da agricultura e as medidas impulsadas por Carlos III neste sector. HEB4.3.3. Explica a política industrial da monarquía e as medidas adoptadas respecto ao comercio con América. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL, CSC CAA CCL CSC CCL CSC
<ul style="list-style-type: none"> d e h, i m, p 	<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Engalaxe económica de Cataluña. Estancamento económico de Galicia. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Explicar a engalaxe económica de Cataluña, en comparación coa evolución económica do resto de España. 	<ul style="list-style-type: none"> HEB4.4.1. Especifica as causas da engalaxe económica de Cataluña no século XVIII. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC

Historia de España. 2º de bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.5. A Ilustración en España e Galicia: proxectistas, anovadores e ilustrados; despotismo ilustrado; novo concepto de educación; Sociedades Económicas de Amigos do País; prensa periódica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.5. Expor os conceptos fundamentais do pensamento ilustrado, identificando as súas vías de difusión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB4.5.1. Comenta as ideas fundamentais da Ilustración e define o concepto de despotismo ilustrado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL, CAA ▪ CSC ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB4.5.2. Razona a importancia das Sociedades Económicas de Amigos do País e da prensa periódica na difusión dos valores da Ilustración. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC
Bloque 5. A crise do Antigo Réxime (1788-1833): Liberalismo fronte a Absolutismo				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Impacto da Revolución Francesa: relacións entre España e Francia; Guerra da Independencia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Analizar as relacións entre España e Francia desde a Revolución Francesa ata a Guerra da Independencia, e especificar en cada fase os principais acontecementos e as súas repercusións para España. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB5.1.1. Resume os cambios que experimentan as relacións entre España e Francia desde a Revolución Francesa ata o comezo da Guerra de Independencia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB5.1.2. Describe a Guerra da Independencia: as súas causas, a composición dos bandos en conflito e o desenvolvemento dos acontecementos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Primeiro intento de revolución liberal. Cortes de Cádiz e Constitución de 1812. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Comentar o labor lexislador das Cortes de Cádiz, en relación co ideario do liberalismo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB5.2.1. Compara as Cortes de Cádiz coas estamentais do Antigo Réxime. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL, CSC ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB5.2.2. Comenta as características esenciais da Constitución de 1812. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL, CSC ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Reinado de Fernando VII: restauración do absolutismo; trienio liberal; reacción absolutista. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Describir as fases do reinado de Fernando VII, e explicar os principais feitos de cada unha. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB5.3.1. Detalla as fases do conflito entre liberais e absolutistas durante o reinado de Fernando VII. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB5.3.2. Define o carlismo e resume a súa orixe e os apoios con que contaba inicialmente. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB5.3.3. Representa unha liña do tempo desde 1788 ata 1833 e sitúa nela os principais acontecementos históricos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB5.3.4. Representa nun esquema as diferenzas, en canto a sistema político e estrutura social, entre o Antigo Réxime e o réxime liberal burgués. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.4. Emancipación da América española: protagonismo crioulo; fases do proceso; repercusións para España. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.4. Explicar o proceso de independencia das colonias americanas, diferenciando as súas causas e as súas fases, así como as repercusións económicas para España. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB5.4.1. Explica as causas e o desenvolvemento do proceso de independencia das colonias americanas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB5.4.2. Especifica as repercusións económicas para España da independencia das colonias americanas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ g ▪ h ▪ i ▪ l ▪ m ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.5. A obra de Goya como testemuño da época. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.5. Relacionar as pinturas e os gravados de Goya cos acontecementos deste período, e identificar nelas o reflexo da situación e os feitos contemporáneos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB5.5.1. Procura información de interese (en libros e internet) sobre Goya e elabora unha breve exposición sobre a súa visión da guerra. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CSC ▪ CCEC

Historia de España. 2º de bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 6. A conflitiva construción do Estado liberal (1833-1874)				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.1. O carlismo como derradeiro bastión absolutista: ideario e apoios sociais; as dúas primeiras guerras carlistas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.1. Describir o fenómeno do carlismo como resistencia absolutista fronte á revolución liberal, analizando os seus compoñentes ideolóxicos, as súas bases sociais, a súa evolución no tempo e as súas consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB6.1.1. Identifica o ámbito xeográfico do carlismo e explica o seu ideario e os seus apoios sociais. ▪ HEB6.1.2. <i>Especifica as causas e consecuencias das dúas primeiras guerras carlistas.</i> ▪ HEB6.1.3. Representa unha liña do tempo desde 1833 ata 1874 e sitúa nela os principais acontecementos históricos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CSC ▪ CCL ▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.2. Triunfo e consolidación do liberalismo no reinado de Isabel II: primeiros partidos políticos; protagonismo político dos militares; lexislación económica de signo liberal; nova sociedade de clases. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.2. Analizar a transición definitiva do Antigo Réxime ao réxime liberal burgués durante o reinado de Isabel II, explicar o protagonismo dos militares e especificando os cambios políticos, económicos e sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB6.2.1. <i>Describe as características dos partidos políticos que xurdiron durante o reinado de Isabel II.</i> ▪ HEB6.2.2. <i>Resume as etapas da evolución política do reinado de Isabel II desde a súa minoría de idade, e explica o papel dos militares.</i> ▪ HEB6.2.3. Explica as medidas de liberalización do mercado da terra levadas a cabo durante o reinado de Isabel II. ▪ HEB6.2.4. <i>Compara as desamortizacións de Mendizábal e Madoz, e especifica os obxectivos dunha e outra.</i> ▪ HEB6.2.5. <i>Especifica as características da nova sociedade de clases e compáraa coa sociedade estamental do Antigo Réxime.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.3. Proceso constitucional. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.3. Explicar o proceso constitucional durante o reinado de Isabel II, en relación coas correntes ideolóxicas dentro do liberalismo e a súa loita polo poder. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB6.3.1. <i>Compara o Estatuto Real de 1834 e as Constitucións de 1837 e 1845.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.4. Sexenio Democrático: revolución de 1868 e caída da monarquía isabelina; procura de alternativas políticas e monarquía de Amadeo I; primeira República; guerra de Cuba, terceira guerra carlista e insurrección cantonal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.4. Explicar o Sexenio Democrático como período de procura de alternativas democráticas á monarquía isabelina, especificando os grandes conflitos internos e externos que desestabilizaron o país. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB6.4.1. <i>Explica as etapas políticas do Sexenio Democrático.</i> ▪ HEB6.4.2. <i>Describe as características esenciais da Constitución democrática de 1869.</i> ▪ HEB6.4.3. <i>Identifica os grandes conflitos do sexenio e explica as súas consecuencias políticas.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL, CSC ▪ CCL ▪ CSC ▪ CAA ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ c ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.5. Inicios do movemento obreiro español: condicións de vida da poboación obreira e labrega; a Asociación Internacional de Traballadores e o xurdimento das correntes anarquista e socialista. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.5. Describir as condicións de vida das clases traballadoras e os inicios do movemento obreiro en España, en relación co desenvolvemento do movemento obreiro internacional. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB6.5.1. Relaciona a evolución do movemento obreiro español durante o Sexenio Democrático coa do movemento obreiro internacional. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC

Historia de España. 2º de bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 7. A Restauración Borbónica: implantación e afianzamento dun novo sistema político (1874-1902)				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.1. Teoría e realidade do sistema canovista: inspiración no modelo inglés; a Constitución de 1876 e o bipartidismo; quenda de partidos, caciquismo e fraude electoral. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.1. Explicar o sistema político da Restauración, distinguindo a súa teoría e o seu funcionamento real. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB7.1.1. Explica os elementos fundamentais do sistema político ideado por Cánovas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL, CAA ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB7.1.2. Especifica as características esenciais da Constitución de 1876. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB7.1.3. Describe o funcionamento real do sistema político da Restauración. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB7.1.4. Representa unha liña do tempo desde 1874 ata 1902 e sitúa nela os principais acontecementos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA, CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.2. Oposición ao sistema: catalanismo, nacionalismo vasco, rexionalismo galego e movemento obreiro. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.2. Analizar os movementos políticos e sociais excluídos do sistema, especificando a súa evolución durante o período estudado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB7.2.1. Resume a orixe e a evolución do catalanismo, o nacionalismo vasco e o rexionalismo galego. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB7.2.2. Analiza as correntes ideolóxicas do movemento obreiro e labrego español, así como a súa evolución durante o derradeiro cuarto do século XIX. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.3. Éxitos políticos: estabilidade e consolidación do poder civil; liquidación do problema carlista; solución temporal do problema de Cuba. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.3. Describir os principais logros do reinado de Afonso XII e a rexencia de María Cristina, inferindo as súas repercusións na consolidación do novo sistema político. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB7.3.1. Compara o papel político dos militares no reinado de Afonso XII co das etapas precedentes do século XIX. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB7.3.2. Describe a orixe, o desenvolvemento e as repercusións da terceira guerra carlista. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.4. Perda das derradeiras colonias e crise de 1898: guerra de Cuba e con Estados Unidos; Tratado de París; rexeneracionismo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.4. Explicar o desastre colonial e a crise do 98, identificando as súas causas e as súas consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB7.4.1. Explica a política española respecto ao problema de Cuba. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL, CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB7.4.2. Sinala os principais feitos do desastre colonial de 1898 e as consecuencias territoriais do Tratado de París. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB7.4.3. Especifica as consecuencias para España da crise do 98 nos ámbitos económico, político e ideolóxico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC
Bloque 8. Continuidade e transformacións económicas no século XIX: un desenvolvemento insuficiente				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i ▪ l ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B8.1. Lento crecemento da poboación: mantemento dun réxime demográfico antigo; excepción de Cataluña. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B8.1. Explicar a evolución demográfica de España ao longo do século XIX, comparando o crecemento da poboación española no seu conxunto co de Cataluña e o dos países máis avanzados de Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB8.1.1. Identifica os factores do lento crecemento demográfico español no século XIX. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB8.1.2. Compara a evolución demográfica de Cataluña coa do resto de España no século XIX. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL, CAA ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i ▪ l ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B8.2. Economía española no XIX: agricultura protexida e estancada (efectos das desamortizacións; baixos rendementos); deficiente industrialización (industria téxtil catalá, siderurxia e a minaría); 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B8.2. Analizar os sectores económicos e especificar a situación herdada, as transformacións de signo liberal e as consecuencias que se derivan delas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB8.2.1. Explica os efectos económicos das desamortizacións de Mendizábal e Madoz. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB8.2.2. Especifica as causas dos baixos rendementos da agricultura española do século XIX. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC

Historia de España. 2º de bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	dificultades dos transportes (condicionamentos xeográficos; rede de ferrocarrís); comercio (proteccionismo fronte a librecambismo); finanzas (a peseta como unidade monetaria; desenvolvemento da banca moderna; problemas da Facenda; investimentos estranxeiros. O caso galego.		<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB8.2.3. Describe a evolución da industria téxtil catalá, a siderurxia e a minaría ao longo do século XIX. ▪ HEB8.2.4. Compara a revolución industrial española coa dos países máis avanzados de Europa. ▪ HEB8.2.5. Relaciona as dificultades do transporte e o comercio interior cos condicionamentos xeográficos. ▪ HEB8.2.6. Explica os obxectivos da rede ferroviaria e as consecuencias da lei xeral de ferrocarrís de 1855. ▪ HEB8.2.7. Compara os apoios, os argumentos e as actuacións de proteccionistas e librecambistas ao longo do século XIX. ▪ HEB8.2.8. Explica o proceso que conduciu á unidade monetaria e á banca moderna. ▪ HEB8.2.9. Explica a reforma Mon-Santillán e os seus efectos. ▪ HEB8.2.10. Especifica como os investimentos en España de Francia e de Inglaterra afectaron o modelo de desenvolvemento económico español durante o século XIX. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCL ▪ CAA, CSC ▪ CCL ▪ CAA, CSC ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCL, CSC ▪ CCL ▪ CSC
Bloque 9. A crise do sistema da Restauración e a caída da monarquía (1902-1931)				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.1. Intentos de modernización do sistema: revisionismo político dos primeiros gobernos de Afonso XIII; oposición de republicanos e nacionalistas cataláns, vascos, galegos e andaluces. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.1. Relacionar o rexeneracionismo xurdido da crise do 98 co revisionismo político dos primeiros gobernos, e especificar as súas actuacións máis importantes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB9.1.1. Define en que consistiu o revisionismo político inicial do reinado de Afonso XIII, e as principais medidas adoptadas. ▪ HEB9.1.2. Representa unha liña do tempo desde 1902 ata 1931, e sitúa nela os principais acontecementos. ▪ HEB9.1.3. Elabora un esquema cos factores internos e externos da quebra do sistema político da Restauración. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CAA, CSC ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.2. Quebra do sistema: impacto dos acontecementos exteriores (intervención en Marrocos; I Guerra Mundial; Revolución Rusa); crecente axitación social (Semana Tráxica de Barcelona; crise xeral de 1917; "trienio bolchevique" en Andalucía). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.2. Analizar as causas da quebra do sistema político da Restauración e identificar os factores internos e os externos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB9.2.1. Especifica a evolución das forzas políticas de oposición ao sistema: republicanos e nacionalistas. ▪ HEB9.2.2. Explica as repercusións da I Guerra Mundial e da Revolución Rusa en España. ▪ HEB9.2.3. Analiza as causas, os principais feitos e as consecuencias da intervención de España en Marrocos entre 1904 e 1927. ▪ HEB9.2.4. Analiza a crise xeral de 1917: as súas causas, manifestacións e consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.3. Ditadura de Primo de Rivera: directorio militar e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.3. Explicar a ditadura de Primo de Rivera como 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB9.3.1. Especifica as causas do golpe de estado de Primo de Rivera 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL

Historia de España. 2º de bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ h ▪ i 	directorio civil; remate da guerra de Marrocos; caída da ditadura; afundimento da monarquía.	solución autoritaria á crise do sistema, e describir as súas características, etapas e actuacións.	e os apoios con que contou inicialmente.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB9.3.2. Describe a evolución da ditadura de Primo de Rivera, desde o directorio militar ao directorio civil e o seu remate. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB9.3.3. Explica as causas da caída da monarquía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.4. Crecemento económico e cambios demográficos no primeiro terzo do século: efectos da Guerra Mundial na economía española; intervencionismo estatal da ditadura; transición ao réxime demográfico moderno; movementos migratorios; transvasamento de poboación da agricultura á industria. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.4. Explicar a evolución económica e demográfica no primeiro terzo do século XX, en relación coa situación herdada do século XIX. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB9.4.1. Analiza os efectos da I Guerra Mundial sobre a economía española. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB9.4.2. Describe a política económica da ditadura de Primo de Rivera. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB9.4.3. Explica os factores da evolución demográfica de España no primeiro terzo do século XX. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
Bloque 10. A II República. A Guerra Civil nun contexto de crise internacional (1931-1939)				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.1. A II República como solución democrática ao afundimento do sistema da Restauración. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.1. Explicar a II República como solución democrática ao afundimento do sistema político da Restauración, enmarcándoa no contexto internacional de crise económica e conflitividade social. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB10.1.1. Explica as causas que levaron á proclamación da II República e relaciona as súas dificultades coa crise económica mundial dos anos 30. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB10.1.2. Diferencia as forzas de apoio e oposición á República nos seus comezos, e describe as súas razóns e as principais actuacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.2. Evolución política durante a II República: bienio reformista (Constitución de 1931; política de reformas; Estatuto de Cataluña; forzas de oposición á República); bienio radical-cedista (política restauradora e radicalización popular; revolución de Asturias); Fronte Popular (primeiras actuacións do Goberno; preparación do golpe militar). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.2. Diferenciar as etapas da República ata o comezo da Guerra Civil, especificando os feitos e as actuacións principais en cada unha. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB10.2.1. Resume as reformas impulsadas durante o bienio reformista da República. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB10.2.2. Especifica as características esenciais da Constitución de 1931. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB10.2.3. Analiza o proxecto de reforma agraria: as súas razóns, o seu desenvolvemento e os seus efectos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB10.2.4. Compara as actuacións do bienio radical-cedista coas do bienio anterior. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB10.2.5. Describe as causas, o desenvolvemento e as consecuencias da Revolución de Asturias de 1934. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB10.2.6. Explica as causas da formación da Fronte Popular e as actuacións tras o seu triunfo electoral, ata o comezo da guerra. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.3. Guerra Civil: sublevación e desenvolvemento da guerra; dimensión internacional do conflito; evolución das dúas zonas; consecuencias da guerra. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.3. Analizar a Guerra Civil, identificando as súas causas e as consecuencias, a intervención internacional e o curso dos acontecementos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB10.3.1. Especifica os antecedentes da Guerra Civil. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB10.3.2. Relaciona a Guerra Civil española co contexto internacional. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL, CAA ▪ CSC

Historia de España. 2º de bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ i ▪ p 		nas dúas zonas.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB10.3.3. Compara a evolución política e a situación económica dos dous bandos durante a guerra. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL, CAA ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB10.3.4. Especifica os custos humanos e as consecuencias económicas e sociais da guerra. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB10.3.5. Sintetiza nun esquema as grandes fases da guerra, desde o punto de vista militar. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB10.3.6. Representa unha liña do tempo desde 1931 ata 1939, e sitúa nela os principais acontecementos históricos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d, e ▪ g, h ▪ i, m ▪ n, p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.4. Idade de Prata da cultura española: da xeración do 98 á do 36. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.4. Valorar a importancia da Idade de Prata da cultura española, e expor as achegas das xeracións e das figuras máis representativas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB10.4.1. Procura información de interese (en libros e internet) e elabora unha breve exposición sobre a Idade de Prata da cultura española. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL, CSC ▪ CD, CSIEE ▪ CAA ▪ CCEC
Bloque 11. A ditadura franquista (1939-1975)				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B ▪ c ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B11.1. Características e evolución do franquismo: postguerra (grupos ideolóxicos e apoios sociais do franquismo; oscilantes relacións co exterior; configuración política do novo Estado; represión política; autarquía económica); anos do "desenvolvemento" (plans de desenvolvemento e o crecemento económico; transformacións sociais; reafirmación política do réxime; política exterior; crecente oposición ao franquismo); fin do franquismo (inestabilidade política; dificultades exteriores; efectos da crise económica internacional de 1973). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B11.1. Analizar as características do franquismo e a súa evolución no tempo e especificar as transformacións políticas, económicas e sociais que se produciron, en relación coa cambiante situación internacional. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB11.1.1. Elabora un esquema cos grupos ideolóxicos e os apoios sociais do franquismo na súa etapa inicial. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB11.1.2. Diferencia etapas na evolución de España durante o franquismo, e resume os trazos esenciais de cada unha. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB11.1.3. Explica a organización política do Estado franquista. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL, CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB11.1.4. Explica as relacións exteriores, a evolución política e a situación económica de España desde o remate da G Civil ata 1959. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB11.1.5. Explica as relacións exteriores, a evolución política e as transformacións económicas e sociais de España de 1959 a 1973. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB11.1.6. Especifica as causas da crise final do franquismo desde 1973. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB11.1.7. Relaciona a evolución política do réxime cos cambios que se producen no contexto internacional. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB11.1.8. Explica a política económica do franquismo nas súas etapas e a evolución económica do país. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB11.1.9. Describe as transformacións que experimenta a sociedade española durante os anos do franquismo, así como as súas causas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC

Historia de España. 2º de bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> HEB11.1.10. Especifica os grupos de oposición política ao réxime franquista e comenta a súa evolución no tempo. HEB11.1.11. Representa unha liña do tempo desde 1939 ata 1975, e sitúa nela os principais acontecementos históricos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CMCCT CAA CSC
<ul style="list-style-type: none"> b d e, g, h i, m, p 	<ul style="list-style-type: none"> B11.2. Cultura española durante o franquismo: cultura oficial; cultura do exilio; cultura interior á marxe do sistema. 	<ul style="list-style-type: none"> B11.2. Describir a diversidade cultural do período, distinguindo as súas manifestacións. 	<ul style="list-style-type: none"> HEB11.2.1. Procura información de interese (en libros e internet) e elabora unha breve exposición sobre a cultura do exilio durante o franquismo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CSIEE CCEC
Bloque 12. Normalización democrática de España e integración en Europa (desde 1975)				
<ul style="list-style-type: none"> a b d e h i p 	<ul style="list-style-type: none"> B12.1. Transición á democracia: crise económica mundial; alternativas políticas ao franquismo, continuísmo, reforma ou ruptura; o papel do Rei; a lei para a reforma política; primeiras eleccións democráticas. 	<ul style="list-style-type: none"> B12.1. Describir as dificultades da transición á democracia desde o franquismo nun contexto de crise económica, e explicar as medidas que permitiron a celebración das primeiras eleccións democráticas. 	<ul style="list-style-type: none"> HEB12.1.1. Explica as alternativas políticas que se propuxían tras a morte de Franco, e quen defendía cada unha. HEB12.1.2. Describe o papel desempeñado polo Rei durante a transición. HEB12.1.3. Describe as actuacións impulsadas polo presidente de Goberno Adolfo Suárez para a reforma política do réxime franquista: lei para a reforma política de 1976, lei de amnistía de 1977, etc. HEB12.1.4. Explica as causas e os obxectivos dos Pactos da Moncloa. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCL CSC CCL CSC
<ul style="list-style-type: none"> a b c d e, h i, p 	<ul style="list-style-type: none"> B12.2. Período constituínte: Pactos da Moncloa; preautonomías de Cataluña e o País Vasco; Constitución de 1978 e Estado das autonomías. O caso de Galicia. 	<ul style="list-style-type: none"> B12.2. Caracterizar o novo modelo de Estado democrático establecido na Constitución de 1978, especificando as actuacións previas encamiñadas a alcanzar o máis amplo acordo social e político. 	<ul style="list-style-type: none"> HEB12.2.1. Explica o proceso de elaboración e aprobación da Constitución de 1978 e as súas características esenciais. HEB12.2.2. Describe como se estableceron as preautonomías de Cataluña e o País Vasco. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCL CSC
<ul style="list-style-type: none"> a b c d e h i 	<ul style="list-style-type: none"> B12.3. Gobernos constitucionais: problema do terrorismo; golpe de Estado frustrado de 1981; ingreso na OTAN; plena integración en Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> B12.3. Analizar a evolución económica, social e política de España desde o primeiro Goberno constitucional de 1979 ata a aguda crise económica iniciada en 2008, sinalando as ameazas máis salientables ás que se enfronta e os efectos da plena integración en Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> HEB12.3.1. Elaborar un esquema coas etapas políticas desde 1979 ata a actualidade, segundo o partido no poder, e sinala os principais acontecementos de cada unha delas. HEB12.3.2. Comenta os feitos máis salientables do proceso de integración en Europa e as consecuencias para España desta integración. HEB12.3.3. Analiza a evolución económica e social de España desde a segunda crise do petróleo en 1979 ata o comezo da crise financeira mundial de 2008. HEB12.3.4. Analiza o impacto da ameaza terrorista sobre a normalización democrática de España, describe a xénese e evolución das organizacións 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CCL CAA CSC CCL CSC CCL CSC

Historia de España. 2º de bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<p>terroristas que actuaron desde a transición democrática ata os nosos días (ETA, GRAPO, etc.) e reflexiona sobre outros temas relacionados: a cidadanía ameazada, os movementos asociativos de vítimas, a mediación en conflitos, etc.</p>	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB12.3.5. Representa unha liña do tempo desde 1975 ata os nosos días, e sitúa nela os principais acontecementos históricos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ d ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B12.4. Papel de España no mundo actual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B12.4. Resumir o papel de España no mundo actual, especificando a súa posición na Unión Europea e as súas relacións con outros ámbitos xeopolíticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB12.4.1. Explica a posición e o papel da España actual na Unión Europea e no mundo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC

2º BACHARELATO - XEOGRAFÍA

Xeografía. 2º Bacharelato.				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 1. A xeografía e o estudo do espazo xeográfico				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ e ▪ g ▪ i, j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1 Concepto de Xeografía. – Métodos e ferramentas propias da disciplina. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1 Recoñecer a peculiaridade do coñecemento xeográfico utilizando as súas ferramentas de análise e os seus procedementos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.1.1 Describe a finalidade do estudo da xeografía e as principais ferramentas de análise e os seus procedementos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ e ▪ g ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2 Características do espazo xeográfico. – O concepto de paisaxe como resultado da interacción entre factores naturais e culturais. O desenvolvemento sostible. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2 Identificar o espazo xeográfico como tal nas súas diversas ocupacións, entendéndoo como centro de relacións humanas e sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.2.1 Identifica as distintas paisaxes xeográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA, CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.2.2 Enumera e describe as características das paisaxes xeográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ g ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3 A representación gráfica do espazo xeográfico a distintas escalas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3 Distinguir e analizar os distintos tipos de planos e mapas con diferentes escalas, identificándoos coma ferramentas de representación do espazo xeográfico 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.3.1 Utiliza adecuadamente as ferramentas características da ciencia xeográfica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ g ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4 Planos e mapas, os seus compoñentes e análise. – O mapa topográfico nacional a escala 1:50.000. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4 Analizar e comentar o Mapa Topográfico Nacional E: 1/50.000. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.4.1 Extrae información do Mapa Topográfico mediante os procedementos de traballo do xeógrafo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.4.2 Sobre mapas e planos de diferentes escalas extrae a información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ e ▪ g ▪ i, j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5 As técnicas cartográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5 Diseñar e comparar mapas sobre espazos xeográficos próximos utilizando os procedementos característicos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.5.1 Identifica nunha paisaxe as diferenzas entre paisaxe natural e cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ e ▪ g ▪ i, j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6 Obtención e interpretación da información cartográfica. – As imaxes satélite. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6 Buscar, seleccionar e elaborar información de contido xeográfico obtida de fontes diversas presentándoa de forma adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.6.1 Analiza e extrae conclusións da observación dun plano e mapa, comentando as características do espazo xeográfico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD
Bloque 2. O relevo español, a súa diversidade xeomorfolóxica				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ e ▪ g ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1 España e a súa singularidade xeográfica: unidade e diversidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1 Distinguir as singularidades do espazo xeográfico español establecendo os aspectos que lle confiren unidade e os elementos de diversidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.1.1 Debuxa e sinala sobre un mapa físico de España as unidades do relevo español, comentando as súas características. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ e ▪ g ▪ i, j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2 O relevo español, a súa diversidade xeomorfolóxica: A localización dos principais accidentes xeográficos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2 Describir os trazos do relevo español, situando e analizando as súas unidades de relevo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.2.1 Identifica e representa nun mapa os elementos do relevo que son similares e diferentes do territorio peninsular e insular. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e, g ▪ i, j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3 A evolución xeolóxica do territorio español conforma as diferentes morfoestruturas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3 Definir o territorio español subliñando as diferenzas das unidades morfoestruturais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.3.1 Enumera e describe os principais trazos do relevo de España. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA, CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e, g ▪ i, j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4 Litoloxía peninsular e insular e formas de modelado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4 Diferenciar a litoloxía de España diferenciando as súas características e modelado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.4.1 Clasifica as unidades do relevo español segundo as características xeomorfolóxicas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL

Xeografía. 2º Bacharelato.				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ e ▪ g ▪ i, j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5 Identificación das unidades do relevo español peninsular e insular e trazos de cada unha. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5 Utilizar correctamente o vocabulario específico da xeomorfoloxía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.5.1 <i>Describe someramente nun mapa a evolución xeolóxica e conformación do territorio español.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ e ▪ g ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6 Corte topográfico: realización e análise. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6 Buscar e seleccionar información do relevo obtido de fontes diversas: bibliográficas, cartográficas, Internet ou traballos de campo, presentándoa de forma adecuada e sinalando os condicionamentos que o relevo pode impoñer. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.6.1 Realiza un corte topográfico e explica o relevo que reflicte. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7 Concepto de solo. Os solos en España: variedade edáfica e as súas características. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7 Identificar as características edáficas dos solos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.7.1 <i>Enumera e describe os elementos constitutivos dos diferentes tipos de solo de España.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.7.2 <i>Localiza nun mapa de España os distintos tipos de solos peninsulares e insulares.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA, CCL ▪ CD
Bloque 3. A diversidade climática e a vexetación				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ g ▪ i, j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1 Clima e tempo atmosférico. Factores xeográficos, dinámica atmosférica e elementos do clima. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1 Sinalar nun mapa de España os dominios climáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.1.1 <i>Localiza nun mapa de España os diversos climas.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CA ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ e ▪ g ▪ i, j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2 Dominios climáticos españois: as súas características e representación en climogramas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2 Distinguir os climas en España e comentar as súas características (sinalando os factores e elementos que os compoñen para diferenciais). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.2.1 <i>Describe e compara os climas en España enumerando os factores e elementos característicos.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ e, g ▪ i, j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3 Dominios climáticos españois: Factores limitantes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3 Distinguir os climas en España e a súa representación en climogramas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.3.1 Representa e comenta climogramas específicos de cada clima. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA, CCL ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ e ▪ g ▪ i, j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4 Variabilidade climática. Temperatura e precipitación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4 Comentar a información climatolóxica que se deduce utilizando mapas de temperaturas ou precipitacións de España. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.4.1 <i>Comenta as características dos diferentes climas españois a partir dos seus climogramas representativos.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ e ▪ g ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5 Situacións sinópticas e tipos de tempo atmosférico en España. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5 Analizar os tipos de tempo atmosférico en España utilizando os mapas de superficie e de altura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.5.1 <i>Enumera os trazos dos tipos de tempo atmosférico reflectidos nas estacións climatolóxicas.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA, CCL ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.5.2 <i>Identifica e interpreta nun mapa do tempo os elementos que explican os diversos tipos de tempo atmosférico.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ e ▪ g ▪ i, j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Os mapas do tempo, altura e superficie: a súa análise e interpretación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Interpretar un mapa do tempo aplicando as características dos tipos de tempo peninsulares ou insulares. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.6.1 <i>Comenta un mapa do tempo de España distinguindo os elementos que explican o tipo de tempo característico da estación.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e, g ▪ i, j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Escenarios de cambio climático nos diferentes dominios do territorio peninsular e insular. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Obter e seleccionar información de contido xeográfico relativo á 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.7.1 <i>Analiza cómo afecta a España o cambio climático.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA, CCL ▪ CD

Xeografía. 2º Bacharelato.				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
		diversidade climática de España utilizando as fontes dispoñibles, tanto de Internet, coma de medios de comunicación social, ou bibliografía.	<ul style="list-style-type: none"> XHB3.7.2 Utilizando gráficas e estatísticas que reflicten as chuvias torrenciais extrae conclusións medioambientais. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CAA CCL CD
<ul style="list-style-type: none"> D g i, j 	<ul style="list-style-type: none"> B3.8.Factores xeográficos e características da vexetación. <ul style="list-style-type: none"> As rexións bioxeográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.8 Identificar as diferentes rexións vexetais. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB3.8.1 Identifica nun mapa os diferentes dominios vexetais, e describe e comenta as súas características. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CAA, CCL CD
<ul style="list-style-type: none"> D e g i j 	<ul style="list-style-type: none"> B3.9.Formacións vexetais españolas e a súa distribución. <ul style="list-style-type: none"> Análise de cliseries de vexetación 	<ul style="list-style-type: none"> B3.9. Diferenciar razoadamente as formacións vexetais españolas. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB3.9.1 Ante unha paisaxe natural identifica as formacións vexetais que aparecen. XHB3.9.2 Analiza razoadamente unha cliserie. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CAA, CD CMCCT CAA, CCL CD
Bloque 4. A hidrografía				
<ul style="list-style-type: none"> d e g i j 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1 A diversidade hídrica da península e as illas <ul style="list-style-type: none"> Os principais elemento hídricos nas paisaxes. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1 Explicar a diversidade hídrica da península Ibérica e as illas, enumerando e localizando os diversos tipos de elementos hídricos que se poden percibir observando a paisaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB4.1.1 Explica a diversidade hídrica en España. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CAA CCL CD
<ul style="list-style-type: none"> d e, g i, j 	<ul style="list-style-type: none"> B4.2 As vertentes hidrográficas. <ul style="list-style-type: none"> As principais concas fluviais peninsulares. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.2 Describir as cuncas fluviais españolas situándoas nun mapa e enumerando as súas características. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB4.2.1 Localiza nun mapa de España as principais cuncas fluviais. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CAA, CCL CD
<ul style="list-style-type: none"> d g i j 	<ul style="list-style-type: none"> B4.3 Réximes fluviais predominantes. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.3 Identificar os réximes fluviais máis característicos. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB4.3.1 Relaciona os réximes hídricos dos cursos fluviais coas posibilidades de aproveitamento hídrico en España. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CAA
<ul style="list-style-type: none"> D e g i, j 	<ul style="list-style-type: none"> B4.4 Os humedais.. <ul style="list-style-type: none"> As zonas húmidas en España. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.4 Enumerar as zonas húmidas de España localizándoas nun mapa. Comentar as súas características 	<ul style="list-style-type: none"> XHB4.4.1 Localiza nun mapa as zonas húmidas españolas. Debate un aspecto de actualidade sobre este tema. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CAA, CCL CD
<ul style="list-style-type: none"> d e g i, j 	<ul style="list-style-type: none"> B4.5 O aproveitamento dos recursos hídricos: a incidencia da seca e das chuvias torrenciais. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.5 Analizar o aproveitamento dos recursos hídricos no noso país incluíndo as características de seca e chuvias torrenciais do clima. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB4.5.1 Sitúa nun mapa da rede hidrográfica española os grandes encoros. Deduce consecuencias analizando tamén as características climáticas XHB4.5.2 Analiza e comenta gráficas e estatísticas que reflicten as épocas de seca en relación cun mapa de tipos de réximes fluviais dos ríos da península. Saca conclusións 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CAA CCL CD CMCCT CAA CCL CD
<ul style="list-style-type: none"> d e g i j 	<ul style="list-style-type: none"> B4.6 As augas subterráneas. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.6 Obter e seleccionar información de contido xeográfico relativo á hidroloxía española, incidindo na explotación das augas subterráneas, utilizando distintas fontes de información. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB4.6.1 Selecciona imaxes e novas xornalísticas que reflictan a desigualdade hídrica no país e a súa interacción coas actividades humanas. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CAA CCL CD

Xeografía. 2º Bacharelato.				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 5. As paisaxes naturais e as interrelacións natureza-sociedade				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1 As paisaxes naturais españolas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1 Describir e reflectir nun mapa as paisaxes naturais españolas identificando os seus trazos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB5.1.1 <i>Distingue as características dos grandes conxuntos paisaxísticos españois.</i> ▪ XHB5.1.2 <i>Localiza no mapa as paisaxes naturais españolas, identificando as súas características.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA, CCL ▪ CD ▪ CMCCT ▪ CAA, CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2 A influencia do medio na actividade humana. Políticas favorecedoras do patrimonio natural. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2 Relacionar o medio natural coa actividade humana describindo casos de modificación do medio polo ser humano. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB5.2.1 <i>Identifica e formula os problemas suscitados pola interacción home-natureza sobre as paisaxes.</i> ▪ XHB5.2.2 <i>Analiza algún elemento lexislador correctivo da acción humana sobre a natureza.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA, CCL ▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CAA, CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d, e, g ▪ i, j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3 Os medios humanizados e a súa interacción no espazo xeográfico. As paisaxes culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3 Describir os espazos humanizados enumerando os seus elementos constitutivos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB5.3.1 <i>Diferencia as paisaxes humanizadas das naturais.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA, CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.4 Aproveitamento sostible do medio físico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.4 Obter e seleccionar información de contido xeográfico relativo ás paisaxes naturais e as interrelacións natureza-sociedade utilizando fontes nas que se encontre dispoñible, tanto en Internet, bibliografía ou medios de comunicación social. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB5.4.1 <i>Selecciona e analiza novas xornalísticas ou imaxes nas que se percibe a influencia do medio na actividade humana.</i> ▪ XHB5.4.2 <i>Selecciona e analiza a partir de distintas fontes novas xornalísticas ou imaxes nas que se percibe a influencia do home sobre o medio.</i> ▪ XHB5.4.3 <i>Obtén e analiza a información que aparece nos medios de comunicación social referida á destrución do medio natural polo ser humano.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA, CCL ▪ CD ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.5 As variedades de paisaxes naturais 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.5 Comparar imaxes das variedades de paisaxes naturais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB5.5.1 <i>Diferencia as distintas paisaxes naturais españolas a partir de fontes gráficas e comenta imaxes representativas de cada unha das variedades de paisaxes naturais localizadas en medios de comunicación social, internet ou outras fontes bibliográficas.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD
Bloque 6. A poboación española				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ g ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.1 <i>Fontes para o estudo da poboación.</i> – <i>Os procedementos de análise en Demografía.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.1 Identificar as fontes para o estudo da poboación establecendo os procedementos que permiten estudar casos concretos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB6.1.1 <i>Utiliza as ferramentas de estudo da poboación.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA, CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i, j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.2 <i>Evolución histórica.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.2 Comentar gráficos e taxas que amosen a evolución da poboación española. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB6.2.1 <i>Comenta a pirámide actual de poboación española e a compara con algunha dun período anterior ou de previsións futuras.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA, CCL ▪ CD

Xeografía. 2º Bacharelato.				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> XHB6.2.2 Distingue as distintas pirámides de poboación na súa evolución histórica. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CAA, CCL CD
<ul style="list-style-type: none"> d e g i j 	<ul style="list-style-type: none"> B6.3 Movementos naturais de poboación. 	<ul style="list-style-type: none"> B6.3 Caracterizar a poboación española identificando os movementos naturais. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB6.3.1 Aplica a teoría da Transición Demográfica ao caso español. XHB6.3.2 Elixe datos e taxas demográficas que mostren a configuración da poboación dun territorio. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CAA, CCL CD CMCCT CAA, CCL CD
<ul style="list-style-type: none"> d e g i, j 	<ul style="list-style-type: none"> B6.4 Distribución territorial da poboación. 	<ul style="list-style-type: none"> B6.4 Diferenciar a densidade de poboación no espazo peninsular e insular explicando a distribución de poboación. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB6.4.1 Comenta o mapa da densidade de poboación actual en España. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CAA, CCL CD
<ul style="list-style-type: none"> d e g i j d e g i j 	<ul style="list-style-type: none"> B6.5 As migracións. 	<ul style="list-style-type: none"> B6.5 Explicar a distribución da poboación española identificando as migracións. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB6.5.1 Explica os procesos migratorios antigos que afectan a España. XHB6.5.2 Identifica e analiza as migracións recentes. XHB6.5.3 Explica as relacións entre Comunidades Autónomas en relación coas migracións interiores. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CAA, CCL CD CMCCT CAA, CCL CD CMCCT CAA, CCL CD
<ul style="list-style-type: none"> d e g i, j 	<ul style="list-style-type: none"> B6.6 Mapa da distribución da poboación española. 	<ul style="list-style-type: none"> B6.6 Analizar a poboación das diversas Comunidades Autónomas definindo a súa evolución a problemática de cada unha delas. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB6.6.1 Compara e comenta a poboación das rexións que medran e as que diminúen a súa poboación. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CAA, CCL CD
<ul style="list-style-type: none"> d e, g i, j 	<ul style="list-style-type: none"> B6.7 Mapa de densidade da poboación española. 	<ul style="list-style-type: none"> B6.7 Comentar un mapa da densidade de poboación de España analizando a súa estrutura. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB6.7.1 Analiza un gráfico da estrutura da poboación española. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CAA, CCL CD
<ul style="list-style-type: none"> d e g i j 	<ul style="list-style-type: none"> B6.8 Conformación do espazo demográfico actual. - Definición e cálculo de taxas demográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> B6.8 Analizar as pirámides de poboación das diversas Comunidades Autónomas, incidindo no caso galego, comentando as súas peculiaridades. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB6.8.1 Resolve problemas de demografía referidos ao cálculo de taxas de poboación. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CAA CCL CD
<ul style="list-style-type: none"> d e g i j 	<ul style="list-style-type: none"> B6.9 Diversidades rexionais. Estrutura, problemática actual e posibilidades de futuro da poboación española. - A realidade demográfica galega. 	<ul style="list-style-type: none"> B6.9 Explicar as perspectivas de poboación española e a Ordenación do Territorio. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB6.9.1 Selecciona e analiza información sobre as perspectivas de futuro da poboación española. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CAA CCL CD
<ul style="list-style-type: none"> d e g i j 	<ul style="list-style-type: none"> B6.10 A Ordenación do territorio. O peso do factor demográfico . 	<ul style="list-style-type: none"> B6.10 Obter e seleccionar información de contido demográfico utilizando fontes nas que se encuentre dispoñible tanto en internet ou noutras fontes de información. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB6.10.1 Presenta e defende información sobre a poboación española resaltando os aspectos máis significativos, utilizando gráficos, mapas, pirámides, etc., nunha presentación informática ou exposicións en directo. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CAA CCL CD

Xeografía. 2º Bacharelato.				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 7. O espazo rural e as actividades do sector primario				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.1 O peso das actividades agropecuarias, forestais e pesqueiras no PIB. A poboación activa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.1 Describir as actividades agropecuarias e forestais especificando as características de España. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB7.1.1 Identifica as actividades agropecuarias e forestais. ▪ XHB7.1.2 Diferencia as actividades do sector primario doutras actividades económicas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD ▪ CCL ▪ CAA ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.2 Aspectos naturais e históricos que explican os factores agrarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.2 Distinguir as paisaxes agrarias, a súa morfoloxía e estruturas, establecendo as súas características. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB7.2.1 Sitúa nun mapa a distribución dos principais aproveitamentos agrarios. ▪ XHB7.2.2 Aporta os aspectos do pasado que incidiron nas estruturas agrarias españolas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i, j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.3 Os elementos que conforman as paisaxes agrarias. <ul style="list-style-type: none"> – As paisaxes agrarias de España, as súas características. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.3 Analizar adecuadamente unha paisaxe rural distinguindo o terrazgo, bosques e hábitat. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB7.3.1 Selecciona e comenta imaxes que poñen de manifesto as características das diversas paisaxes agrarias españolas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e, g ▪ i, j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.4 A estrutura da propiedade e tenencia da terra. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.4 Comprender a evolución da estrutura da propiedade e identificar formas de tenencia da terra. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB7.4.1 Define historicamente, de forma sumaria, a estrutura da propiedade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i, j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.5 As explotacións agrarias, as súas características. <ul style="list-style-type: none"> – Tipos de agricultura: coexistencia de formas avanzadas e tradicionais. – As transformacións agroindustriais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.5 Explicar o sector agrario español tendo en conta as súas estruturas da propiedade e as características das súas explotacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB7.5.1 Identifica e analiza as características das diversas paisaxes agrarias españolas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.6 Políticas de reforma agraria.A situación española do sector no contexto da Unión Europea. <ul style="list-style-type: none"> – A Política Agraria Común (PAC) . 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.6 Explicar a situación do sector agrario español tendo en conta o contexto europeo e as políticas da Unión Europea (PAC). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB7.6.1 Aporta datos ou gráficos de aspectos estruturais que expliquen o dinamismo dun sector agrario dado. ▪ XHB7.6.2 Comenta textos xornalísticos que expliquen a situación española na PAC. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD ▪ CCL ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.7 A actividade pesqueira: localización, características e problemas. Análise dos aspectos físicos e humanos que conforman o espazo pesqueiro. <ul style="list-style-type: none"> – O caso galego. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.7 Analizar a actividade pesqueira definindo as súas características e problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB7.7.1 Establece as características e peculiaridades da actividade pesqueira española e galega. ▪ XHB7.7.2 Selecciona e analiza novas xornalísticas que tratan problemas pesqueiros e identifica a súa orixe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD ▪ CCL ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.8 A silvicultura: características e desenvolvemento no territorio. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.8 Obter e seleccionar información de contido xeográfico relativo ao espazo rural, silvícola ou pesqueiro utilizando fontes dispoñibles en Internet, medios de comunicación social ou bibliografía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB7.8.1 Confeciona gráficos comparativos do peso específico no PIB das actividades agrarias, gandeiras, forestal e pesqueiras españolas fronte a outros sectores de actividade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD

Xeografía. 2º Bacharelato.				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 8. As fontes de enerxía e o espazo industrial				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B8.1 O proceso de industrialización español: características e breve evolución histórica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B8.1 Analizar o proceso de industrialización español establecendo as características históricas que conducen á situación actual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB8.1.1 Selecciona e analiza información sobre os problemas e configuración da industria española. ▪ XHB8.1.2 Establece un eixe cronolóxico para explicar a evolución histórica da industrialización española. ▪ XHB8.1.3 Selecciona e analiza imaxes que mostren a evolución histórica da industria española nunha zona concreta ou dun sector concreto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD ▪ CCL ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CCL ▪ CAA ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B8.2 Localización das fontes de enerxía en España. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B8.2 Relacionar as fontes de enerxía e a industrialización describindo as súas consecuencias en España. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB8.2.1 Relaciona o nacemento da industria e a localización de fontes de enerxía e materias primas no país. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CDC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B.8.3 Achega ao PIB da industria. A poboación activa. <ul style="list-style-type: none"> – Deficiencias e problemas do sector industrial español. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B8.3 Cofecer os factores da industria en España. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB8.3.1 Enumera as características da industria española e as súas diferenzas rexionais. ▪ XHB8.3.2 Confecciona e analiza gráficas e estatísticas que expliquen as producións industriais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B8.4 Elementos das paisaxes industriais. Tipoloxías de paisaxes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B8.4 Identificar e comentar os elementos dunha paisaxe industrial dada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB8.4.1 Analiza e comenta paisaxes de espazos industriais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B8.5 Rexións industriais e eixos de desenvolvemento de España: importancia das políticas territoriais no sector. A planificación e perspectivas de futuro. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B8.5 Describir os eixos de desenvolvemento industrial sobre un mapa, establecendo as súas características e as posibilidades de rexeneración e cambio futuros. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB8.5.1 Sinala nun mapa os asentamentos industriais máis importantes, distinguindo entre os distintos sectores industriais. ▪ XHB8.5.2 Localiza e describe as rexións industriais e os eixos de desenvolvemento industrial. ▪ XHB8.5.3 Describe os eixos ou focos de desenvolvemento industrial e as súas perspectivas de futuro. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CCL ▪ CAA ▪ CD ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B8.6 Influencia da política da Unión Europea na configuración da industria española. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B8.6 Obter e seleccionar información de contido xeográfico relativo ao espazo industrial español e a influencia nel da política industrial europea, utilizando fontes nas que se encontre dispoñible, tanto en Internet, bibliografía, ou medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB8.6.1 Describe as políticas industriais da Unión Europea e a súa influencia nas españolas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD

Xeografía. 2º Bacharelato.				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 9. O sector servizos				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.1 A terciarización da economía española: influencia no PIB. A poboación activa do sector terciario. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.1 Analizar a terciarización da economía española establecendo as súas características e a influencia no Produto Interior Bruto e utilizar correctamente a terminoloxía do sector servizos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB9.1.1 Identifica as características do sector terciario español. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e, g ▪ i, j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.2 Análise dos servizos e distribución no territorio. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.2 Identificar a presenza dos servizos no territorio analizando a súa distribución e impacto no medio. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB9.2.1 Explica a incidencia que para a economía española posúe o sector servizos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA, CCL ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.3 O sistema de transportes en España. – O impacto das infraestruturas sobre o espazo xeográfico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.3 Explicar o sistema de transporte en España distinguindo a articulación territorial que configura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB9.3.1 Describe cómo se articulan os medios de comunicación máis importantes de España (ferrocarrís, estradas, portos e aeroportos). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB9.3.2 Comenta sobre un mapa de transportes a transcendencia que este sector ten para articular o territorio. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA, CCL ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB9.3.3 Describe e analiza mapas que reflictan un sistema de transporte determinado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA, CCL ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB9.3.4 Distingue nun mapa os principais nodos de transporte español. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA, CCL ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB9.3.5 Resolve problemas formulados nun caso específico sobre vías de comunicación no noso país. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA, CCL ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i, j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.4 O desenvolvemento comercial. Características e evolución. – A súa distribución territorial. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.4 Describir o desenvolvemento comercial establecendo as súas características e describindo a ocupación territorial que impón. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB9.4.1 Comenta gráficas e estatísticas que explican o desenvolvemento comercial. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA, CCL ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i, j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.5 Os espazos turísticos. Características e evolución. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.5 Localizar nun mapa os espazos turísticos enumerando as súas características e desigualdades rexionais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB9.5.1 Analiza e explica as desigualdades do espazo turístico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA, CCL ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.6 Outras actividades terciarias: sanidade, educación, finanzas, os servizos públicos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.6 Obter e seleccionar información de contido xeográfico relativo á actividade ou ao espazo do sector "servizos" español, utilizando fontes nas que se encontre dispoñible, tanto en Internet como en bibliografía ou medios de comunicación social. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB9.6.1 Comenta gráficas e estatísticas que explican o desenvolvemento turístico español. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL, CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB9.6.2 Explica cómo articulan o territorio outras actividades terciarias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA, CCL ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB9.6.3 Analiza e comenta imaxes do espazo destinado a transportes, comercial, ou outras actividades do sector servizos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD

Xeografía. 2º Bacharelato.				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.7 As transformacións das paisaxes nas zonas turísticas. O caso do litoral 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.7 Identificar e comentar unha paisaxe transformado por unha importante zona turística. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB9.7.1 Confecciona esquemas para analizar a influencia do sector servizos na economía e o emprego en España a partir de imaxes que reflectan o seu impacto nunha paisaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD ▪ CSC
Bloque 10. O espazo urbano				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d, e, g ▪ i, j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.1 Concepto de cidade e a súa influencia na ordenación do territorio. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.1 Definir a cidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB10.1.1 Define 'cidade' e aporta exemplos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA, CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e, g ▪ i, j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.2 Morfoloxía e estrutura urbanas. A análise socioeconómico e político a través do plano da cidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.2 Analizar e comentar planos de cidades, distinguindo os seus diferentes trazados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB10.2.1 Analiza e explica o plano da cidade máis próxima, ou significativa, ao lugar de residencia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA, CCL ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.3 As planificacións urbanas. – Os instrumentos do planeamento. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.3 Identificar o proceso de urbanización enumerando as súas características e planificacións internas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB10.3.1 Identifica as características do proceso de urbanización. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA, CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB10.3.2 Explica e propón exemplos de procesos de planificación urbana. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.4 Características do proceso de urbanización. As áreas de influencia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.4 Analizar a morfoloxía e estrutura urbana extraendo conclusións da pegada da Historia e a súa expansión espacial, reflexo da evolución económica e política da cidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB10.4.1 Sinala a influencia histórica no plano das cidades españolas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA, CCL ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB10.4.2 Explica a morfoloxía urbana e sinala as partes dunha cidade sobre un plano da mesma. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL, CD ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ e ▪ g ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.5 As características da paisaxe urbana. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.5 Analizar e comentar unha paisaxe urbana. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB10.5.1 Comenta unha paisaxe urbana a partir dunha fonte gráfica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA, CCL ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB10.5.2 Selecciona e analiza imaxes que expliquen a morfoloxía e estrutura urbana dunha cidade coñecida. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA, CCL ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d, e, g ▪ i, j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.6 Os usos do solo urbano. – A ordenación territorial. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.6 Identificar o papel das cidades na ordenación do territorio. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB10.6.1 Explica a xerarquización urbana española. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA, CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ e, g ▪ i, j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.7 A rede urbana española. Características do proceso de crecemento espacial das cidades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.7 Describir a rede urbana española comentando as características da mesma. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB10.7.1 Describe e analiza as influencias mutuas existentes entre a cidade e o espazo que a rodea. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA, CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ e ▪ g ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.8 O sistema urbano español: o desenvolvemento sostible. Cidades saudables. O territorio como recurso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.8 Obter e seleccionar e analizar información de contido xeográfico relativo ao espazo urbano español utilizando fontes en Internet, medios de comunicación social ou bibliografía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB10.8.1 Selecciona e analiza novas xornalísticas que mostren a configuración e problemática do sistema urbano español. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD
Bloque 11. Formas de organización territorial				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ e ▪ g ▪ i, j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B11.1 A organización territorial de España. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B11.1 Describir a organización territorial española analizando a estrutura local, rexional, autonómica e nacional. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB11.1.1 Localiza e explica nun mapa a organización territorial española partindo do concello e Comunidade Autónoma. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD

Xeografía. 2º Bacharelato.				
Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ e ▪ g ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B11.2 A Influencia da Historia e a Constitución de 1978 no deseño territorial. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B11.2 Explicar a organización territorial española establecendo a influencia da Historia e a Constitución de 1978; mediante o emprego de mapas históricos e actuais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB11.2.1 Explica a ordenación territorial española a partir de mapas históricos e actuais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA, CCL ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB11.2.2 Caracteriza a ordenación territorial establecida pola Constitución de 1978. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA, CCL ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB11.2.3 Compara a ordenación territorial actual e a da primeira metade do s. XX. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA, CCL ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB11.2.4 Distingue e enumera as Comunidades Autónomas, as principais cidades en cada unha delas e os países fronteirizos de España. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA, CCL ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ E, g ▪ i, j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B11.3 Os desequilibrios e contrastes territoriais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B11.3 Analizar a organización territorial española describindo os desequilibrios e contrastes territoriais e os mecanismos correctores. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB11.3.1 Enumera os desequilibrios e contrastes territoriais existentes na organización territorial española. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA, CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ e ▪ g ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B11.4 As Comunidades Autónomas: políticas rexionais e de cohesión territorial. – A Comunidade Autónoma Galega. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B11.4 Describir a transcendencia das Comunidades Autónomas definindo as políticas territoriais que levan a cabo estas, incidindo no caso de Galicia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB11.4.1 Explica as políticas territoriais que practican as Comunidades Autónomas en aspectos concretos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ e ▪ g ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B11.5 A cuestión territorial na España das Autonomías. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B11.5 Obter e seleccionar e analizar información de contido xeográfico relativo ás formas de organización territorial en España utilizando fontes nas que se encontre dispoñible en Internet, medios de comunicación social ou bibliografía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB11.5.1 Distingue os símbolos que diferencian as Comunidades Autónomas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB11.5.2 Explica razoadamente os trazos esenciais das políticas territoriais autonómicas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CCL
Bloque 12. España en Europa e no mundo				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ e ▪ g ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B12.1 España: situación xeográfica; posición e localización dos territorios que conforman a unidade e diversidade política. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B12.1 Definir a situación xeográfica de España no mundo establecendo a súa posición e localizando os seus territorios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB12.1.1 Localiza nun mapa as grandes áreas xeoeconómicas e sinala aquelas coas que España ten máis relación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB12.1.2 Identifica aspectos relevantes de España na situación mundial. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA, CCL ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB12.1.3 Localiza a situación española entre as grandes áreas xeoeconómicas mundiais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ e ▪ g ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B12.2 España en Europa. Estrutura territorial. Contrastes físicos e socioeconómicos de Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B12.2 Describir o continente europeo distinguindo a súa estrutura territorial, os contrastes físicos e socioeconómicos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB12.2.1 Explica a posición de España na Unión Europea. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL

Xeografía. 2º Bacharelato.				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ e ▪ g ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B12.3 A posición de España na Unión Europea. Políticas rexionais e de cohesión territorial 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B12.3 Identificar a posición de España na Unión Europea enumerando as políticas rexionais e de cohesión territorial que se practican en Europa e que afectan ao noso país. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB12.3.1 Extrae conclusións das medidas que a Unión Europea toma en política rexional e de cohesión territorial que afectan a España. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB12.3.2 Comenta novas xornalísticas ou textos que explican a posición de España na Unión Europea. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA, CCL ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i, j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B12.4 España no mundo. Globalización e diversidade no mundo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B12.4 Definir a globalización explicando os seus trazos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB12.4.1 Identifica e describe os trazos da globalización con exemplificacións que afectan ao noso país. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ e ▪ g ▪ i, j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B12.5 Procesos de mundialización e desigualdades territoriais. Grandes eixes mundiais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B12.5 Comparar os procesos de mundialización e diversidade territorial resumindo as características de un e outro. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB12.5.1 Confecciona cadros comparativos da aplicación a casos concretos do concepto mundialización e o de diversidade territorial. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ e ▪ g ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B12.6 Posición de España nas áreas socioeconómicas e xeopolíticas mundiais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B12.6 Explicar as repercusións da inclusión de España en espazos socioeconómicos e xeopolíticos continentais e mundiais, utilizando fontes diversas baseadas en material bibliográfico ou on line e en opinións expostas nos medios de comunicación social. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB12.6.1 Explica as repercusións da inclusión de España en espazos xeopolíticos e socioeconómicos continentais e mundiais a partir de distintas fontes de información xeográfica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD

2º BACHARELATO - HISTORIA DA ARTE

Historia da Arte. 2º Bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 1. Raíces da arte europea: o legado da arte clásica				
I	B1.1 Grecia, creadora da linguaxe clásica. Principais manifestacións.	B1.1 Recoñecer e explicar as concepcións estéticas e as características esenciais da arte grega, relacionándoa co seu contexto histórico e cultural.	HAB1.1.1 Explica as características esenciais da arte grega e a súa evolución no tempo a partir de fontes históricas ou historiográficas.	CCEC CCL CAA
			HAB1.1.2 Define o concepto de orde arquitectónica e compara as tres ordes da arquitectura grega.	CCEC CCL CAA
			HAB1.1.3 Describe os distintos tipos de templo grego, con referencia ás características arquitectónicas e a decoración escultórica.	CCEC CCL
			HAB1.1.4 Describe as características do teatro grego e a función de cada unha das súas partes.	CCEC CCL
			HAB1.1.5 Explica a evolución da figura humana masculina na escultura grega a partir do Kouros de Anavysos, o Doriforo (Policleto) e o Apoxiomenos (Lisipo).	CCEC CCL CAA
I	B1.2 A función social da arte en Grecia.	B1.2 Explicar a función social da arte grega, especificando o papel desempeñado por clientes e artistas e as relacións entre eles.	HAB1.2.1 Especifica quen eran os principais clientes da arte grega, e a consideración social da arte e dos artistas.	CCEC CCL CSC
d e k l	B1.3 O comentario de obras de arte: Grecia	B1.3 Clasificar, analizar e comentar obras significativas da arte grega, aplicando un método que inclúa diferentes enfoques (técnico, formal, semántico, cultural, sociolóxico e histórico).	HAB1.3.1 Identifica, analiza e comenta: Partenón, tribuna das cariátides do Erecteion, templo de Atenea Niké, teatro de Epidauro.	CCEC CCL CAA
			HAB1.3.2 Identifica, analiza e comenta: Kouros de Anavysos, Auriga de Delfos, Discóbolo (Mirón), Doriforo (Policleto), unha metopa do Partenón (Fidias), Hermes con Dioniso neno (Praxíteles), Apoxiomenos (Lisipo), Victoria de Samotracia, Venus de Milo, friso do altar de Zeus en Pérgamo (Atenea e Gea).	CCEC CCL CAA
I	B1.4 A visión do clasicismo en Roma. A arte na Hispania romana. A arte na Gallaecia.	B1.4 Recoñecer e explicar as concepcións estéticas e as características esenciais da arte romana, relacionándoa co seu contexto histórico e cultural.	HAB1.4.1 Explica as características esenciais da arte romana e a súa evolución no tempo a partir de fontes históricas ou historiográficas.	CCEC CCL CAA
			HAB1.4.2 Especifica as achegas da arquitectura romana en relación coa grega.	CCEC CCL CAA
			HAB1.4.3 Describe as características e funcións dos principais tipos de edificio romanos.	CCEC CCL
			HAB1.4.4 Compara o templo e o teatro romanos cos respectivos gregos.	CCEC CCL CAA

Historia da Arte. 2º Bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> HAB1.4.5 Explica os trazos principais da cidade romana a partir de fontes históricas ou historiográficas. HAB1.4.6 Especifica as innovacións da escultura romana en relación coa grega. HAB1.4.7 Describe as características xerais dos mosaicos e a pintura en Roma a partir dunha fonte histórica ou historiográfica. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA CCEC CCL, CAA CCEC CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> l 	<ul style="list-style-type: none"> B1.5 A función social da arte en Roma 	<ul style="list-style-type: none"> B1.5 Explicar a función social da arte romana, especificando o papel desempeñado por clientes e artistas e as relacións entre eles. 	<ul style="list-style-type: none"> HAB1.5.1 <i>Especifica quen eran os principais clientes da arte romana, e a consideración social da arte e dos artistas.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CSC
<ul style="list-style-type: none"> d e k l 	<ul style="list-style-type: none"> B1.6 O comentario de obras de arte: Roma 	<ul style="list-style-type: none"> B1.6 Clasificar, analizar e comentar obras significativas da arte romana, aplicando un método que inclúa diferentes enfoques (técnico, formal, semántico, cultural, sociolóxico e histórico). 	<ul style="list-style-type: none"> HAB1.6.1 <i>Identifica, analiza e comenta: Maison Carrée de Nimes, Panteón de Roma, teatro de Mérida, Coliseo e Basílica de Maxencio e Constantino en Roma, ponte de Alcántara, Acueduto de Segovia, Arco de Tito e Columna de Traxano.</i> HAB1.6.2 <i>Identifica, analiza e comenta: Augusto de Prima Porta, estatua ecuestre de Marco Aurelio, relevo do Arco de Tito, relevo da columna de Traxano (candelabro).</i> 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA CCEC CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> d e g k l 	<ul style="list-style-type: none"> B1.7 O traballo de investigación en Historia da Arte 	<ul style="list-style-type: none"> B1.7 Realizar e expoñer, individualmente ou en grupo, traballos de investigación, utilizando tanto medios tradicionais como as novas tecnoloxías. 	<ul style="list-style-type: none"> HAB1.7.1 Realiza un traballo de investigación sobre Fidiás. HAB1.7.2 Realiza un traballo de investigación sobre o debate acerca da autoría grega ou romana do grupo de <i>Laocoonte e os seus fillos</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL, CAA CD CSIEE CCEC CCL, CAA CD CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> h l 	<ul style="list-style-type: none"> B1.8 A conservación do patrimonio: a arte grecorromana 	<ul style="list-style-type: none"> B1.8 Respetar as creacións artísticas da Antigüidade grecorromana, valorando a súa calidade en relación coa súa época e a súa importancia como patrimonio escaso e insubstituíble que hai que conserva. 	<ul style="list-style-type: none"> HAB1.8.1 Confecciona un <i>catálogo</i>, con breves comentarios, das obras máis relevantes da arte antiga que se conservan en Galicia. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA CSIEE
Bloque 2. Nacemento da tradición artística occidental: a arte medieval				
<ul style="list-style-type: none"> l 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1 A aportación cristiá na arquitectura e a iconografía. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1.1 Recoñecer e explicar as concepcións estéticas e as características esenciais da arte paleocristiá, relacionándoa co seu contexto histórico e cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> HAB2.1.1 Explica as características esenciais da arte paleocristiá e a súa evolución no tempo a partir de fontes históricas ou historiográficas. HAB2.1.2 Describe a orixe, características e función da basílica paleocristiá. HAB2.1.3 Describe as características e función dos baptisterios, mausoleos e <i>martiría</i> paleocristiás e de cada unha das súas partes. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA CCEC CCL CSC CCEC CCL

Historia da Arte. 2º Bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> HAB2.1.4 Explica a evolución da pintura e o mosaico na arte paleocristiá, con especial referencia á iconografía. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> l 	<ul style="list-style-type: none"> B2.2 A arte bizantina 	<ul style="list-style-type: none"> B2.2 Recoñecer e explicar as concepcións estéticas e as características esenciais da arte bizantina, relacionándoa co seu contexto histórico e cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> HAB2.2.1 Explica as características esenciais da arte bizantina a partir de fontes históricas ou historiográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA
			<ul style="list-style-type: none"> HAB2.2.2 Explica a arquitectura bizantina a través de Santa Sofía. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL, CAA
			<ul style="list-style-type: none"> HAB2.2.3 Describe as características do mosaico bizantino e dos temas iconográficos do <i>Pantocrátor</i>, a <i>Virxe</i> e a <i>Déesis</i>, e a súa influencia na arte occidental. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> d e k l 	<ul style="list-style-type: none"> B2.3 O comentario de obras de arte bizantina 	<ul style="list-style-type: none"> B2.3 Clasificar, analizar e comentar obras significativas da arte bizantina, aplicando un método que inclúa diferentes enfoques (técnico, formal, semántico, cultural, sociolóxico e histórico). 	<ul style="list-style-type: none"> HAB2.3.1 Identifica, analiza e comenta o mosaico do <i>Cortexo da emperatriz Teodora</i> en San Vital de Rávena. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> l 	<ul style="list-style-type: none"> B2.4 A arte prerrománica 	<ul style="list-style-type: none"> B2.4 Recoñecer e explicar as concepcións estéticas e as características esenciais da arte prerrománica, relacionando cada un dos seus estilos cos seus respectivos contextos históricos e culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> HAB2.4.1 Define o concepto de arte prerrománica e especifica as súas manifestacións en España e Galicia. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL
			<ul style="list-style-type: none"> HAB2.4.2 Identifica e clasifica razoadamente no seu estilo: S Pedro da Nave, Sta María do Naranco, S Miguel da Escalada, Sta Comba de Bande e S Miguel de Celanova. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> l 	<ul style="list-style-type: none"> B2.5 Configuración e desenvolvemento da arte románica. Igrexas e mosteiros. A iconografía románica. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.5 Recoñecer e explicar as concepcións estéticas e as características esenciais da arte románica, relacionándoa co seu contexto histórico e cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> HAB2.5.1 Describe as características xerais da arte románica a partir de fontes históricas ou historiográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA
			<ul style="list-style-type: none"> HAB2.5.2 Describe as características e función das igrexas e mosteiros na arte románica. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CSC
			<ul style="list-style-type: none"> HAB2.5.3 Explica as características da escultura e a pintura románicas, con especial referencia á iconografía 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL
<ul style="list-style-type: none"> l 	<ul style="list-style-type: none"> B2.6 A función social da arte románica 	<ul style="list-style-type: none"> B2.6 Explicar a función social da arte románica, especificando o papel desempeñado por clientes e artistas e as relacións entre eles. 	<ul style="list-style-type: none"> HAB2.6.1 Especifica as relacións entre os artistas e os clientes da arte románica. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CSC
<ul style="list-style-type: none"> d e k l 	<ul style="list-style-type: none"> B2.7 O comentario de obras de arte románica 	<ul style="list-style-type: none"> B2.7 Clasificar, analizar e comentar obras significativas da arte románica, aplicando un método que inclúa diferentes enfoques (técnico, formal, semántico, cultural, sociolóxico e histórico). 	<ul style="list-style-type: none"> HAB2.7.1 Identifica, analiza e comenta das esculturas románicas do <i>Xuízo Final</i> no tímpano de Santa Fe de Conques (Francia). 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> l 	<ul style="list-style-type: none"> B2.8 A aportación do gótico, expresión dunha cultura urbana. A catedral e a arquitectura civil. Modalidades escultóricas. A pintura italiana e flamenca, orixe da pintura moderna. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.8 Recoñecer e explicar as concepcións estéticas e as características esenciais da arte gótica, relacionándoa co seu contexto histórico e cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> HAB2.8.1 Describe as características xerais da arte gótica a partir de fontes históricas ou historiográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA
			<ul style="list-style-type: none"> HAB2.8.2 Describe as características e evolución da arquitectura gótica e especifica os cambios respecto á románica. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA

Historia da Arte. 2º Bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> HAB2.8.3 Describe as características e evolución da escultura gótica e especifica as súas diferenzas tipolóxicas, formais e iconográficas respecto á románica. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA
			<ul style="list-style-type: none"> HAB2.8.4 Recoñece e explica as innovacións da pintura de Giotto e do <i>Trecento</i> italiano respecto á románica e bizantina. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA
			<ul style="list-style-type: none"> HAB2.8.5 Explica as innovacións da pintura flamenga do s XV e cita algunhas obras dos seus principais representantes. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> l 	<ul style="list-style-type: none"> B2.9 A función social da arte gótica 	<ul style="list-style-type: none"> B2.9 Explicar a función social da arte gótica, especificando o papel desempeñado por clientes e artistas e as relacións entre eles. 	<ul style="list-style-type: none"> HAB2.9.1 Especifica as relacións entre os artistas e os clientes da arte gótica, e a súa variación respecto ao románico. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CSC CAA
<ul style="list-style-type: none"> d e k l 	<ul style="list-style-type: none"> B2.10 O comentario de obras de arte gótica 	<ul style="list-style-type: none"> B2.10 Clasificar, analizar e comentar obras significativas da arte gótica, aplicando un método que inclúa diferentes enfoques (técnico, formal, semántico, cultural, sociolóxico e histórico). 	<ul style="list-style-type: none"> HAB2.10.1 Identifica, analiza e comenta: fachada occidental da catedral de Reims, interior da planta superior da Ste Chapelle de Paris. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA
			<ul style="list-style-type: none"> HAB2.10.2 Identifica, analiza e comenta o <i>Grupo da Anunciación e a Visitación</i> de Reims. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA
			<ul style="list-style-type: none"> HAB2.10.3 Identifica, analiza e comenta: escena de <i>Pranto ante Cristo morto</i> e <i>A fuxida a Exipto</i>, de Giotto, na Capela Scrovegni de Padua; o <i>Matrimonio Arnolfini</i>, de Van Eyck; <i>O descendemento da cruz</i>, de Van der Weyden; <i>O Xardin das Delicias</i>, de O Bosco. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> l 	<ul style="list-style-type: none"> B2.11 O peculiar desenvolvemento artístico da Península Ibérica. Arte hispano-musulmá. O románico no Camiño de Santiago. O gótico e a súa longa duración. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.11 Recoñecer e explicar as concepcións estéticas e as características esenciais da arte románica e gótica española e hispano-musulmá, relacionando cada un dos seus estilos cos seus respectivos contextos históricos e culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> HAB2.11.1 Explica as características e evolución da arte románica e gótica en España. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA
			<ul style="list-style-type: none"> HAB2.11.2 Explica as características xerais da arte islámica a partir de fontes históricas ou historiográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA
			<ul style="list-style-type: none"> HAB2.11.3 Describe os trazos esenciais da mesquita e o pazo islámico. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CSC
			<ul style="list-style-type: none"> HAB2.11.4 Explica a evolución da arte hispanomusulmá. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA
			<ul style="list-style-type: none"> HAB2.11.5 Explica as características da arte mudéjar e especifica, con exemplos de obras concretas, as diferencias entre o mudéjar popular e o cortesán. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> d e k l 	<ul style="list-style-type: none"> B2.12 O comentario de obras de arte medieval española 	<ul style="list-style-type: none"> B2.12 Clasificar, analizar e comentar obras significativas da arte medieval española, aplicando un método que inclúa diferentes enfoques (técnico, formal, semántico, cultural, sociolóxico e histórico). 	<ul style="list-style-type: none"> HAB2.12.1 Identifica, analiza e comenta as seguintes obras arquitectónicas románicas: San Vicente de Cardona (Barcelona), San Martín de Frómista, <i>Catedral de Santiago de Compostela</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA

Historia da Arte. 2º Bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> HAB2.12.2 Identifica, analiza e comenta as seguintes esculturas románicas: <i>A dúbida de Santo Tomás</i> no ángulo do claustro de Santo Domingo de Silos (Burgos), <i>Última cena</i> do capitel historiado do claustro de San Xoán da Peña (Huesca), <i>Fachada de Praterías e Pórtico da Gloria</i> da catedral de Santiago. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA
			<ul style="list-style-type: none"> HAB2.12.3 Identifica, analiza e comenta as seguintes pinturas murais: bóveda da <i>Anunciación aos pastores</i> no Panteón Real de S Isidoro de León; ábsida de S Clemente de Tahull (Lleida). 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA
			<ul style="list-style-type: none"> HAB2.12.4 Identifica, analiza e comenta: interior da igrexa do mosteiro de Oseira, fachada occidental e interior da catedral de León, interior da catedral de Barcelona, interior da igrexa de San Xoán dos Reis de Toledo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA
			<ul style="list-style-type: none"> HAB2.12.5 Identifica, analiza e comenta: tímpano da Portada do Sarmental da catedral de Burgos, Retablo de Gil de Siloé na Cartuxa de Miraflores. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA
			<ul style="list-style-type: none"> HAB2.12.6 Identifica, analiza e comenta as seguintes obras hispanomusulmás: Mesquita de Córdoba, Alxafería de Zaragoza, Xiralda de Sevilla, Alhambra de Granada. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> d e g k l 	<ul style="list-style-type: none"> B2.13 O traballo de investigación en Historia da Arte 	<ul style="list-style-type: none"> B2.13 Realizar e expoñer, individualmente ou en grupo, traballos de investigación, utilizando tanto medios tradicionais como as novas tecnoloxías. 	<ul style="list-style-type: none"> HAB2.13.1 Realiza un traballo de investigación sobre o tratamento iconográfico e o significado da <i>Visión apocalíptica de Cristo</i> e o <i>Xuízo Final</i> na arte medieval. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA CD CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> h l 	<ul style="list-style-type: none"> B2.14 A conservación do patrimonio: arte medieval 	<ul style="list-style-type: none"> B2.14 Respetar as creacións da arte medieval, valorando a súa calidade en relación coa súa época e a súa importancia como patrimonio que hai que conservar. 	<ul style="list-style-type: none"> HAB2.14.1 Explica a importancia da arte románica no Camiño de Santiago. HAB2.14.2 Confecciona un catálogo, con breves comentarios, das obras máis relevantes de arte medieval que se conservan en Galicia. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CSC CCEC CCL CAA CSIEE
Bloque 3. Desenvolvemento e evolución da arte europea no mundo moderno				
<ul style="list-style-type: none"> l 	<ul style="list-style-type: none"> B3.1 O Renacemento. Patróns e artistas. Orixe e desenvolvemento da nova linguaxe en arquitectura, escultura e pintura. Achegas dos grandes artistas do Renacemento italiano. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.1 Recoñecer e explicar as concepcións estéticas e as características esenciais da arte do Renacemento, relacionándoa co seu contexto histórico e cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> HAB3.1.1 Explica as características esenciais do Renacemento italiano e a súa periodización a partir de fontes históricas ou historiográficas. HAB3.1.2 Especifica as características da arquitectura renacentista italiana e explica a súa evolución, desde o Quattrocento ao manierismo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA CCEC CCL CAA

Historia da Arte. 2º Bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> HAB3.1.3 Especifica as características da escultura renacentista italiana e explica a súa evolución desde o <i>Quattrocento</i> ao manierismo. HAB3.1.4 Especifica as características da pintura renacentista italiana e explica a súa evolución desde o <i>Quattrocento</i> ao manierismo. HAB3.1.5 Compara a pintura italiana do <i>Quattrocento</i> coa dos pintores góticos flamencos contemporáneos. HAB3.1.6 Explica a peculiaridade da pintura veneciana do <i>Cinquecento</i> e cita os artistas máis representativos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA CCEC CCL CAA CCEC CCL CAA CCEC CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> l 	<ul style="list-style-type: none"> B3.2 A función social da arte no Renacemento 	<ul style="list-style-type: none"> B3.2 Explicar a función social da arte especificando o papel desempeñado por patróns, Academias, clientes e artistas, e as relacións entre eles. 	<ul style="list-style-type: none"> HAB3.2.1 Describe a práctica do patrocinio no Renacemento italiano, e as novas reivindicacións dos artistas en relación co seu recoñecemento social e a natureza do seu labor. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CSC
<ul style="list-style-type: none"> d e k l 	<ul style="list-style-type: none"> B3.3 O comentario de obras de arte: arte do Renacemento 	<ul style="list-style-type: none"> B3.3 Clasificar, analizar e comentar obras significativas da arte do Renacemento, aplicando un método que inclúa diferentes enfoques (técnico, formal, semántico, cultural, sociolóxico e histórico). 	<ul style="list-style-type: none"> HAB3.3.1 Identifica, analiza e comenta: cúpula de Sta María das Flores e interior da igrexa de San Lorenzo, de Brunelleschi; Pazo Médici-Riccardi en Florencia, de Michelozzo; fachada de Sta María Novella e do Pazo Rucellai, de Alberti; S Pietro in Montorio de Bramante; cúpula e proxecto de planta de S Pedro do Vaticano, de Miguel Anxo; Il Gesù, de della Porta e Vignola; Villa Capra (ou Rotonda), de Palladio. HAB3.3.2 Identifica, analiza e comenta: primeiro panel da "Porta do Paraíso" (da creación do mundo á expulsión do Paraíso), de Ghiberti; <i>David e Gattamelata</i>, de Donatello; <i>Piedade do Vaticano</i>, <i>David</i>, <i>Moisés</i> e <i>Tumbas mediceas</i>, de Miguel Anxo; <i>O rapto das sabinas</i>, de Giambologna. HAB3.3.3 Identifica, analiza e comenta: <i>O tributo da moeda</i> e <i>A Trindade</i>, de Masaccio; <i>Anunciación</i> de S Marcos en Florencia, de Fra Angelico; <i>Madonna do Duque de Urbino</i>, de Piero della Francesca; <i>A Virxe das rochas</i>, <i>A última cea</i> e <i>A Gioconda</i>, de Leonardo da Vinci; <i>A Escola de Atenas</i> de Rafael; bóveda e <i>Xuizo Final da Capela Sixtina</i>, de Miguel Anxo; <i>A tempestade</i>, de Giorgione; <i>Venus de Urbino</i> e <i>Carlos V en Mühlberg</i>, de Tiziano; <i>O lavatorio</i>, de Tintoretto; <i>As bodas de Caná</i>, de Veronés. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA CCEC CCL CAA CCEC CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> l 	<ul style="list-style-type: none"> B3.4 A recepción da estética renacentista na Península Ibérica. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.4 Recoñecer e explicar as concepcións estéticas e as características esenciais da arte española do Renacemento, 	<ul style="list-style-type: none"> HAB3.4.1 Especifica as características peculiares do Renacemento español e o compara co italiano. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA

Historia da Arte. 2º Bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
		relacionándoa co seu contexto histórico e cultural.	<ul style="list-style-type: none"> HAB3.4.2 Describe a evolución da arquitectura renacentista española. HAB3.4.3 Explica a peculiaridade da escultura renacentista española. HAB3.4.4 Explica as características da pintura de O Greco a través de algunhas das súas obras máis representativas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA CCEC CCL CAA CCEC CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> d e k l 	B3.5 O comentario de obras de arte: arte española do Renacemento	B3.5 Clasificar, analizar e comentar obras significativas da arte española do Renacemento, aplicando un método que inclúa diferentes enfoques (técnico, formal, semántico, cultural, sociolóxico e histórico).	<ul style="list-style-type: none"> HAB3.5.1 Identifica, analiza e comenta: fachada da Universidade de Salamanca; Pazo de Carlos V na Alhambra de Granada, de Pedro Machuca; Mosteiro de San Lorenzo de El Escorial, de Xoán de Herrera. HAB3.5.2 Identifica, analiza e comenta: <i>Sacrificio de Isaac</i> do retábulo de San Bieito de Valladolid, de Alonso Berruguete; <i>Santo enterro</i>, de Juan de Juni. HAB3.5.3 Identifica, analiza e comenta as obras de O Greco: <i>O expolio</i>, <i>A Santa Liga</i> ou <i>Adoración do nome de Xesús</i>, <i>O martirio de San Mauricio</i>, <i>O enterro do Señor de Orgaz</i>, <i>A adoración dos pastores</i>, <i>O cabaleiro da man no peito</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA CCEC CCL CAA CCEC CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> l 	B3.6 Unidade e diversidade do Barroco. A linguaxe artística ao servizo do poder civil e eclesiástico. O Urbanismo barroco. Igrexas e pazos. Principais tendencias.	B3.6 Recoñecer e explicar as concepcións estéticas e as características esenciais da arte do Barroco, relacionándoa co seu contexto histórico e cultural.	<ul style="list-style-type: none"> HAB3.6.1 Explica as características esenciais do Barroco. HAB3.6.2 Especifica as diferenzas entre a concepción barroca da arte e a renacentista. HAB3.6.3 Compara a arquitectura barroca coa renacentista. HAB3.6.4 Explica as características do urbanismo barroco. HAB3.6.5 Compara a escultura barroca coa renacentista a través do <i>David</i> de Miguel Anxo e o de Bernini. HAB3.6.6 Describe as características xerais da pintura barroca e especifica as diferenzas entre a Europa católica e a protestante. HAB3.6.7 Distingue e caracteriza as grandes tendencias da pintura barroca en Italia e os seus principais representantes. HAB3.6.8 Especifica as peculiaridades da pintura barroca flamenca e holandesa. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CCEC CCL CAA CCEC CCL CAA CCEC CCL CAA CCEC CCL CAA CCEC CCL CAA CCEC CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> l 	B3.7 A función social da arte no Barroco	B3.7 Explicar a función social da arte especificando o papel desempeñado por patróns, Academias, clientes e artistas, e as relacións entre eles.	HAB3.7.1 Describe o papel desempeñado no s XVIII polas Academias en toda Europa e, en particular, polo Salón de París.	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CSC

Historia da Arte. 2º Bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ k ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8 O comentario de obras de arte: arte do Barroco 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8 Clasificar, analizar e comentar obras significativas da arte do Barroco, aplicando un método que inclúa diferentes enfoques (técnico, formal, semántico, cultural, sociolóxico e histórico). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB3.8.1 Identifica, analiza e comenta: fachada de S Pedro do Vaticano, de Maderno; columnata da praza de S Pedro do Vaticano, de Bernini; S Carlos das Catro Fontes, de Borromini; Pazo de Versalles, de Le Vau, J.H. Mansart e Le Nôtre. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB3.8.2 Identifica, analiza e comenta as obras de Bernini: <i>David, Apolo e Dafne, O éxtase de Sta Teresa, Cátedra de S Pedro.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB3.8.3 Identifica, analiza e comenta: <i>Vocación de S Mateo e Morte da Virxe, de Caravaggio; Triunfo de Baco e Ariadna, no Pazo Farnese, de Annibale Carracci; Adoración do nome de Xesús, bóveda de Il Gesù en Roma, de Gaulli (Il Baciccia); Adoración dos Magos, As tres Gracias e O xardín do Amor, de Rubens; A lección de anatomía do doutor Tulp e A rolda nocturna, de Rembrandt.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9 O Barroco hispánico. Urbanismo e arquitectura. Imaxinería barroca. A aportación da pintura española: as grandes figuras do século de Ouro. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9 Recoñecer e explicar as concepcións estéticas e as características esenciais da arte española do Barroco, relacionándoa co seu contexto histórico e cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB3.9.1 Explica as características do urbanismo barroco en España e a evolución da arquitectura española durante o s. XVII. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB3.9.2 Explica as características da imaxinería barroca española do s XVII e compara a escola castelá coa andaluza. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB3.9.3 Explica as características xerais da pintura española do sXVII 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB3.9.4 Describe as características e evolución da pintura de Velázquez a través das súas obras máis significativas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ k ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10 O comentario de obras de arte: arte española do Barroco 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10 Clasificar, analizar e comentar obras significativas da arte española do Barroco, aplicando un método que inclúa diferentes enfoques (técnico, formal, semántico, cultural, sociolóxico e histórico). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB3.10.1 Identifica, analiza e comenta: Praza Maior de Madrid, de Xoán Gómez de Mora; Retablo de San Esteban de Salamanca, de Churriguera. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB3.10.2 Identifica, analiza e comenta: <i>Piedade, de Gregorio Fernández, Inmaculada do facistol, de Alonso Cano; Magdalena penitente, de Mena.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB3.10.3 Identifica, analiza e comenta: <i>Martirio de S Felipe, O soño de Xacob e O patizambo, de Ribera; Bodegón do M do Prado, de Zurbarán; O aguador de Sevilla, Os borrachos, A fragua de Vulcano, A rendición de Breda, O Príncipe Baltasar Carlos a cabalo, A Venus do espello, As meninas, As fiandeiras, de Velázquez; A Sagrada Familia do paxariño, A Inmaculada de El Escorial, Os nenos da concha, Nenos xogando aos dados, de Murillo.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CAA

Historia da Arte. 2º Bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
L	B3.11 O século XVIII. A pervivencia do Barroco. O refinamento Rococó. Neoclasicismo e Romanticismo.	B3.11 Recoñecer e explicar as concepcións estéticas e as características esenciais da arte do século XVIII, relacionando cada un dos seus estilos cos seus respectivos contextos históricos e culturais.	HAB3.11.1 Explica o s XVIII como época de coexistencia de vellos e novos estilos artísticos nun contexto histórico de cambios profundos.	CCEC CCL CAA CSC
			HAB3.11.2 Compara o Barroco tardío e o Rococó e especifica a diferente concepción da vida e a arte que encerran.	CCEC CCL CAA CSC
			HAB3.11.3 Explica as razóns do xurdimento do Neoclasicismo e as súas características xerais en arquitectura, escultura e pintura.	CCEC CCL CSC
			HAB3.11.4 Comenta a escultura neoclásica a través de Canova.	CCEC CCL CAA
			HAB3.11.5 Especifica as posibles coincidencias entre Neoclasicismo e Romanticismo na pintura de David.	CCEC CCL CAA
			HAB3.11.6 Distingue entre a corrente tradicional e a clasicista da arquitectura barroca española do s XVIII.	CCEC CCL CAA
			HAB3.11.7 Explica a figura de Salzillo como último representante da imaxinería española.	CCEC CCL CAA
D e k l	B3.12 O comentario de obras de arte: arte do século XVIII	B3.12 Clasificar, analizar e comentar obras significativas da arte do século XVIII, aplicando un método que inclúa diferentes enfoques (técnico, formal, semántico, cultural, sociolóxico e histórico).	HAB3.12.1 Identifica, analiza e comenta: fachada do Hospicio de S Fernando, de Ribera; fachada do Obradoiro da catedral de Santiago, de Casas e Novoa ; Torre do Reloxo de Andrade e fachada de Sta Clara de Simón Rodríguez en Santiago de Compostela . Pazo Real de Madrid, de Juvara e Sacchetti; Panteón de París, de Soufflot; Mº do Prado, de Villanueva.	CCEC CCL CAA
			HAB3.12.2 Identifica, analiza e comenta: <i>A oración no horto</i> , de Salzillo; <i>Eros e Psique</i> e <i>Paulina Bonaparte</i> , de Canova.	CCEC CCL CAA
			HAB3.12.3 Identifica, analiza e comenta: <i>O xuramento dos Horacios</i> e <i>A morte de Marat</i> .	CCEC CCL CAA
D e g k, l	B3.13 O traballo de investigación en Historia da Arte	B3.13 Realizar e expoñer, individualmente ou en grupo, traballos de investigación, utilizando tanto medios tradicionais como as novas tecnoloxías.	HAB3.13.1 Realiza un traballo de investigación sobre o proceso de construción da nova basílica de S Pedro do Vaticano ao longo dos ss XVI e XVII.	CCEC CCL CAA CD CSIEE
H l	B3.14 A conservación do patrimonio: arte moderna	B3.14 Respetar as creacións da arte da Idade Moderna, valorando a súa calidade en relación coa súa época e a súa importancia como patrimonio que hai que conservar.	HAB3.14.1 Confecciona un catálogo , con breves comentarios, das obras máis relevantes da arte dos ss XVI ao XVIII que se conservan en Galicia.	CCEC CCL CAA CSIEE
Bloque 4. O século XIX: a arte dun mundo en transformación				
L	B4.1. A figura de Goya.	B4.1 Analizar a obra de Goya, identificando nela os trazos propios das correntes da súa época e os que anticipan vangardas posteriores.	HAB4.1.1 Analiza a evolución da obra de Goya como pintor e gravador, dende a súa chegada á Corte ata o seu exilio en Burdeos.	CCEC CCL CAA

Historia da Arte. 2º Bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> HAB4.1.2 Compara a visión de Goya nas series de gravados <i>Os caprichos</i> e <i>Os disparates ou proverbios</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> D e k l 	<ul style="list-style-type: none"> B4.2 O comentario de obras de arte: Goya 	<ul style="list-style-type: none"> B4.2 Clasificar, analizar e comentar obras significativas de Goya, aplicando un método que inclúa diferentes enfoques (técnico, formal, semántico, cultural, sociolóxico e histórico). 	<ul style="list-style-type: none"> HAB4.2.1 <i>Identifica, analiza e comenta de Goya: O quitasol, A familia de Carlos IV, O 2 de maio de 1808 (A loita cos mamelucos), Os fusilamentos do 3 de maio; Desastre nº 15 ("E non hai remedio") da serie Os desastres da guerra; Saturno devorando a un fillo e A leiteira de Burdeos.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> l 	<ul style="list-style-type: none"> B4.3 A Revolución industrial e o impacto dos novos materiais na arquitectura. Do Historicismo ao Modernismo. A Escola de Chicago. O nacemento do urbanismo moderno. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.3 Recoñecer e explicar as concepcións estéticas e as características esenciais da arquitectura do século XIX, relacionando cada un dos seus estilos cos seus respectivos contextos históricos e culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> HAB4.3.1 Describe as características e evolución da arquitectura do ferro no s XIX, en relación cos avances e necesidades da revolución industrial. HAB4.3.2 Explica as diferenzas entre enxeñeiros e arquitectos na primeira metade do s XIX. HAB4.3.3 Explica as características do neoclasicismo arquitectónico durante o Imperio de Napoleón. HAB4.3.4 Explica as características do historicismo en arquitectura e a súa evolución cara o eclecticismo. HAB4.3.5 Explica as características e principais tendencias da arquitectura modernista. HAB4.3.6 Especifica as achegas da Escola de Chicago á arquitectura. HAB4.3.7 Describe as características e obxectivos das remodelacións urbanas de París, Barcelona e Madrid na segunda metade do s. XIX. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA CSC CMCCT CCEC CCL CAA CCEC CCL CCEC CCL CAA CCEC CCL CCEC CCL CCEC CCL
<ul style="list-style-type: none"> d e k l 	<ul style="list-style-type: none"> B4.4. O comentario de obras de arte: a arquitectura do século XIX 	<ul style="list-style-type: none"> B4.4 Clasificar, analizar e comentar obras significativas da arquitectura do século XIX, aplicando un método que inclúa diferentes enfoques (técnico, formal, semántico, cultural, sociolóxico e histórico). 	<ul style="list-style-type: none"> HAB4.4.1 Identifica, analiza e comenta: Templo da Magdalena en París, de Vignon; Parlamento de Londres, de Barry e Pugin; Auditorium de Chicago, de Sullivan e Adler; Torre Eiffel de París; Templo da Sagrada Familia, de Gaudí. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> l 	<ul style="list-style-type: none"> B4.5 A evolución da pintura: Romanticismo, Realismo, Impresionismo, Simbolismo. Os postimpresionistas, o xerme das vangardas pictóricas do século XX. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.5. Recoñecer e explicar as concepcións estéticas e as características esenciais da pintura do século XIX, relacionando cada un dos seus estilos cos seus respectivos contextos históricos e culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> HAB4.5.1 Describe as características do Romanticismo na pintura e distingue entre o romanticismo da liña de Ingres e o romanticismo da cor de Gericault e Delacroix. HAB4.5.2 Compara as visións románticas da paisaxe en Constable e Turner. HAB4.5.3 Explica o Realismo e a súa aparición no contexto dos cambios sociais e culturais de mediados do século XIX. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA CCEC CCL CAA CCEC CCL CSC

Historia da Arte. 2º Bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> HAB4.5.4 Compara o Realismo co Romanticismo. HAB4.5.5 <i>Describe as características xerais do Impresionismo e Neoimpresionismo.</i> HAB4.5.6 <i>Define o concepto de postimpresionismo e especifica as achegas de Cézanne e Van Gogh coma precursores das grandes correntes artísticas do s XX.</i> HAB4.5.7 Explica o Simbolismo de finais do XIX como reacción fronte a Realismo e Impresionismo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA CCEC CCL CCEC CCL CAA CCEC CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> l 	<ul style="list-style-type: none"> B4.6 A función social da arte no século XIX 	<ul style="list-style-type: none"> B4.6 Explicar a evolución cara á independencia dos artistas, especificando o papel de Academias, Salóns, galerías e marchantes. 	<ul style="list-style-type: none"> HAB4.6.1 <i>Explica os cambios que se producen no século XIX nas relacións entre artistas e clientes, referidos á pintura.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CSC
<ul style="list-style-type: none"> d e k l 	<ul style="list-style-type: none"> B4.7 O comentario de obras de arte: o século XIX 	<ul style="list-style-type: none"> B4.7. Clasificar, analizar e comentar obras significativas da pintura do século XIX, aplicando un método que inclúa diferentes enfoques (técnico, formal, semántico, cultural, sociolóxico e histórico). 	<ul style="list-style-type: none"> HAB4.7.1 Identifica, analiza e comenta: <i>O baño turco</i>, de Ingres; <i>A balsa da Medusa</i>, de Gericault; <i>A liberdade guiando ao pobo</i>, de Delacroix; <i>O carro de feo</i>, de Constable; <i>Chuvia, vapor e velocidade</i>, de Turner; <i>O enterro de Ornans</i>, de Courbet; <i>O ángelus</i>, de Millet; <i>Almorzo sobre a herba</i>, de Manet; <i>Impresión, sol nacente e serie sobre a Catedral de Ruán</i>, de Monet; <i>Le Moulin de la Galette</i>, de Renoir; <i>Unha tarde de domingo na Grande Jatte</i>, de Seurat; <i>Xogadores de cartas</i> e <i>Natureza morta con tarteira</i>, <i>Mazás e laranxas</i>, de Cézanne; <i>A noite estrelada</i> e <i>O segador</i>, de Van Gogh; <i>Visión despois do sermón</i> e <i>O mercado ("Ta mate")</i>, de Gauguin. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> l 	<ul style="list-style-type: none"> B4.8 A escultura: a pervivencia do clasicismo. Rodin. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.8 Recoñecer e explicar as concepcións estéticas e as características esenciais da escultura do século XIX, relacionando cada un dos seus estilos cos seus respectivos contextos históricos e culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> HAB4.8.1 Relaciona a produción e o academicismo dominante na escultura do XIX coas transformacións urbanas (monumentos conmemorativos e esculturas funerarias). HAB4.8.2 Explica as características da renovación escultórica emprendida por Rodin. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA CSC CCEC CCL
<ul style="list-style-type: none"> d e k l 	<ul style="list-style-type: none"> B4.9 O comentario de obras de arte: o século XIX 	<ul style="list-style-type: none"> B4.9. Clasificar, analizar e comentar obras significativas da escultura do XIX, aplicando un método que inclúa diferentes enfoques (técnico, formal, semántico, cultural, sociolóxico e histórico). 	<ul style="list-style-type: none"> HAB4.9.1 Identifica, analiza e comenta de Rodin: <i>O pensador</i> e <i>Os burgueses de Calais</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> d e g k l 	<ul style="list-style-type: none"> B4.10 O traballo de investigación en Historia da Arte 	<ul style="list-style-type: none"> B4.10. Realizar e expoñer, individualmente ou en grupo, traballos de investigación, utilizando tanto medios tradicionais coma as novas tecnoloxías. 	<ul style="list-style-type: none"> HAB4.10.1 Realiza un traballo de investigación sobre as Exposicións Universais do século XIX e a súa importancia dende o punto de vista arquitectónico. HAB4.10.2 Realiza un traballo de investigación sobre a influencia da fotografía e o gravado xaponés no Impresionismo con referencia a obras concretas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA CD CSIEE CCEC CCL CAA CD CSIEE

Historia da Arte. 2º Bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.11. A conservación do patrimonio: arte do século XIX 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.11. Respeitar as creacións da arte do século XIX, valorando a súa calidade en relación coa súa época e a súa importancia como patrimonio que hai que conservar. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB4.11.1 Confecciona un catálogo, con breves comentarios, das obras máis relevantes da arte do século XIX que se conservan en Galicia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL CAA ▪ CSIEE
Bloque 5. A ruptura da tradición: a arte na primeira metade do século XX				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1 O fenómeno das vangardas nas artes plásticas: Fauvismo, Cubismo, Futurismo, Expresionismo, pintura abstracta, Dadaísmo e Surrealismo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1 Recoñecer e explicar as concepcións estéticas e as características esenciais das vangardas artísticas das artes plásticas na primeira metade do século XX, relacionando cada unha delas cos seus respectivos contextos históricos e culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB5.1.1 Define o concepto de vangarda artística en relación co acelerado ritmo de cambios na sociedade da época e a liberdade creativa dos artistas iniciada na centuria anterior. ▪ HAB5.1.2 Describe a orixe e características do Fauvismo. ▪ HAB5.1.3 Describe o proceso de xestación e as características do Cubismo, distinguindo entre Cubismo analítico e sintético. ▪ HAB5.1.4 Describe o ideario e principios básicos do futurismo. ▪ HAB5.1.5 Identifica os antecedentes do expresionismo no s XIX, explica as súas características xerais e especifica as diferenzas entre os grupos A Ponte e O xinete azul. ▪ HAB5.1.6 Describe o proceso de xestación e as características da pintura abstracta, distingue a vertente cromática e a xeométrica, e especifica algunhas das súas correntes máis significativas, como o Suprematismo ou o Neoplasticismo. ▪ HAB5.1.7 Describe as características do Dadaísmo como actitude provocadora nun contexto de crise. ▪ HAB5.1.8 Explica a orixe, características e obxectivos do Surrealismo. ▪ HAB5.1.9 Explica a importancia dos pintores españois Picasso, Miró e Dalí no desenvolvemento das vangardas. ▪ HAB5.1.10 Explica a renovación temática, técnica e formal da escultura na primeira metade do século XX, distinguindo as obras que están relacionadas coas vangardas pictóricas e as que utilizan recursos ou linguaxes independentes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CCL CAA ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ l ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2 O comentario de obras de arte: a plástica na primeira metade do século XX 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Clasificar, analizar e comentar obras significativas da plástica da primeira metade do século XX, aplicando un método que inclúa diferentes enfoques (técnico, formal, semántico, cultural, sociolóxico e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB5.2.1 Identifica, analiza e comenta: A alegría de vivir, de Matisse; As señoritas de Avinyó, Retrato de Ambroise Vollard, Natureza morta con cadeira de reixa de cana e Guernica, de Picasso; A 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CAA

Historia da Arte. 2º Bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
		histórico).	<p><i>cidade que emerxe</i>, de Boccioni; <i>O berro</i>, de Munch; <i>A rúa</i>, de Kirchner; <i>Lírica e Sobre branco II</i>, <i>Primeira acuarela abstracta</i> de Kandinsky; <i>Cadrado negro</i>, de Malevich; <i>Composición II</i>, <i>Táboa nº 1 de Mondrian</i>; <i>L.H.O.O.Q.</i>, de Duchamp; <i>O elefante das Celebes</i>, de Ernst; <i>A clave dos campos</i>, de Magritte; <i>O entroido de Arlequín e Mulleres e paxaros á luz da lúa</i>, de Miró; <i>O xogo lugubre</i> e <i>A persistencia da memoria</i>, de Dalí.</p>	
			<ul style="list-style-type: none"> HAB5.2.2 Identifica, analiza e comenta: <i>O profeta</i>, de Gargallo; <i>Formas únicas de continuidade no espazo</i>, de Boccioni; <i>Fonte</i>, de Duchamp; <i>Muller peiteándose ante un espello</i>, de González; <i>Mademoiselle Pogary I</i>, de Brancusi; <i>Lagosta, nasa e cola de pez</i>, de Calder; <i>Figura reclinada</i> de Moore. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> I 	<ul style="list-style-type: none"> B5.3 Renovación da linguaxe arquitectónica: o funcionalismo do Movemento Moderno e a arquitectura orgánica. 	<ul style="list-style-type: none"> B5.3 Recoñecer e explicar as concepcións estéticas e as características esenciais da arquitectura da primeira metade do século XX, relacionando cada unha delas cos seus respectivos contextos históricos e culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> HAB5.3.1 Explica o proceso de configuración e os trazos esenciais do Movemento Moderno. HAB5.3.2 Especifica as achegas da arquitectura orgánica ao Movemento Moderno. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA CCEC CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> e I 	<ul style="list-style-type: none"> B5.4 O comentario de obras de arte: a arquitectura da primeira metade do século XX 	<ul style="list-style-type: none"> B5.4 Clasificar, analizar e comentar obras significativas da arquitectura da primeira metade do XX, aplicando un método que inclúa diferentes enfoques (técnico, formal, semántico, cultural, sociolóxico e histórico). 	<ul style="list-style-type: none"> HAB5.4.1 Identifica, analiza e comenta: Edificio da Bauhaus en Dessau, de Gropius; <i>Pavillón de Alemaña en Barcelona</i>, de Mies Van der Rohe; <i>Vila Saboia</i>, de Le Corbusier; <i>Casa Kaufman (da Cascada)</i>, de Wright. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> d e g k, l 	<ul style="list-style-type: none"> B5.5 O traballo de investigación en Historia da Arte 	<ul style="list-style-type: none"> B5.5. Realizar e expoñer, individualmente ou en grupo, traballos de investigación, utilizando tanto medios tradicionais coma as novas tecnoloxías. 	<ul style="list-style-type: none"> HAB5.5.1 Realiza un traballo de investigación sobre o GATEPAC. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA, CD CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> d h k l 	<ul style="list-style-type: none"> B5.6 A conservación do patrimonio: arte do século XX 	<ul style="list-style-type: none"> B5.6 Respetar as manifestacións da arte da 1ª ½ do XX, valorando a súa importancia como expresión da profunda renovación na que se sustenta a liberdade creativa actual 	<ul style="list-style-type: none"> HAB5.6.1 Selecciona unha obra artística da primeira metade do XX das existentes en Galicia e xustifica a elección. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CAA CSIEE
Bloque 6. A universalización da arte dende a segunda metade do século XX				
<ul style="list-style-type: none"> L 	<ul style="list-style-type: none"> B6.1 O predominio do Movemento Moderno ou Estilo Internacional en arquitectura. A arquitectura á marxe do estilo internacional: <i>High Tech</i>, arquitectura Posmoderna, Deconstrución. 	<ul style="list-style-type: none"> B6.1 Recoñecer e explicar as concepcións estéticas e as características da arquitectura dende a 2ª ½ do XX, enmarcándoa nas novas relacións entre clientes, artistas e público no mundo actual. 	<ul style="list-style-type: none"> HAB6.1.1 Explica o papel desempeñado na universalización da arte polos medios de comunicación de masas e as exposicións e feiras internacionais de arte. HAB6.1.2. Explica as razóns da pervivencia e difusión do Movemento Moderno. HAB6.1.3 Distingue e describe as características doutras tendencias arquitectónicas á marxe do Movemento Moderno ou Estilo Internacional: <i>High Tech</i>, posmoderna e deconstrución. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL CSC CCEC CCL CCEC CCL CAA

Historia da Arte. 2º Bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ e ▪ k ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.2 O comentario de obras de arte: a arquitectura dende a segunda metade do século XX 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.2. Clasificar, analizar e comentar obras significativas da arquitectura dende a segunda metade do século XX, aplicando un método que inclúa diferentes enfoques (técnico, formal, semántico, cultural, sociolóxico e histórico). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB6.2.1 Identifica, analiza e comenta: <i>Unité d'habitation</i> en Marsella de Le Corbusier; <i>Seagram Building</i> de Mies van der Rohe e <i>Johnson</i>; <i>Museo Guggenheim de N York</i> de <i>Wright</i>; <i>Sydney Opera House</i> de Utzon; Centro Pompidou de París de Piano e Rogers; <i>AT&T Building</i> de N York de Johnson; <i>Mº Guggenheim de Bilbao</i> de Gehry. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ L 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.3 As artes plásticas: das segundas vangardas á postmodernidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.3 Recoñecer e explicar as concepcións estéticas e as características esenciais das artes plásticas dende a segunda metade do século XX, enmarcándoa nas novas relacións entre clientes, artistas e público que caracterizan ao mundo actual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB6.3.1 Explica e compara o Informalismo europeo e o Expresionismo abstracto norteamericano. ▪ HAB6.3.2 Explica a Abstracción postpictórica. ▪ HAB6.3.3 Explica o minimalismo. ▪ HAB6.3.4 Explica a arte cinética e a <i>Op-Art</i>. ▪ HAB6.3.5 Explica a arte conceptual. ▪ HAB6.3.6 Explica a <i>Arte Povera</i>. ▪ HAB6.3.7 Distingue e explica algunhas das principais correntes figurativas: <i>Pop-Art</i>, Nova Figuración, Hiperrealismo. ▪ HAB6.3.8 Explica en que consisten as seguintes manifestacións de arte non duradeira: <i>Happening</i>, <i>Body Art</i>, <i>Land Art</i>. ▪ HAB6.3.9 Describe as formulacións xerais da posmodernidade, referida ás artes plásticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ e ▪ k ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.4 O comentario de obras de arte: a arte dende a segunda metade do século XX 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.4 Clasificar, analizar e comentar obras significativas da arte dende a segunda metade do século XX, aplicando un método que inclúa diferentes enfoques (técnico, formal, semántico, cultural, sociolóxico e histórico). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB6.4.1 Identifica (autor e corrente artística, non necesariamente título), analiza e comenta: <i>Pintura (Mº Reina Sofía)</i>, de <i>Tapies</i>; <i>Grito nº 7</i>, de <i>Saura</i>; <i>One: number 31, 1950</i>, de <i>Pollock</i>; <i>Ctesiphon III</i>, de <i>Stella</i>; <i>Equivalente VIII</i>, de <i>André</i>; <i>Vega 200</i>, de <i>Vasarely</i>; <i>Unha e tres cadeiras</i>, de <i>Kosuth</i>; <i>Iglú con árbore</i>, de <i>Merz</i>; <i>Marilyn Monroe (serigrafía de 1967)</i>, de <i>Warhol</i>; <i>O Papa que berra (estudo a partir do retrato do Papa Inocencio X)</i>, de <i>Bacon</i>; <i>A Gran Via madrileña en 1974</i>, de <i>Antonio López</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.5 Novos sistemas visuais: fotografía, cine e televisión, cartelismo, cómic. ▪ A combinación de linguaxes expresivas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.5 Explicar o desenvolvemento e a extensión dos novos sistemas visuais, como a fotografía, o cine, a televisión, o cartelismo ou o cómic, especificando o modo en que combinan diversas linguaxes expresivas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB6.5.1 Explica brevemente o desenvolvemento dos novos sistemas visuais e as características da súa linguaxe expresiva: fotografía, cartel, cine, cómic, producións televisivas, videoarte, arte por ordenador. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL

Historia da Arte. 2º Bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.6 O impacto das novas tecnoloxías na difusión e a creación artística. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.6 Describir as posibilidades que abriron as novas tecnoloxías, explicando os seus efectos para a creación artística e a difusión da arte. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB6.6.1 Especifica as posibilidades que ofrecen as novas tecnoloxías para a creación artística e para a difusión da arte. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CMCCT ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.7 Arte e cultura visual de masas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.7 Identificar a presenza da arte na vida cotiá, distinguindo os moi diversos ámbitos en que se manifesta. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB6.7.1 Define o concepto de cultura visual de masas e describe os seus trazos esenciais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB6.7.2 Identifica a arte nos diferentes ámbitos da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.8 O patrimonio artístico como riqueza cultural. A preocupación pola súa conservación. A UNESCO. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.8 Respetar as manifestacións da arte de todos os tempos, valorándoas como patrimonio cultural herdado que se debe conservar e transmitir ás xeracións futuras. Explicar que é o Patrimonio Mundial da UNESCO, describindo a súa orixe e finalidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB6.8.1 Explica a orixe do Patrimonio Mundial da UNESCO e os obxectivos que persegue. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB6.8.2 Realiza un traballo de investigación relacionado cos bens artísticos de España e Galicia inscritos no catálogo do Patrimonio Mundial da UNESCO. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CAA ▪ CD ▪ CSIEE
Bloque 7. O vocabulario artístico				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.1 O vocabulario artístico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.1 Utilizar a terminoloxía específica da arte nas exposicións orais e escritas, denominando con precisión os principais elementos e técnicas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB7.1.1 Utiliza con corrección a terminoloxía específica das artes en exposicións orais e escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL

MATERIAS DE LIBRE CONFIGURACIÓN

PAISAXE E SUSTENTABILIDADE

Paisaxe e Sustentabilidade. 1º ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 1.As lecturas da paisaxe. As súas dimensións e tipoloxías				
B g h n	B1.1. Dimensión perceptiva das paisaxes. As paisaxes a través dos sentidos. Paisaxes vividas: fotografadas, relatadas e as paisaxes sonoras.	B1.1. Recoñecer a capacidade das paisaxes de xerar emocións individuais e colectivas.	PSB1.1.1. Elabora bosquexos e debuxos sinxelos a partir da observación nunha saída polo contorno.	CAA CCEC
			PSB1.1.2. <i>Expresa por escrito as sensacións experimentadas e o seu aprecio estético.</i>	CCL
B f h	B1.2. Fisionomía da paisaxe. – Elementos visuais nas paisaxes: liñas, formas, volumes, texturas e cores. – A súa composición escénica. – Transcendencia da escala na análise.	B1.2. Identificar e describir os atributos visuais dos elementos presentes nunha escena paisaxística e os principais trazos da súa composición, segundo a escala.	PSB1.2.1. <i>Describe as propiedades visuais (formas, cores, texturas e volumes) que caracterizan os principais obxectos dunha escena paisaxística, tendo en conta a escala.</i>	CCL CMCTT
B e f h	B1.3. Paisaxe: manifestación formal das dinámicas antrópicas e naturais a diversas escalas espaciais e temporais. – Elementos estruturais e texturais. – Matriz biofísica: xeoformas, rede hidrográfica e cuberta vexetal. – Usos do solo, formas e elementos: mosaico agrario, rede de asentamentos e redes de mobilidade. – Paisaxe urbana.	B1.3. Recoñecer e caracterizar os elementos da matriz biofísica que conforman a estrutura dunha paisaxe, e aqueles outros de orixe antrópica e as funcións que estes desenvolven.	PSB1.3.1. <i>Identifica, caracteriza formalmente e localiza no mapa as xeoformas, a rede hidrográfica e as formacións vexetais recoñecibles nunha paisaxe.</i>	CSC CMCTT CD
			PSB1.3.2. <i>Identifica, caracteriza formalmente e localiza no mapa, segundo a paisaxe en que viva, o parcelario agrario, os tipos de asentamentos e a rede de mobilidade.</i>	CSC CMCTT CD
B f g h m	B1.4. Principios básicos da ecoloxía da paisaxe. Configuración espacial: matriz e teselas identificables nas paisaxes. – As súas relacións espaciais e as súas funcións ecolóxicas. – Necesaria conectividade nas paisaxes. Papel dos corredores ecolóxicos.	B1.4. Identificar e describir formalmente unidades homoxéneas na escena paisaxística e comprender algunhas das relacións espaciais e dinámicas ecolóxicas básicas que as explican.	PSB1.4.1. Localiza nun mapa da súa zona de estudo as principais manchas-unidades presentes, caracterízalas e explica de xeito sinxelo a súa funcionalidade ecolóxica.	CMCTT CCL
			PSB1.4.2. <i>Identifica e caracteriza de xeito sinxelo os elementos naturais da paisaxe que cumpren a función de conectividade.</i>	CMCTT CCL
B f ñ	B1.5. Diversidade de paisaxes no territorio galego. Tipoloxías segundo dominancia de elementos e principais dinámicas (naturais e culturais). – Espazos agroforestais. Espazos construídos: rede urbana e de comunicación. – Grandes áreas da paisaxe galega. – Principais tipos de paisaxes galegas.	B1.5. Recoñecer os principais tipos de paisaxes: segundo os elementos dominantes, as dinámicas e a funcionalidade (naturais, urbanas e rurais).	PSB1.5.1. <i>Identifica a paisaxe natural, os seus elementos formais dominantes e as súas funcións.</i>	CMCTT
			PSB1.5.2. <i>Identifica a paisaxe agraria e rural, os seus elementos formais dominantes e as súas funcións.</i>	CMCTT
			PSB1.5.3. <i>Identifica a paisaxe urbana e periurbana, os seus elementos formais e as súas funcións.</i>	CMCTT

Paisaxe e Sustentabilidade. 1º ESO				
Obxectivos	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 2. A paisaxe como produto social. Dinámicas e cambios nas paisaxes. A súa evolución				▪
B f h l ñ	B2.1. Paisaxe: produto social. Respostas culturais e tecnolóxicas da sociedade na súa relación co medio ao longo do tempo.	B2.1. Comprender que a paisaxe é o resultado dunha complexa interacción de factores naturais e humanos, actuando nun sistema espacial diferenciado.	PSB2.1.1. <i>Describe de xeito básico algunha das relacións causais entre os elementos construídos, as formas de explotación ou de asentamento, e as condicións impostas polo medio.</i>	CSC CMCTT CCL
B f g l ñ	B2.2. Continuidade e cambio nas paisaxes. As paisaxes actuais e as súas dinámicas. Pegadas de procesos pretéritos.	B2.2. Comprender que a paisaxe é cambio a calquera escala espacial e temporal á que se analice.	PSB2.2.1. <i>Recoñece e valora os cambios a diversas escalas espazo-temporais nas paisaxes do seu contorno.</i>	CAA CSC
B e f g l ñ	B2.3. Procesos históricos que explican as nosas paisaxes.	B2.3. Identificar a evolución das paisaxes e as pegadas no presente de dinámicas pretéritas.	PSB2.3.1. <i>Realiza procuras e pequenas investigacións en medios impresos e dixitais, referidas a procesos históricos ou acontecementos salientables na súa paisaxe próxima, e localiza páxinas e recursos da web directamente relacionados con eles.</i>	CAA CSC CD
B e f g h l	B2.4. Equilibrio ecolóxico, equidade social e eficiencia económica nas paisaxes. – Fraxilidade das paisaxes. Necesario respecto ao equilibrio ecolóxico. – Conflitos, impactos e ameazas sobre as paisaxes.	B2.4. Avaliar criticamente as accións do ser humano sobre a paisaxe e as súas consecuencias ambientais, identificando algúns destes problemas no contexto próximo.	PSB2.4.1. <i>Utiliza tecnoloxías da información e da comunicación para elaborar documentos dixitais propios adecuados á súa idade, resultado da procura, a análise e a selección de información relevante referida a conflitos e impactos paisaxísticos na súa zona próxima, e expón e defende estes traballos.</i>	CAA CSC CD CMCTT
Bloque 3. O carácter das paisaxes. Os seus valores tanxibles e intanxibles				▪
B e f g l ñ	B3.1. Cualificación das paisaxes. Valores que a sociedade lles outorga ás súas paisaxes. – Carácter das paisaxes: esencia dos lugares. – A paisaxe como construción colectiva.	B3.1. Comprender que todas as paisaxes posúen un carácter que as singulariza, froito das súas formas e da súa organización, así como dos valores intanxibles e materiais que cada cultura nun momento da súa historia lles outorga.	PSB3.1.1. <i>Realiza procuras e pequenas investigacións en medios impresos e dixitais referidas aos valores da paisaxe próxima, e localiza páxinas e recursos na web directamente relacionados con eles.</i>	CAA CSC CMCTT CD
B f l m	B3.2. Valores ecolóxicos. Paisaxes sustentables. Rede de espazos de interese natural recoñecidos no contorno.	B3.2. Comprender que a calidade da paisaxe é un indicador dos seus equilibrios ecolóxicos e sociais e desenvolver unha actitude responsable cara ás condicións ambientais das paisaxes.	PSB3.2.1. <i>Sitúa nun mapa, caracteriza de xeito básico e valora a importancia dos espazos naturais próximos ao seu contorno.</i>	CSC CMCTT
B e f l ñ	B3.3. Valores históricos e patrimoniais das nosas paisaxes. Tipoloxías arquitectónicas propias das grandes áreas da paisaxe galega.	B3.3. Entender que a paisaxe é un recurso patrimonial, portador de valores que merecen ser preservados.	PSB3.3.1. <i>Identifica e localiza nun mapa fitos, lugares de referencia ou conmemorativos nas paisaxes actuais que son herdanza do pasado.</i>	CSC CD
B e f g h l ñ o	B3.4. Sinais de identidade das paisaxes galegas. – Toponimia. Nomes das paisaxes. – Manifestacións culturais vinculadas ás paisaxes: festas, lendas, e feiras e mercados. – Literatura e paisaxe.	B3.4. Recoñecer que as paisaxes contribúen intensamente na formación da nosa identidade individual e colectiva.	PSB3.4.1. <i>Realiza unha pequena investigación e localiza nun mapa da súa paisaxe próxima topónimos ligados a feitos xeográficos ou ás actividades tradicionais, entre outras.</i>	CAA CSC CCL CD

Paisaxe e Sustentabilidade. 1º ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B f g l m ñ	B3.5. Actividades económicas baseadas nos valores culturais e naturais que singularizan o territorio. Fenómeno turístico. Paisaxes como principal activo.	B3.5. Considerar o valor económico das paisaxes, á vez que a súa fragilidade como recurso, xa que depende dun desenvolvemento sustentable.	PSB3.5.1. Realiza unha pequena investigación sobre a importancia económica das actividades turísticas baseadas nas paisaxes galegas.	CAA CSC CMCCT
Bloque 4. Paisaxe e calidade de vida. Un dereito da cidadanía				
B f g m	B4.1. Paisaxe, saúde e calidade de vida. Influencia das paisaxes no benestar. <ul style="list-style-type: none"> - Paisaxe e hábitos saudables. - Benestar emocional e mellora da saúde nunha paisaxe de calidade. 	B4.1. Entender que a paisaxe está relacionada co benestar e a calidade de vida. <ul style="list-style-type: none"> ▪ 	PSB4.1.1. Coñece e valora as posibilidades que ofrece unha paisaxe de calidade para o benestar. PSB4.1.2. Deseña un itinerario sinxelo na súa paisaxe que percorre espazos propicios para o desenvolvemento de actividades físicas e de lecer.	CAA CSC CMCCT
B f l m ñ	B4.2. Ordenación, xestión e protección das paisaxes galegas. Convenio Europeo da Paisaxe.	B4.2. Comprender a necesidade da ordenación e da xestión das paisaxes para a súa salvagarda, e formular actuacións sinxelas, encamiñadas á conservación da paisaxe.	PSB4.2.1. Realiza unha pequena investigación e suxire algunha actuación que mellore ou resolva algún impacto na súa paisaxe máis próxima.	CAA CSC CAA
A b f g h	B4.3. Participación social na xestión das paisaxes. Exercicio dun dereito. A paisaxe como ben común.	B4.3. Comprender que a paisaxe é un dereito da cidadanía e que require da nosa participación activa.	PSB4.3.1. Argumenta nun debate o seu punto de vista respecto a cuestións relacionadas coa calidade e a conservación da súa paisaxe cotiá.	CAA CSC CCL

TÉCNICAS DE COMENTARIO DE TEXTOS HISTÓRICOS

Técnicas de comentario de textos históricos. 1º Bacharelato.				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 1. O comentario de textos históricos: conceptos básicos				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ e ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1. Os pasos previos á redacción do comentario: lectura comprensiva, subliñado, realización de esquemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Determinar os pasos previos necesarios para a realización do comentario. ▪ Subliñar distintos textos de xeito eficaz. ▪ Identificar o tema dos textos ▪ Discernir ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C.T.1.1.1 Ordea os pasos previos necesarios para a realización do comentario de textos. ▪ C.T.1.1.2 Subliña os textos de xeito eficaz. ▪ C.T.1.1.3 Identifica o tema dos textos. ▪ C.T.1.1.4 Discime ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ e ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2. Fases do comentario: introdución; ideas principais e secundarias e relación (contexto, procesos similares, causas ou consecuencias,...); conclusión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Diferenciar as fases que se deben completar para a realización do comentario. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C.T.1.2.1 Diferencia as fases necesarias para completar un comentario. ▪ C.T.1.2.2. <i>Analiza e comenta o contido dun documento.</i> ▪ C.T.1.2.3. <i>Contextualiza o documento nas súas coordenadas espazo-temporal</i> ▪ C.T.1.2.4. <i>Elabora as conclusións pertinentes atendendo ó rigor histórico.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ e ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 3. Os erros a evitar: repetir, parafrasear, empregar o texto como pretexto para a exposición teórica... 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identificar os erros a evitar: repeticións, parafrases, emprego do texto como pretexto para a exposición teórica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C.T.1.3.1 Identifica os erros máis habituais nos comentarios: repetición, parafrase, emprego do texto como pretexto para a exposición teórica. ▪ C.T.1.3.2. <i>Coidar os aspectos formais : presentación, ortografía , expresión gramatical, vocabulario e presentación.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CCL
Bloque 2. O comentario de textos históricos: a redacción do comentario				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ e ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1. A xerarquización e a análise das ideas reflectidas nos documentos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Analizar, xerarquizar e comentar as ideas reflectidas nos documentos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C.T.2.1.1 Xerarquiza correctamente as ideas reflectidas nos documentos. ▪ C.T.2.1.2 Analiza as ideas reflectidas nos documentos e coméntaas, relacionándoas entre si. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B ▪ d ▪ e ▪ h ▪ j ▪ k 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2. O contexto 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Obter, seleccionar e analizar información escrita e gráfica relevante, que permita explicar os procesos históricos reflectidos nos documentos, seleccionándoas das fontes primarias ou secundarias, bibliográficas ou online nas que se encontre dispoñible. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C.T.2.2.1 Obtén, selecciona e analiza información relevante sobre o contexto dos feitos ou procesos históricos reflectidos nos documentos. ▪ C.T.2.2.2 Relaciona as ideas reflectidas nos documentos co seu contexto. ▪ C.T.2.2.2 <i>Utiliza diferentes fontes históricas para obter información sobre os feitos no seu contexto.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CCL ▪ CSC ▪ CD ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ e ▪ h ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 3. A redacción e a expresión 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Redactar o comentario con corrección, empregando un vocabulario rigoroso e unha expresión correcta. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C.T.2.3.1 Redacta correctamente o comentario. ▪ C.T.2.3.2 Emprega con rigor o vocabulario específico necesario. ▪ C.T.2.3.3 Exprésase con corrección. ▪ C.T.2.3.4 <i>Coidar a presentación.</i> ▪ C.T.2.3.5 <i>Indicar a bibliografía utilizada.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CCL
Bloque 3. O comentario de textos históricos: a presentación dos resultados				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ j ▪ k 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1. A presentación en papel 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Presentar o comentario con pulcritude e respectando os prazos fixados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C.T.3.1.1 Presenta o comentario con pulcritude e respecta os prazos fixados. ▪ C.T.3.1.2 <i>Coidar a presentación formal, facendo especial fincapé na expresión e na ortografía.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CSIEE

Técnicas de comentario de textos históricos. 1º Bacharelato.				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ e ▪ j ▪ k 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2. A presentación en soporte dixital 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Presentar o comentario en arquivo informático respectando as normas de uso habitual para os procesadores de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C.T.3.2.1 Presenta o comentario en arquivo informático respectando as normas de uso habitual para os procesadores de texto (xustificación, paxinación...). ▪ CT.3.2.2 Indicar a bibliografía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CD ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ e ▪ j ▪ k 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 3. A presentación oral 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Presentar o comentario oralmente. ▪ Empregar elementos de apoio (encerado tradicional ou dixital, presentación en PowerPoint ou similar...) para a presentación oral dos resultados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C.T.3.3.1 Presenta o comentario oralmente con eficacia. ▪ C.T.3.3.2 Emprega elementos de apoio (encerado tradicional ou dixital, presentación en PowerPoint ou similar...) para a presentación oral dos resultados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD ▪ CSIEE
Bloque 4. Avaliación				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B ▪ d ▪ e ▪ j ▪ k 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1. O portfolio 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Organizar con eficacia un portfolio que recolla as aprendizaxes e os procesos realizados durante o curso. ▪ Presentar axeitadamente as actividades ou traballos realizados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C.T.4.1.1 Realiza un portfolio en el que se recollen tanto as actividades ou traballos realizados como un diario de aula. ▪ C.T.4.1.2 Inserir, de maneira axeitada os diferentes textos a analizar. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CCL ▪ CD ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B ▪ d ▪ e ▪ k 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2. A autoavaliación 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realizar unha autoavaliación reflexiva das aprendizaxes acadadas a nivel competencial. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C.T.4.2.1 Realiza unha autoavaliación reflexiva das aprendizaxes individuais acadadas a nivel competencial. ▪ C.T.4.2.2 Elaborar unha crítica construtiva en relación os diferentes logros e inconvintes da metodoloxía empregada na asignatura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CCL ▪ CSIEE

AMPLIACIÓN DE HISTORIA DE ESPAÑA

Ampliación de Historia de España. 2º Bacharelato				
Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 0: Como se escribe a Historia. Criterios comúns				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ g ▪ h ▪ i ▪ l, m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B0.1. Método histórico. Fontes e perspectivas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B0.1. Localizar fontes primarias (históricas) e secundarias (historiográficas) en bibliotecas, internet, etc., e extraer información salientable sobre o tratado, valorando criticamente a súa fiabilidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB0.1.1. Procura información de interese (en libros e internet) sobre a importancia cultural e artística dun personaxe historicamente salientable, un feito ou un proceso histórico, e elabora unha breve exposición. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSC ▪ CSIEE ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B0.2. Análise e comentario de fontes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B0.2. Elaborar mapas e liñas de tempo, localizando as fontes adecuadas, utilizando os datos proporcionados ou servíndose dos coñecementos xa adquiridos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB0.2.1. Representa unha liña do tempo situando nunha ringleira os principais acontecementos relativos a determinados feitos ou procesos históricos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B0.3. Utilidade das fontes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B0.3. Comentar e interpretar fontes primarias (históricas) e secundarias (historiográficas), relacionando a súa información cos coñecementos previos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB0.3.1. Responde a cuestións propostas a partir de fontes históricas e historiográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CSC
Bloque 5. A crise do Antigo Réxime (1788-1833): Liberalismo fronte a Absolutismo				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Impacto da Revolución Francesa: relacións entre España e Francia; Guerra da Independencia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Analizar as relacións entre España e Francia desde a Revolución Francesa ata a Guerra da Independencia, e especificar en cada fase os principais acontecementos e as súas repercusións para España. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB5.1.2. Describe a Guerra da Independencia: as súas causas, a composición dos bandos en conflito e o desenvolvemento dos acontecementos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Primeiro intento de revolución liberal. Cortes de Cádiz e Constitución de 1812. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Comentar o labor lexislador das Cortes de Cádiz, en relación co ideario do liberalismo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB5.2.1. Compara as Cortes de Cádiz coas estamentais do Antigo Réxime. ▪ HEB5.2.2. Comenta as características esenciais da Constitución de 1812. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC, CAA ▪ CCL ▪ CSC, CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Reinado de Fernando VII: restauración do absolutismo; trienio liberal; reacción absolutista. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Describir as fases do reinado de Fernando VII, e explicar os principais feitos de cada unha. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB5.3.1. Detalla as fases do conflito entre liberais e absolutistas durante o reinado de Fernando VII. ▪ HEB5.3.3. Representa unha liña do tempo desde 1788 ata 1833 e sitúa nela os principais acontecementos históricos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CSC
Bloque 6. A conflitiva construción do Estado liberal (1833-1874)				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.1. O carlismo como derradeiro bastión absolutista: ideario e apoios sociais; as dúas primeiras guerras carlistas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.1. Describir o fenómeno do carlismo como resistencia absolutista fronte á revolución liberal, analizando os seus compoñentes ideolóxicos, as súas bases sociais, a súa evolución no tempo e as súas consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB6.1.1. Identifica o ámbito xeográfico do carlismo e explica o seu ideario e os seus apoios sociais. ▪ HEB6.1.3. Representa unha liña do tempo desde 1833 ata 1874 e sitúa nela os principais acontecementos históricos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CSC ▪ CCL ▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CSC

Ampliación de Historia de España. 2º Bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.2. Triunfo e consolidación do liberalismo no reinado de Isabel II: primeiros partidos políticos; protagonismo político dos militares; lexislación económica de signo liberal; nova sociedade de clases. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.2. Analizar a transición definitiva do Antigo Réxime ao réxime liberal burgués durante o reinado de Isabel II, explicar o protagonismo dos militares e especificando os cambios políticos, económicos e sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB6.2.1. Describe as características dos partidos políticos que xurdiron durante o reinado de Isabel II. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB6.2.2. Resume as etapas da evolución política do reinado de Isabel II desde a súa minoría de idade, e explica o papel dos militares. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.3. Proceso constitucional. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.3. Explicar o proceso constitucional durante o reinado de Isabel II, en relación coas correntes ideolóxicas dentro do liberalismo e a súa loita polo poder. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB6.3.1. Compara o Estatuto Real de 1834 e as Constitucións de 1837 e 1845. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.4. Sexenio Democrático: revolución de 1868 e caída da monarquía isabelina; procura de alternativas políticas e monarquía de Amadeo I; primeira República; guerra de Cuba, terceira guerra carlista e insurrección cantonal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.4. Explicar o Sexenio Democrático como período de procura de alternativas democráticas á monarquía isabelina, especificando os grandes conflitos internos e externos que desestabilizaron o país. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB6.4.1. Explica as etapas políticas do Sexenio Democrático. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB6.4.2. Describe as características esenciais da Constitución democrática de 1869 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ c ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.5. Inicios do movemento obreiro español: condicións de vida da poboación obreira e labrega; a Asociación Internacional de Traballadores e o xurdimento das correntes anarquista e socialista. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.5. Describir as condicións de vida das clases traballadoras e os inicios do movemento obreiro en España, en relación co desenvolvemento do movemento obreiro internacional. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB6.5.1. Relaciona a evolución do movemento obreiro español durante o Sexenio Democrático coa do movemento obreiro internacional. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC
Bloque 7. A Restauración Borbónica: implantación e afianzamento dun novo sistema político (1874-1902)				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.1. Teoría e realidade do sistema canovista: inspiración no modelo inglés; a Constitución de 1876 e o bipartidismo; quenda de partidos, caciquismo e fraude electoral. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.1. Explicar o sistema político da Restauración, distinguindo a súa teoría e o seu funcionamento real. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB7.1.1. Explica os elementos fundamentais do sistema político ideado por Cánovas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB7.1.2. Especifica as características esenciais da Constitución de 1876. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB7.1.3. Describe o funcionamento real do sistema político da Restauración. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.2. Oposición ao sistema: catalanismo, nacionalismo vasco, rexionalismo galego e movemento obreiro. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.2. Analizar os movementos políticos e sociais excluídos do sistema, especificando a súa evolución durante o período estudado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB7.2.1. Resume a orixe e a evolución do catalanismo, o nacionalismo vasco e o rexionalismo galego. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB7.2.2. Analiza as correntes ideolóxicas do movemento obreiro e labrego español, así como a súa evolución durante o derradeiro cuarto do século XIX. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CCEC

Ampliación de Historia de España. 2º Bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D ▪ e ▪ h ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.4. Perda das derradeiras colonias e crise de 1898: guerra de Cuba e con Estados Unidos; Tratado de París; rexeneracionismo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.4. Explicar o desastre colonial e a crise do 98, identificando as súas causas e as súas consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB7.4.2. Sinala os principais feitos do desastre colonial de 1898 e as consecuencias territoriais do Tratado de París. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB7.4.3. Especifica as consecuencias para España da crise do 98 nos ámbitos económico, político e ideolóxico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC
Bloque 8. Continuidade e transformacións económicas no século XIX: un desenvolvemento insuficiente				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i ▪ l ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B8.2. Economía española no XIX: agricultura protexida e estancada (efectos das desamortizacións; baixos rendementos); deficiente industrialización (industria téxtil catalá, siderurxia e a minaría); dificultades dos transportes (condicionamentos xeográficos; rede de ferrocarrís); comercio (proteccionismo fronte a librecambismo); finanzas (a peseta como unidade monetaria; desenvolvemento da banca moderna; problemas da Facenda; investimentos estranxeiros. O caso galego. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B8.2. Analizar os sectores económicos e especificar a situación herdada, as transformacións de signo liberal e as consecuencias que se derivan delas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB8.2.1. Explica os efectos económicos das desamortizacións de Mendizábal e Madoz. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB8.2.2. Especifica as causas dos baixos rendementos da agricultura española do século XIX. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB8.2.3. Describe a evolución da industria téxtil catalá, a siderurxia e a minaría ao longo do século XIX. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB8.2.6. Explica os obxectivos da rede ferroviaria e as consecuencias da lei xeral de ferrocarrís de 1855. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
Bloque 9. A crise do sistema da Restauración e a caída da monarquía (1902-1931)				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.1. Intentos de modernización do sistema: revisionismo político dos primeiros gobernos de Afonso XIII; oposición de republicanos e nacionalistas cataláns, vascos, galegos e andaluces. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.1. Relacionar o rexeneracionismo xurdido da crise do 98 co revisionismo político dos primeiros gobernos, e especificar as súas actuacións máis importantes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB9.1.1. Define en que consistiu o revisionismo político inicial do reinado de Afonso XIII, e as principais medidas adoptadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.2. Quebra do sistema: impacto dos acontecementos exteriores (intervención en Marrocos; I Guerra Mundial; Revolución Rusa); crecente axitación social (Semana Tráxica de Barcelona; crise xeral de 1917; "trienio bolchevique" en Andalucía). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.2. Analizar as causas da quebra do sistema político da Restauración e identificar os factores internos e os externos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB9.2.1. Especifica a evolución das forzas políticas de oposición ao sistema: republicanos e nacionalistas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB9.2.4. Analiza a crise xeral de 1917: as súas causas, manifestacións e consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.3. Ditadura de Primo de Rivera: directorio militar e directorio civil; remate da guerra de Marrocos; caída da ditadura; afundimento da monarquía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.3. Explicar a ditadura de Primo de Rivera como solución autoritaria á crise do sistema, e describir as súas características, etapas e actuacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB9.3.2. Describe a evolución da ditadura de Primo de Rivera, desde o directorio militar ao directorio civil e o seu remate. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.4. Crecemento económico e cambios demográficos no primeiro terzo do século: efectos da Guerra Mundial na economía española; intervencionismo estatal da ditadura; transición ao réxime demográfico moderno; movementos migratorios; transvasamento de poboación da agricultura á industria. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.4. Explicar a evolución económica e demográfica no primeiro terzo do século XX, en relación coa situación herdada do século XIX. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB9.4.1. Analiza os efectos da I Guerra Mundial sobre a economía española. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB9.4.2. Describe a política económica da ditadura de Primo de Rivera. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC

Ampliación de Historia de España. 2º Bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 10. A II República. A Guerra Civil nun contexto de crise internacional (1931-1939)				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.1. A II República como solución democrática ao afundimento do sistema da Restauración. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.1. Explicar a II República como solución democrática ao afundimento do sistema político da Restauración, enmarcándoa no contexto internacional de crise económica e conflitividade social. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB10.1.1. Explica as causas que levaron á proclamación da II República e relaciona as súas dificultades coa crise económica mundial dos anos 30. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB10.1.2. Diferencia as forzas de apoio e oposición á República nos seus comezos, e describe as súas razóns e as principais actuacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.2. Evolución política durante a II República: bienio reformista (Constitución de 1931; política de reformas; Estatuto de Cataluña; forzas de oposición á República); bienio radical-cedista (política restauradora e radicalización popular; revolución de Asturias); Fronte Popular (primeiras actuacións do Goberno; preparación do golpe militar). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.2. Diferenciar as etapas da República ata o comezo da Guerra Civil, especificando os feitos e as actuacións principais en cada unha. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB10.2.1. Resume as reformas impulsadas durante o bienio reformista da República. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB10.2.2. Especifica as características esenciais da Constitución de 1931. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i, p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.3. Guerra Civil: sublevación e desenvolvemento da guerra; dimensión internacional do conflito; evolución das dúas zonas; consecuencias da guerra. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.3. Analizar a Guerra Civil, identificando as súas causas e as consecuencias, a intervención internacional e o curso dos acontecementos nas dúas zonas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB10.3.1. Especifica os antecedentes da Guerra Civil. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB10.3.2. Relaciona a Guerra Civil española co contexto internacional. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC
Bloque 11. A ditadura franquista (1939-1975)				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B11.1. Características e evolución do franquismo: postguerra (grupos ideolóxicos e apoios sociais do franquismo; oscilantes relacións co exterior; configuración política do novo Estado; represión política; autarquía económica); anos do "desenvolvemento" (plans de desenvolvemento e o crecemento económico; transformacións sociais; reafirmación política do réxime; política exterior; crecente oposición ao franquismo); fin do franquismo (inestabilidade política; dificultades exteriores; efectos da crise económica internacional de 1973). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B11.1. Analizar as características do franquismo e a súa evolución no tempo e especificar as transformacións políticas, económicas e sociais que se produciron, en relación coa cambiante situación internacional. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB11.1.1. Elabora un esquema cos grupos ideolóxicos e os apoios sociais do franquismo na súa etapa inicial. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB11.1.2. Diferencia etapas na evolución de España durante o franquismo, e resume os trazos esenciais de cada unha. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB11.1.3. Explica a organización política do Estado franquista. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB11.1.4. Explica as relacións exteriores, a evolución política e a situación económica de España desde o remate da Guerra Civil ata 1959. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB11.1.5. Explica as relacións exteriores, a evolución política e as transformacións económicas e sociais de España desde 1959 ata 1973. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB11.1.6. Especifica as causas da crise final do franquismo desde 1973. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB11.1.7. Relaciona a evolución política do réxime cos cambios que se producen no contexto internacional. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CAA

Ampliación de Historia de España. 2º Bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> HEB11.1.8. Explica a política económica do franquismo nas súas etapas e a evolución económica do país. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
			<ul style="list-style-type: none"> HEB11.1.10. Especifica os grupos de oposición política ao réxime franquista e comenta a súa evolución no tempo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
			<ul style="list-style-type: none"> HEB11.1.11. Representa unha liña do tempo desde 1939 ata 1975, e sitúa nela os principais acontecementos históricos. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CAA CSC
Bloque 12. Normalización democrática de España e integración en Europa (desde 1975)				
<ul style="list-style-type: none"> a b d e h i p 	<ul style="list-style-type: none"> B12.1. Transición á democracia: crise económica mundial; alternativas políticas ao franquismo, continuísmo, reforma ou ruptura; o papel do Rei; a lei para a reforma política; primeiras eleccións democráticas. 	<ul style="list-style-type: none"> B12.1. Describir as dificultades da transición á democracia desde o franquismo nun contexto de crise económica, e explicar as medidas que permitiron a celebración das primeiras eleccións democráticas. 	<ul style="list-style-type: none"> HEB12.1.1. Explica as alternativas políticas que se propuñan tras a morte de Franco, e quen defendía cada unha. HEB12.1.3. Describe as actuacións impulsadas polo presidente de Goberno Adolfo Suárez para a reforma política do réxime franquista: lei para a reforma política de 1976, lei de amnistía de 1977, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CC CSC
<ul style="list-style-type: none"> a b c d e, h i, p 	<ul style="list-style-type: none"> B12.2. Período constituínte: Pactos da Moncloa; preautonomías de Cataluña e o País Vasco; Constitución de 1978 e Estado das autonomías. O caso de Galicia. 	<ul style="list-style-type: none"> B12.2. Caracterizar o novo modelo de Estado democrático establecido na Constitución de 1978, especificando as actuacións previas encamiñadas a alcanzar o máis amplo acordo social e político. 	<ul style="list-style-type: none"> HEB12.2.1. Explica o proceso de elaboración e aprobación da Constitución de 1978 e as súas características esenciais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
<ul style="list-style-type: none"> a b c d e h i 	<ul style="list-style-type: none"> B12.3. Gobernos constitucionais: problema do terrorismo; golpe de Estado frustrado de 1981; ingreso na OTAN; plena integración en Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> B12.3. Analizar a evolución económica, social e política de España desde o primeiro Goberno constitucional de 1979 ata a aguda crise económica iniciada en 2008, sinalando as ameazas máis salientables ás que se enfronta e os efectos da plena integración en Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> HEB12.3.1. Elabora un esquema coas etapas políticas desde 1979 ata a actualidade, segundo o partido no poder, e sinala os principais acontecementos de cada unha delas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC